

Pedagogická
fakulta
Faculty
of Education

Jihočeská univerzita
v Českých Budějovicích
University of South Bohemia
in České Budějovice

JIHOČESKÁ UNIVERZITA V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH
PEDAGOGICKÁ FAKULTA
KATEDRA TĚLESNÉ VÝCHOVY A SPORTU

Historie tělesné výchovy a sportu v Soběslavi
(bakalářská práce)

Autor práce: Richard Florián

Vedoucí práce: Doc. PaedDr. Jan Štumbauer, CSc.

České Budějovice, 2016

Pedagogická
fakulta
Faculty
of Education

Jihočeská univerzita
v Českých Budějovicích
University of South Bohemia
in České Budějovice

UNIVERSITY OF SOUTH BOHEMIA

PEDAGOGICAL FACULTY

DEPARTMENT OF SPORTS STUDIES

History of physical education and sport in

Soběslav

(graduation theses)

Author: Richard Florián

Supervisor: Doc. PaedDr. Jan Štumbauer, CSc.

České Budějovice, 2016

Bibliografická identifikace

Název bakalářské práce: Historie tělesné výchovy a sportu v Soběslavi

Jméno a příjmení autora: Richard Florián

Studijní obor: Tělesná výchova a sport

Pracoviště: Katedra tělesné výchovy a sportu PF JU

Vedoucí bakalářské práce: Doc. PaedDr. Jan Štumbauer, CSc.

Rok obhajoby bakalářské práce: 2016

Abstrakt:

Tato bakalářská práce pojednává o historii tělesné výchovy a sportu v Soběslavi od jejího samotného počátku, kdy byla založena jednota Sokol, až do roku 2016. Práce je rozdělena na tři historická období. První období je vymezeno roky 1885 až 1945, zabývá se vznikem a dalším vývojem Tělovýchovné jednoty Sokol, Dělnické tělocvičné jednoty a jednotlivých sportovních oddílů v Soběslavi. Druhé období je zaměřeno především na vznik a vývoj sportovních oddílů v letech 1945 až 1989. Třetí období zachycuje významný historický vývoj a vznik sportovních oddílů v rozmezí od roku 1989 až do roku 2016. Zabývá se především nejvýznamnějšími sportovními oddíly této doby ve městě Soběslav.

Klíčová slova: Soběslav, tělesná výchova, oddíl, historie sportu, sport, Sokol

Bibliographical identification

Title of the Graduation Thesis: History of Physical Education and Sport in Soběslav

Author's First Name and Surname: Richard Florián

Field of Study: Physical Education

Department: Department of Sports Studies

Supervisor: Doc. PaedDr. Jan Štumbauer, CSc.

The Year of Presentation: 2016

Abstract:

The history of physical education and sport in Soběslav from the very beginning, when the P. E. Unit called Sokol was founded, to the year 2016. My work is divided into 3 parts. The first part of my work is circumscribed between 1885 – 1945 and depicts about P. E. Units called Sokol, P. E. Units called DTJ and also it is about each Sport Clubs in Soběslav. The second part describes foundation and development of the sport clubs in Soběslav between 1945 – 1989. The third part of my Bachelor Work describes historical development of the sport clubs from 1989 to 2016 and talks about the most important ones in Soběslav.

Keywords: Soběslav, Physical Education, Sport Club, History of Sport, Sport, Sokol

Prohlašuji, že svoji bakalářskou práci jsem vypracoval samostatně pouze s použitím pramenů a literatury uvedených v seznamu citované literatury.

Prohlašuji, že v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění souhlasím se zveřejněním své bakalářské práce, a to v nezkrácené podobě - v úpravě vzniklé vypuštěním vyznačených částí archivovaných Pedagogickou fakultou elektronickou cestou ve veřejně přístupné části databáze STAG provozované Jihočeskou univerzitou v Českých Budějovicích na jejích internetových stránkách, a to se zachováním mého autorského práva k odevzdanému textu této kvalifikační práce. Souhlasím dále s tím, aby toutéž elektronickou cestou byly v souladu s uvedeným ustanovením zákona č. 111/1998 Sb. zveřejněny posudky školitele a oponentů práce i záznam o průběhu a výsledku obhajoby kvalifikační práce. Rovněž souhlasím s porovnáním textu mé kvalifikační práce s databází kvalifikačních prací Theses.cz provozovanou Národním registrem vysokoškolských kvalifikačních prací a systémem na odhalování plagiátů.

Podpis studenta

Datum.....

Poděkování

Děkuji vedoucímu mé bakalářské práce, panu doc. PaedDr. Janu Štumbauerovi, CSc., za cenné rady a odborné vedení při vzniku této bakalářské práce. Dále bych rád poděkoval panu Petru Lintnerovi, který mi poskytl řadu písemných i fotografických materiálů a zároveň mi předal užitečné kontakty na dobové archiváře jednotlivých sportovních oddílů.

Richard Florián

Obsah

1	Úvod	8
2	Teoreticko – metodologická část	9
2.1	Cíl práce.....	9
2.2	Úkoly práce.....	9
2.3	Předmět práce.....	9
2.4	Metody práce.....	10
2.5	Rozbor pramenů	10
3	Stručný nástin historie města Soběslav	12
4	Historie tělesné výchovy a sportu v Soběslavi v období 1885 – 1945	13
4.1	Tělocvičná jednota Sokol.....	13
4.2	Dělnická tělocvičná jednota	19
4.3	Fotbal.....	20
4.4	Házená	26
4.5	Šachy	28
4.6	Lední hokej	30
5	Historie tělesné výchovy a sportu v Soběslavi v období 1945 – 1989	34
5.1	Tělocvičná jednota Sokol.....	34
5.2	Fotbal.....	36
5.3	Házená	40
5.4	Šachy	45
5.5	Lední hokej	48
5.6	Atletika	53
5.7	Tenis	54
5.8	Basketbal.....	56
5.9	Volejbal.....	57
5.10	Sportovní gymnastika	58
5.11	Kuželky.....	59
5.12	Stolní tenis	60
5.13	Kanoistika	61
5.14	Cyklistika	63
5.15	Softbal.....	64
6	Historie tělesné výchovy a sportu v Soběslavi v období 1989 – 2015	65
6.1	Tělocvičná jednota Sokol.....	65
6.2	Fotbal.....	66
6.3	Házená	69
6.4	Šachy	70
6.5	Lední hokej	71
6.6	Atletika	73
6.7	Tenis	74
6.8	Basketbal.....	74
6.9	Volejbal.....	75
6.10	Sportovní gymnastika	76
6.11	Kuželky.....	76
6.12	Stolní tenis	77
6.13	Kanoistika	79
6.14	Cyklistika	80
6.15	Softbal.....	82
6.16	Aikido	82
6.17	Florbal.....	83
7	Závěr	86
	Seznam zkratk	87
	Referenční seznam pramenů a literatury	88

1 Úvod

Má bakalářská práce pojednává o historii tělesné výchovy a sportu v Soběslavi. Toto téma jsem si vybral, protože mě velmi zajímá historie místa, kde jsem vyrůstal a začínal se svými prvními sportovními krůčky. Zároveň jsem považoval za nutnost sepsat práci podobného charakteru, protože takováto práce o historii tělesné výchovy a sportu v Soběslavi nebyla doposud nikým sepsána. V práci se věnuji počátkům organizovaného sportu v Soběslavi, které jsou datovány k roku 1885, kdy byla ve městě založena organizace Sokol. Tato organizace měla hlavní podíl na vzniku organizované tělesné výchovy a sportu v Soběslavi. Další obdobnou organizací byla DTJ, avšak její působení ve městě bylo omezeno kratším časovým úsekem. Dále se zde věnuji počátkům jednotlivých sportovních oddílů a jejich vývoji v průběhu dějin. Celkem zde popisuji historii dvou tělovýchovných organizací a 16 sportovních oddílů působících na území města Soběslav. Nejvíce prostoru v mé práci zaujmají oddíly házené, ledního hokeje a fotbalu, které jsou v Soběslavi nejvíce rozšířeny a zároveň i zpopularizovány, a tudíž se mi podařilo získat k nim nejvíce informací a materiálů.

V první kapitole se věnuji období od roku 1885, kdy v Soběslavi vzniká již zmíněná Tělocvičná jednota Sokol, až po rok 1945, kdy dochází k ukončení druhé světové války, která značně ovlivnila vývoj sportu v této oblasti. Popisuji zde zejména počátky a historický vývoj Sokola, DTJ a nejrozšířenějších sportů v Soběslavi, a to házené, ledního hokeje a fotbalu doplněné ještě o historii šachu.

V druhé kapitole se věnuji období od roku 1945 do roku 1989, kdy dochází k pádu komunistického režimu na území tehdejšího Československa, což mělo také vážný vliv na vývoj sportovních odvětví ve městě Soběslav. V této kapitole se věnuji kromě již zmíněných hlavních sportovních pilířů, Tělocvičné jednotě Sokol, házené, lednímu hokeji, fotbalu a šachu, i dalším nově vznikajícím sportovním oddílům, a to volejbalu, basketbalu, softbalu, atletice, kuželkám, sportovní gymnastice, tenisu, stolnímu tenisu, cyklistice a kanoistice.

Ve třetí, a zároveň i poslední kapitole, se věnuji období od roku 1989 po současnost, tedy do roku 2016. V této kapitole popisuji historický vývoj již zmíněných sportovních oddílů a odvětví doplněný ještě o rychle se rozvíjející florbal a aikido.

2 Teoreticko – metodologická část

2.1 Cíl práce

Cílem této práce je zpracování historie tělesné výchovy a sportu v Soběslavi od jejího počátku až po současnost, a to s pomocí všech dostupných archivních pramenů, dostupné literatury, tištěných pramenů, periodik, internetu a výpovědí pamětníků o sportovních klubech a oddílech.

2.2 Úkoly práce

- Provedení detailní obsahové analýzy všech dostupných souvztažných písemných, fotografických a filmových pramenů, dobových periodik, literatury, vzpomínek pamětníků a internetových zdrojů.
- Zpracování archivních fondů sportovních oddílů v Soběslavi.
- Zpracování dostupné literatury, kronik, periodik, internetu a rozhovorů s pamětníky sportovních oddílů a klubů.
- Chronologické zpracování historie tělesné výchovy a sportu v Soběslavi na základě získaných údajů a uspořádání jednotlivých sportovních oddílů a organizací chronologicky podle data jejich vzniku.
- Vytvoření soustavného souboru souvztažných obrázků a fotografií, vytvoření jejich odpovídajících popisků a uvedení jejich přesného zdroje.
- Zpracování stručného nástinu historie města Soběslav od jeho počátku až po současnost.

2.3 Předmět práce

Historii tělesné výchovy a sportu v Soběslavi jsem zpracoval od roku 1885, kdy vznikla první tělovýchovná organizace Sokol, až do současnosti, tedy do roku 2016. Svým obsahem je předmět práce zaměřen pouze na historii tělesné výchovy a sportu v Soběslavi. Bakalářská práce je zaměřena na vnitřní činnost sportovních organizací, jejich vznik, vedení, sportovní a závodní činnost, nejlepší výsledky sportovců a další různé sportovní činnosti. Do předmětu této práce nepatří rekreační a školní tělesná výchova. Z územního hlediska se bakalářská práce zabývá městem Soběslav, tedy jeho aktuálním katastrálním vyměřením.

2.4 Metody práce

V této bakalářské práci byly použity standardní historické metody, které nám umožňují vyhledávat a porovnávat údaje o faktech v minulých letech. Materiály potřebné k vytvoření této práce jsem získal rozborem archivních fondů, dostupné literatury, tištěných pramenů, periodik, internetu a výpověďmi pamětníků sportovních klubů a oddílů. Při psaní práce byla použita metoda přímá, tedy práce je popisem minulosti na základě studia pramenů. Dále byla použita metoda progresivní, která sleduje události v jejich časovém sledu. Jednotlivé sportovní oddíly a organizace byly seřazeny chronologicky podle data jejich vzniku.

2.5 Rozbor pramenů

Většinu informací jsem získal sekundární analýzou, a to rozborem písemných pramenů. Dále jsem pracoval s informacemi odvozenými z historických pramenů doplněnými primární analýzou. Ta popisuje vzniklé procesy historických vývojů, činnost lidí a to, co se zachovalo.

Mým prvním zdrojem pro získání poznatků a relativních pramenů o historii tělesné výchovy a sportu v Soběslavi byl Okresní archiv v Táboře. Řadu materiálů jsem získal z Městského archivu v Soběslavi, kde jsem čerpal zejména z městských kronik, které tam jsou skladovány od roku 1953. Starší městské kroniky, a to kroniky od roku 1918, jsou skladovány v Okresním archivu v Táboře.

Dalším velmi důležitým zdrojem poznatků pro mou práci byly výroční almanachy házené, fotbalu a ledního hokeje, které jsem získal z kroniky TJ Spartaku Soběslav. Řadu materiálů jsem získal z Okresního archivu v Táboře, kde jsem našel tzv. Sokolské zvěsti, což jsou periodika o činnosti Sokola v Soběslavi. Jako další zdroj jsem využíval informace z místního periodika Soběslavská hláska a z regionálních periodik Jihočeská pravda a Tábořský deník, zde jsem však nenalezl dostatek informací.

Mým důležitým zdrojem byly také osobní archivy pamětníků a bývalých funkcionářů jednotlivých oddílů, kteří byli velmi vstřícní a poskytli mi řadu velmi důležitých informací. Tyto informace byly pro moji práci nepostradatelné zejména kvůli hlavnímu problému, se kterým jsem se potýkal během vytváření této práce, totiž že většina písemných pramenů byla vyplavena povodní v roce 2002.

Fotografické materiály jsem získal během zpracovávání pramenů, a to především z

vypůjčených osobních archivů, kronik pamětníků a dostupných internetových stránek. Zároveň jsem v této práci narazil na problém, s kterým jsem již od začátku počítal. Tím byla nerovnoměrnost podkladů k různým druhům sportů, které jsem v práci zpracovával.

3 Stručný nástin historie města Soběslav

Historicky první doložený záznam o městě Soběslav se datuje k roku 1293. V tomto období bylo město v majetku pánů z Rožmberka. Ti Soběslavi roku 1390 udělili městská privilegia.¹ Více než 300 let patřila Soběslav Rožmberkům. Osídlení se tehdy rozkládalo ve vnitřním městě a nemělo předměstí. Právě z této doby se zachovaly zbytky městského opevnění s příkopem. Bylo také zachováno torzo hradu s věží zvanou Hláska.² Roku 1394 byl na hradě vězněn král Václav IV. Za husitských válek bylo město dvakrát vypáleno. Město bylo v rozmachu až v 16. století, kdy se díky jeho výhodné poloze a pravidelným trhům stalo nejvýznamnějším hospodářským a správním centrem rožmberského panství. Roku 1598 zachvátil město velký požár, způsobil obrovské škody. Ani za třicetileté války úpadek města neskončil.³

K dalšímu rozvoji města došlo až koncem 19. století díky železnici, která byla přivedena do města. Tehdy začal ve městě rozvoj školství a městské industrializace. První průmyslový podnik, věnující se výrobě hedvábné látky, byl založen v roce 1873. Později vznikla další oděvní firma, a to v roce 1951 závod Otavan. Roku 1915 byl založen závod Teerag, sloužící jako závod na impregnaci dřeva. V roce 1920 vznikl podnik Lada, továrna na výrobu šicích strojů, což byl svého času největší průmyslový podnik v celém kraji. Později vznikl podnik na ruční výrobu nábytku, z něhož v roce 1951 vznikla firma Jitona.⁴ Tyto podniky se rozvíjely, pouze s přestávkami ve válečných dobách, i po znárodnění, kdy se staly majetkem státu. Dále vznikaly i některé další podniky, nejvýznamnějším z nich byla firma Rašelina Soběslav, která vznikla v roce 1961. V této firmě byla zaměstnána většina obyvatel města až do roku 1989. V současnosti se svou původní činností zabývají pouze firmy Jitona a Rašelina. Ostatní podniky zanikly, nebo změnily druh své činnosti. Od roku 1989 vznikaly mnohé další soukromé firmy.⁵

Většinu své novodobé historie patřila Soběslav správně pod okresní hejtmanství v Táboře, později okres Tábor. Od roku 1949 až do roku 1960 se stala okresním městem. Roku 1960 se po novém územním uspořádání stala součástí okresu Tábor. Po zániku okresů, který nastal v roce 2003, je součástí Jihočeského kraje.⁶

¹ Bouška, V. (1990). *Soběslav 1390 – 1990*. Soběslav: Městský národní výbor.

² Tamtéž.

³ Historie města, [online]. [cit. 2015 – 11 – 11]. Dostupné z: <http://www.musobeslav.cz/infocentrum/o-sobeslavi>.

⁴ Bouška, V. (1990). *Soběslav 1390 – 1990*. Soběslav: Městský národní výbor.

⁵ Historie města, [online]. [cit. 2015 – 11 – 11]. Dostupné z: <http://www.musobeslav.cz/infocentrum/o-sobeslavi>.

⁶ Bouška, V. (1990). *Soběslav 1390 – 1990*. Soběslav: Městský národní výbor.

4 Historie tělesné výchovy a sportu v Soběslavi v období 1885 – 1945

4.1 Tělocvičná jednota Sokol

Počátky vzniku moderních sportovních disciplín na našem území jsou úzce spjaty se vznikem organizace Sokol. Sokol byl založen roku 1862 a stal se tak prvním tělocvičným spolkem. V tomto období se zakládalo spolků mnoho, ale kromě národní kultury bylo zapotřebí oživit i fyzickou zdatnost jedinců. To byl také důvod, proč se v této době tělocvičným spolkům velmi dařilo. Takovým spolkem byl například český ústav Malypetrův, který byl velmi důležitým článkem při zakládání Sokola. Mezi nejznámější cvičence a později i cvičitele patřil i Miroslav Tyrš.⁷ Kromě něho se na tvorbě sokolských idejí výrazně podílel také Jindřich Fugner, který byl zároveň prvním starostou. Úkolem a hlavním cílem Sokola byla všeobecná průprava a všestrannost jedinců, rozvoj výkonnosti, obratnosti, vytrvalosti a zdokonalování tělesné zdatnosti. Mimo jiné se snažil ale i zdokonalit ducha, nabádal cvičence, aby jednali čestně, byli rasově i nábožensky snášenliví, skromní a ukáznění. Nabádal ale také i k vlastenectví.⁸

Sokolské jednoty vznikaly i v ostatních slovanských, ale i neslovanských zemích. Svaz slovanského Sokolstva, který se zrodil roku 1908, sdružoval Čechy, Bulhary, Poláky, Slovincy, Chorvaty, Rusy a Srby. V Americe byla sokolská jednota ustavena už v roce 1878. Pořádala se pravidelná cvičení, ale kromě toho i veřejná vystoupení, různé soutěže, kulturní besedy, výlety, tábory a další aktivity. Vrcholem činnosti Sokola byly tzv. všesokolské lety. Tato tradice začala v roce 1882, kdy Miroslav Tyrš uspořádal jubilejní slavnost k dvacátému výročí založení Sokola. Této akce se zúčastnilo 76 sokolských jednot. Konala se v Praze na Střeleckém ostrově a od té doby se zde uskutečnilo 14 všesokolských sletů. Ten poslední se v Praze konal roku 2006.⁹

⁷ Historie Sokola, [online]. [cit. 2015 – 12 – 12]. Dostupné z: <http://www.sokol.eu/osah/5405/zalozeni-sokola>.

⁸ Tamtéž.

⁹ Historie Sokola, [online]. [cit. 2015 – 12 – 12]. Dostupné z: <http://www.sokol.eu/osah/5405/historicka-obdobi>.

Obrázek 1. Oficiální znak organizace Sokol. Z osobního archivu Petra Lintnera.

Vznik Sokola v Soběslavi se datuje k roku 1885. Toho roku, přesně 9. srpna, byla V. Kopřivou svolána schůze, kde se o založení sokolské jednoty ve městě jednalo. Sám Kopřiva této schůzi předsedal. Schůze se zúčastnili tito občané: A. Březina, J. Burda, J. Berger, F. Ctibor, B. Brich, E. Czizewski, J. Fanta, J. Jungmann, A. Doubek, M. Fischer, J. Křemen, F. Klos, J. Melena, V. Kopřiva, E. Lustig, F. Ohnersong, J. Míka, V. Peterka, J. Mrázek, Dr. J. Rybák, F. Procházka, J. Svoboda, F. Staněk, V. Vanke, F. Slavík, R. Preis, a J. Tetínek. Zápis schůze měl na starost M. Fišer. Schůzí bylo schváleno dočasné užití stanov Sokola Tábor. Pro další vypracování stanov pro Sokol Soběslav byli pověřeni Tetínek, Fischer, Křemen, Kopřiva a Lustig. Tyto vytvořené vlastní stanovy byly schváleny 18. října 1885. O měsíc později se konala valná hromada, kde se volili jednotliví činovníci a které se zúčastnilo 40 členů. Starostou se tak stal Dr. J. Rybák, náčelníkem M. Fischer a dalšími členy výboru byli Klos, Buzek, Křemen, Berger, Peterka, Tetínek a Lustig. Jako náhradníky pak členové zvolili Winklera, Jungmanna, Ctibora a Clušku. Revizory účtů byli Mrázek a Dr. Kopřiva a praporčíky Svoboda a Ctibor.¹⁰

Poprvé se cvičilo 9. ledna 1886, a to v tělocvičně chlapeckých škol. První veřejné cvičení se uskutečnilo už 10. července. Finanční základ pro vybudování vlastní tělocvičny byl v podobě 150 zlatých založen v roce 1888.¹¹ Roku 1891 se tato nově vzniklá jednota účastnila druhého pražského všesokolského sletu a zúčastňovala se ho pak i nadále v nadcházejících letech. V roce 1893 se v Soběslavi na dvoře měšťanského pivovaru konal župní slet. Této akce se zúčastnilo 280 členů ze třinácti různých jednot. Šest let po uplynutí druhého všesokolského sletu bylo v

¹⁰ Okresní archiv Tábor, *Sokolský den* 24. 6. 1904.

¹¹ Liška, F. (1935). *Památník k padesátiletí Tělocvičné jednoty Sokol Soběslav*. Soběslav: Tělocvičná jednota Sokol Soběslav, s. 1.

Soběslavi zahájeno i cvičení dorostu. V roce 1900 se jednota začala prudce rozvíjet, rozrostla se o několik členů a stala se duší v kulturních podnicích. V roce 1904 vznikl členský odbor, jehož základnu tvořilo 50 členek. Jeho předsedkyní se stala A. Tichá. Jako místopředsedkyně byla zvolena E. Stejskalová a náčelnicí se stala A. Holšánová. Do společného výboru byly však ženy voleny až po roce 1913. Téhož roku se v Praze konal další všesokolský slet.¹²

Obrázek 2. Fotografie členů soběslavského Sokola z roku 1890. Z osobního archivu Heleny Zvánovcové.

Během první světové války soběslavská sokolská jednota organizovala různé akce vlasteneckého charakteru a pořádala řadu sbírek na podporu pozůstalých po padlých vojácích z válečných bojů. Příkladem byla akce „Tělocvičný večer“, kde účinkoval kromě členů Sokola i dámský sbor Petr Vok. Jednalo se o vystoupení gymnastického charakteru s hudebním doprovodem již zmiňovaného sboru Petr Vok. Toto vystoupení mělo veliký úspěch a bylo během roku 1916 několikrát opakováno.¹³

¹² Liška, F. (1935). *Památník k padesátiletí Tělocvičné jednoty Sokol Soběslav*. Soběslav: Tělocvičná jednota Sokol Soběslav, s. 2 – 3.

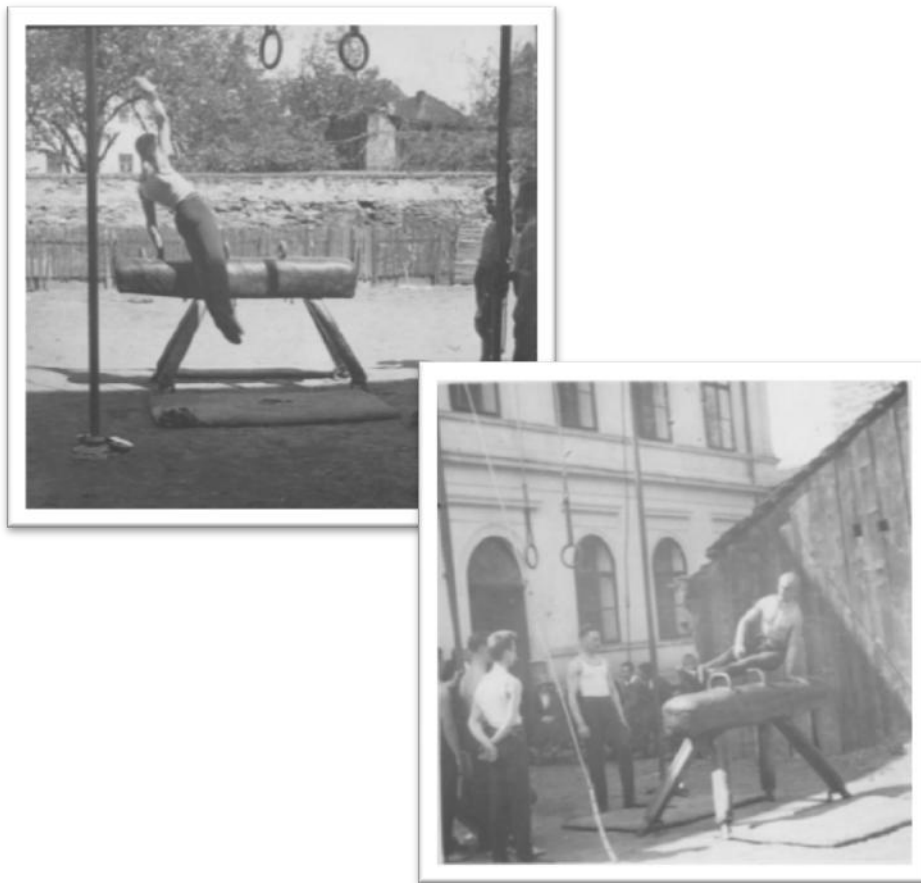
¹³ Okresní archiv Tábor, *Staré i nové zvěsti ze Soběslavě a okolí*, č. X, s. 12.

Obrázek 3. Fotografie členů soběslavského Sokola z roku 1914. Z osobního archivu Heleny Zvánovcové.

Po skončení první světové války a vzniku samostatného Československa nastalo tzv. „Zlaté období Sokola“, během tohoto období došlo k velkému nárůstu členské základny soběslavské jednoty. V prosinci roku 1920 tato členská základna čítala 153 mužů a 109 žen. Díky tomuto nárůstu členů rostla potřeba výstavby nové tělocvičny. Za podpory města se začala stavět tělocvična s jevištěm, která měla sloužit soběslavské sokolské jednotě a zároveň i ochotnickému spolku Chvalovský, jenž vytvořil se sokolskou jednotou společný výbor. Roku 1923 bylo Soběslavi přiděleno pořádání druhého župního sletu. Cvičilo zde přes 2000 cvičenců tvořených žactvem, dorostem, muži a ženami. Tento slet zároveň navštívilo přes 4000 diváků, což bylo považováno za veliký úspěch.¹⁴

¹⁴ Liška, F. (1935). *Památník k padesátiletí Tělocvičné jednoty Sokol Soběslav*. Soběslav: Tělocvičná jednota Sokol Soběslav, s. 11.

Obrázek 4. Návuk soběslavských sokolů na mezisletové závody roku 1924. Z osobního archivu Petra Lintnera.

Roku 1928 došlo k rozpadu společného výboru sokolské jednoty a ochotnického spolku Chvalovský. Společný majetek obou spolků byl rozdělen stejným dílem a Sokol dále fungoval opět samostatně. Na začátku třicátých let si sokolská jednota pronajala od města plovárnu, která se po své opravě stala jednou z nejlepších v širokém okolí. Soběslavská sokolská jednota byla v této době tvořena sedmi odbory, jež byly cvičitelský, lyžařský, plovárenský, herní, loutkářský, pořadatelský a biografický.¹⁵

¹⁵ Osobní archiv Heleny Zvánovcové (narozena 8. 8. 1924), místostarosta TJ Sokol Soběslav.

Obrázek 5. Členové soběslavského Sokola v roce 1928. Z osobního archivu Heleny Zvánovcové.

Roku 1935 se sokolská jednota věnovala především přípravě oslav svých 50 let působnosti, kvůli čemuž byl ustaven i speciální sedmičlenný výbor. Roku 1938 se soběslavská sokolská jednota účastnila 10. všesokolského sletu, který se stal protestem proti rozpínavosti hitlerovského Německa a zároveň i ukázkou odhodlanosti všech sokolů bránit svoji vlast. Avšak neúspěch v podobě možnosti bránit svou zem a následné zřízení Protektorátu Čechy a Morava v područí hitlerovského Německa měly za následek omezení činnosti nejen soběslavské jednoty, ale i celého sokolského hnutí v zemi. Soběslavská sokolská jednota v této době udržovala pouze svoji tělocvičnou činnost. Ostatní činnosti byly novým režimem zakázány. Stejně tak tomu bylo i u ostatní sokolských jednot.¹⁶

¹⁶ Osobní archiv Heleny Zvánovcové (narozena 8. 8. 1924), místostarosta TJ Sokol Soběslav.

Obrázek 6. Soběslavští sokolové s olympijskou štafetou v roce 1936. Z osobního archivu Petra Lintnera.

4.2 Dělnická tělocvičná jednota

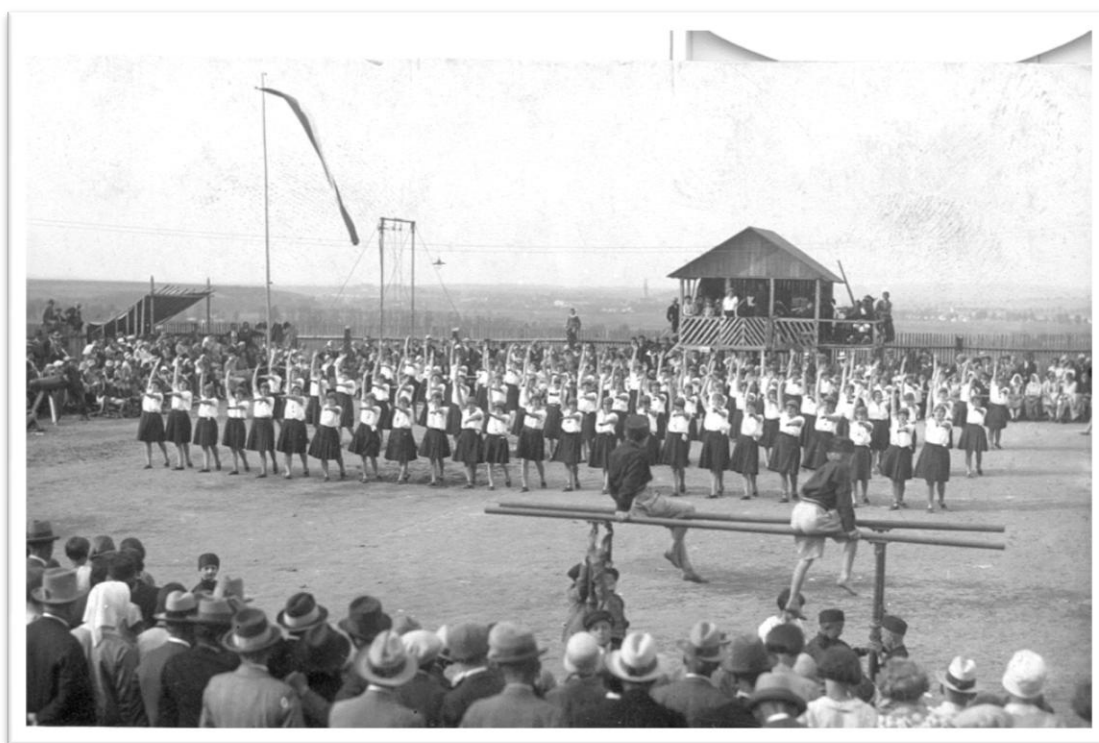
Vznik Dělnické tělocvičné jednoty v Soběslavi byl spjat s podnikem Lada. Práce v Ladě v prvních letech výroby byla pro muže i ženy velmi namáhavá, jednostranná a stereotypní. Již první dělníci přicházející z Vídně uvažovali o nějakém zpestření tehdejšího dělnického života. Roku 1921 byla proto založena Dělnická tělocvičná jednota. Dbala nejen o rozvoj těla, ale i duše. První starosta DTJ Bernard Orel se snažil pro všechny zaměstnance připravit po celodenní práci sportovní, společenské a kulturní činnosti. Mezi starosty DTJ byl například jeden ze spoluzakladatelů Lady Alois Matyáš nebo od roku 1931 Jakub Zaviačič. Kromě tělovýchovného oddílu vznikl i divadelní, pěvecký, loutkový a hudební kroužek. První veřejné cvičení předvedli členové jednoty 9. července 1922. V polovině dvacátých let 20. století měla DTJ na dvě stovky členů. V té době patřila mezi nejmasovější organizace ve městě.¹⁷

Roku 1930 DTJ zakoupila od města Soběslav pozemek pro vybudování vlastního hřiště. Na louce za továrnou Hedva v místech dnešního areálu autoklubu vyrostlo cvičiště DTJ. V následujících letech kolem něj členové jednoty vysázeli stromy, z nichž některé zde rostou dodnes. Cvičenci DTJ nacvičovali vlastní vystoupení a podíleli se na činnosti i dalších místních

¹⁷ Lintner, P. (2013). *Pohledy soběslavské, díl třetí*. České Budějovice: Tiskárna Jaroslav Karmášek, s. 201.

sportovních klubů. Především mezi fotbalisty a hokejisty bylo mnoho mladých zaměstnanců Lady. Se žáky učitelského ústavu často tvořili základ mužstev. V roce 1937 DTJ dokonce vyslala své zástupce na cvičení do Antverp.¹⁸

Po mnichovském diktátu v roce 1938 se bohužel nad DTJ začala stahovat mračna. Po obsazení zbytku Československa německou armádou v roce 1939 již bylo jasné, že pro DTJ nebude v Protektorátu Čechy a Morava místo. V roce 1940 činnost DTJ definitivně a navždy zaniká. Její poslední velkou akcí byla příprava a oslavy 550. výročí udělení městských privilegií Soběslavi Jindřichem z Rožmberka.¹⁹

Obrázek 7. Hřiště DTJ kolem roku 1930. Z osobního archivu Petra Lintnera.

4.3 Fotbal

Začátek fotbalového klubu v Soběslavi se datuje k roku 1921. Tehdy se několik mladých lidí, kteří toužili po kopané, rozhodlo, že tento sportovní klub založí. Nazvali ho SK Soběslav. Začátek byl velmi těžký, klub neměl žádné sponzory, hráči neměli výstroj, míče ani jiné další

¹⁸ Lintner, P. (2013). *Pohledy soběslavské, díl třetí*. České Budějovice: Tiskárna Jaroslav Karmášek, s. 201 – 202.

¹⁹ Tamtéž, s. 202 – 203.

pomůcky. Tato situace se částečně vyřešila vzájemnou sbírkou mezi zakladateli klubu.²⁰

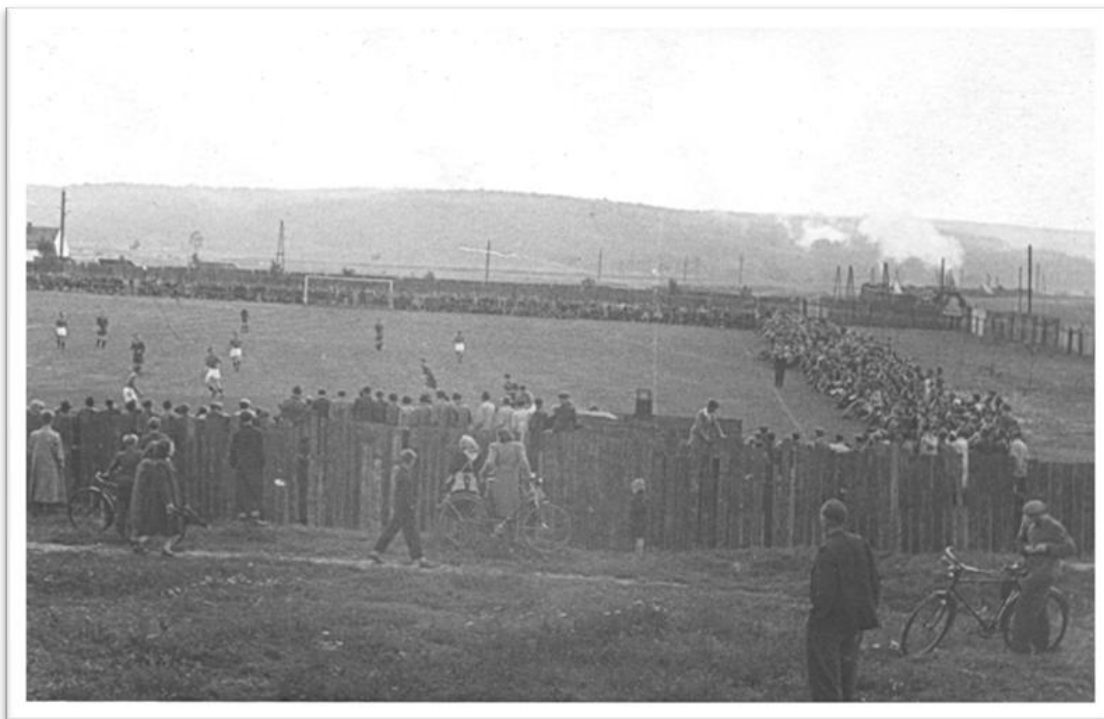
Mezi zakládající členy patřili například Bosák, Laciný, Kvost, Rozkošný, Klika, Trávníček a další. Už rok po vzniku SK Soběslav zakladatelé podali přihlášku na člena Jihočeské župy fotbalu. Hrála se hlavně přátelská utkání, velkými soupeři byli DSK Tábor, SK Tábor, SK Pacov, SK Meziměstí a SK Viktorie Veselí. Utkání se hrála formou odvet a mezi nejčastější střelce patřili Kvost a Čekal. Již v zakládajícím roce měl klub na svém kontě 6 odehraných utkání, v roce 1922 se jejich počet ještě o polovinu zvýšil. Zájem o fotbal v Soběslavi velmi rostl, a tak byl oddíl nucen založit ještě B mužstvo. K tomu došlo v roce 1926, v tomto roce bylo také sehráno utkání mezi Soběslaví a Českými Budějovicemi, které skončilo remízou 2:2. Protože se klub neustále rozrůstal, přihlásil se v roce 1927 do pravidelné soutěže a začalo se tak hrát ve II. třídě.²¹

Utkání se hrála několikrát v Táboře a dále pak v Chlumu u Třeboně a ve Velenicích. Tentýž rok se odehrálo i přátelské utkání s DFC Budweis, kdy Soběslavští prohráli 2:7. Začala se objevovat i nová jména hráčů, například Smolík, Lískovec, Meduna, Čermák a spousta dalších. I druhé mužstvo, které bylo složené převážně z mladých hráčů, si vedlo dobře a dalo tak základ k dalšímu úspěšnému období. Začala se objevovat jména jak Chovančík nebo Cvach. Zápasy se hrály vždy od března do listopadu. Rok následující, tedy 1928, už tak úspěšný nebyl, klub řešil nelehké úkoly a hlavní byla otázka hřiště. V Soběslavi v té době žádná určená hrací plocha nebyla a hrálo se na různých hřištích nebo loukách ve městě. Protože se hráči nemohli doma řádně připravovat, začala klesat jejich výkonnost a sportovní vyspělost. Otázka hřiště se vyřešila až v roce 1929, kdy tehdejší předseda výboru Cypro nechal dobrovolnou prací hřiště vybudovat. Nacházelo se na místě, kde se dnes říká „Na Moskvě“ a nyní se zde nacházejí garáže. V té době bylo hřiště jedním z nejlepších v kraji, jezdily sem tedy často hostovat kluby jako Olympia Žižkov, Viktoria Žižkov nebo AFK Radlice.²²

²⁰ Vlasák, M. (1961). *40 let kopané v Soběslavi*. Stráž: Vydavatelství Stráž, s. 5.

²¹ Tamtéž, s. 5 – 6.

²² Vlasák, M. (1961). *40 let kopané v Soběslavi*. Stráž: Vydavatelství Stráž, s. 6.

Obrázek 8. Fotbalové hřiště „Na Moskvě“. Z osobního archivu Petra Lintnera.

V mistrovských soutěžích Soběslavští hráli s Pelhřimovem, Českým Krumlovem, Sušicí, Pískem a dalšími. Poprvé v historii soběslavští fotbalisté v tomto roce vyhráli II. třídu a začali se chystat do jihočeské I. A třídy. Tam mezi jejich soupeře patřily tábořské týmy, Stadion a Meteor České Budějovice, Volyně, Strakonice nebo Písek. Další 2 družstva vznikla roku 1929, a to družstvo dorostu a družstvo „starých pánů“. Tento rok byl také významným pro upevnění organizace. Pořizovaly se zápisy, které byly kontrolované a konaly se schůze. Další sezonu mistrovských zápasů zahájil A tým třemi vítěznými zápasy, pak už se ale nedařilo. Druhé mužstvo sehrálo 16 přátelských utkání a dorostenci odehráli zápasů 8. V další sezoně, tedy 1931, bylo o setrvání v I. A třídě nutné bojovat. Hráči na konci této sezony skončili překvapivě na 4. místě tabulky.²³

První větší krize však nastala hned na jaře roku 1932, kdy A tým prohrál 5 zápasů v řadě. Pokračovalo se ale v oblíbených přátelských zápasech. Do Soběslavi přijelo hostovat i družstvo Meteor Kladno a vyhrálo zde 3:2. Kvalifikační zápas o zachování I. A třídy se konal v září s SK Vodňany. Soběslav tento oddíl dokázala porazit především zásluhou hráčů Cvacha, Kvosta a Poláška.²⁴ V roce 1933 nastaly velké finanční problémy, zejména proto, že se mužstvo propadlo

²³ 80 let soběslavské kopané. (2001). Soběslav: Reklamní ateliér, s. 3 – 4.

²⁴ Tamtéž, s. 4.

do II. třídy. Na jaře o rok později se výkonnost družstva zase zvyšuje, a tak se hlavně díky Šlefovi a Smolíkovi dostává opět do 1. A třídy. Ještě téhož roku na podzim podávalo mužstvo velmi dobré výsledky a umístilo se v konečném pořadí na 2. místě. Tímto se začalo zlepšovat i klubové finanční zabezpečení a začalo se uvažovat o vybudování šaten a sprch na hřišti.²⁵

Obrázek 9. Soběslavské fotbalové družstvo kolem v roce 1933. Z osobního archivu Petra Lintnera.

Sezona roku 1935 byla zahájena karnevalem, který byl v té době už tradicí a představoval přínos peněz do klubové pokladny. Došlo ke generační výměně hráčů a objevovala se jména Kovář, Mašek, Veselý, Mládek, Černý a další. V konečné tabulce tohoto roku skončilo družstvo na 5. pozici, čímž se pojistilo I. A třídu pro další sezonu. Sehrálo se několik zápasů s významnými pražskými kluby, mezi které patřily Viktoria Žižkov, PUŠ Praha nebo Meteor Praha VIII. Bohužel na podzim v roce 1935 skončili Soběslavští až na 7. místě, což bylo způsobeno především tím, že někteří hráči odešli z města a jejich náhradníci již nebyli tak výkonnostně zdatní.²⁶

Na jaře 1936 přišel další sestup. Naopak na podzim mužstvo suverénně vyhrálo 2. třídu a opět došlo ke větší finanční podpoře klubu. V létě sehrála Soběslav přátelské utkání s hostující Viktorií Žižkov a na domácí půdě prohrála 3:5. Od roku 1937 hráli soběslavští muži opět v I. A třídě, a to velmi úspěšně. O rok později se hráčům nevydařily přípravné zápasy, a tak přišla první bolestná porážka s DSK Tábor, kdy hosté vyhráli 8:3. Aby se družstvo opět zlepšilo, to týmu byly

²⁵ 70 let kopané. (1991). Soběslav Výbor oddílu kopané, s. 7.

²⁶ Tamtéž, s. 7 – 8.

přijaty posily Vedral a Dvořák. Soběslavští muži tak opět získali formu a velkým úspěchem bylo vyhrané utkání nad Pelhřimovem. Pro vzniku protektorátu se celé sportovní dění dostává do stále zvyšující se tísně.²⁷

Na valné hromadě jihočeské župy fotbalu, která proběhla na jaře, se rozhodlo o konání mistrovských soutěží a v týdnu se také měla dohrát utkání z podzimu. Kvůli nepříznivému počasí se ale v daném termínu utkání odehrát nemohla.²⁸

Po obsazení Československa hitlerovskou armádou 15. března soběslavští muži nemohli sehrát kvůli zaneprázdnění hráčů zápas se Čtyřmi Dvory, a bylo tak potrestáno kontumační prohrou a udělením sankcí. V tomto období byl ale oddíl v těžké finanční situaci a žádal o odložení platby. Situace nebyla dořešená až do 5. kola mistrovství. Poté, co Soběslav vyhrála nad Meteorom, došlo k akci župy proti vítěznému týmu. Župa se snažila prokázat, že v té době měl klub pozastavenou činnost. Po dlouhých jednáních byly body přiznány Meteoru a Soběslav se rozhodla ze soutěže vystoupit. Na jaře sehrála Soběslav svá utkání jako přátelská. Roku 1940 vznikl pod vedením Frice opět dorostenecký tým, který podával velmi dobré výsledky. V tomto roce též proběhla mimořádná schůze župy a A týmu byla opětovně přiznaná I. A třída. Mužstvo se v celkovém pořadí umístilo na páté pozici.²⁹

Své dvacetileté výročí oslavuje oddíl předními pozicemi v I. A třídě a 2. místem dorostu ve finále župy. Na podzim byly sice výkony A týmu o něco slabší, ale dorost se stal opětovným vítězem v okrsku Tábor. Kvůli zákazu se v roce 1942 nekonala žádná schůze, ani se nepoživovaly písemné zápisy, ale hrála se stále I. A třída.³⁰ Velký vzestup se po posílení klubu očekával v roce 1943, bylo tomu ale právě naopak. V důsledku velmi snížené výkonnosti hráčů se družstvo propadlo do II. třídy. Sestava družstva procházela neustálými změnami hráčů a příležitost si zahrát se dostala i starým pánům. Zajímavostí v této sezoně bylo sehrání přátelského utkání proti celku AC Sparta Praha, které rozhodcoval slavný herec Vlasta Burian.³¹

²⁷ *70 let kopané.* (1991). Soběslav: Výbor oddílu kopané, s. 9.

²⁸ Tamtéž, s. 10.

²⁹ Vlasák, M. (1961). *40 let kopané v Soběslavi.* Stráž: Vydavatelství Stráž, s. 19 – 20.

³⁰ Tamtéž, s. 20.

³¹ *70 let kopané.* (1991). Soběslav: Výbor oddílu kopané, s. 13.

Obrázek 10. Nástup družstev AC Sparta Praha a SK Soběslav před přátelským utkáním v roce 1943. Uprostřed (v černém saku) stojí rozhodčí Vlasta Burian. Z osobního archivu Petra Lintnera.

Počátkem roku 1944 se dohrávala soutěž II. třídy, ale na podzim se hrála výhradně jen přátelská utkání. Jihočeská župa nařídila tzv. zimní hry, které se hrály s oddíly SK Ševětín, Bukovsko, SK Veselí a Mažice. Soběslavský oddíl obsadil druhou pozici, hned za Mažicemi.³²

Společně s květnovým osvobozením republiky přišlo i oživení sportovních činností. To se týkalo samozřejmě i soběslavské kopané. Zvolil se nový výbor, v jehož čele stál Trupl a členy byli Šíma, Lagner, Hradil, Kohout, Vránek a Michal. Předsedou byl zvolen Lafar, který tak nahradil Cypru, jenž na této funkci působil několik let. Do klubu přišly nové posily Kříž a Suchánek a na post střelce se vrátil Wurm. Ve II. třídě v podzimní části Soběslav vítězí a koncentrace se věnuje přípravám na jarní sezonu. Po vítězných zápasech v kvalifikaci fotbalisté postupují do I. A třídy, která je nově reorganizována. Z družstva také odešlo několik hráčů a podzimní utkání jsou hrána v jiné sestavě. Kvůli odchodům a zranění chybělo na jaře v úspěšné sestavě 9 hráčů. To mělo za následek velkou herní krizi, se kterou se Soběslav dlouho trápila bojem na poslední pozici v I. A třídě. Nakonec soběslavské družstvo končí v pořadí na dvanáctém místě. Pověst oddílu částečně zachránilo družstvo dorostu, které ve své soutěži

³² Vlasák, M. (1961). *40 let kopané v Soběslavi*. Stráž: Vydavatelství Stráž, s. 20.

obsadilo 3. příčku.³³

4.4 Házená

Házenkářský sport se do Soběslavi dostal až po dvanácti letech od svého založení v Praze. Svou zásluhu na tom měl v roce 1920 sedmý vysokoškolský slet v Praze. Tohoto sletu se účastnila i početná výprava ze soběslavského Sokola, a měla tak možnost házenou poznat. Hrát se začínalo v místech bývalého tržiště, kde se ovšem hráči museli o prostory dělit s provozovatelem trhů s dobyt看em. Trhy trvaly vždy ve všední dny, a tak každou sobotu před zápasem museli hráči prostory vyklízet. Výstroj měl každý hráč vlastní a házená se v té době hrála „naboso“.³⁴ Mezi zakladatele tohoto sportu v Soběslavi patřili Mirek Burda, Jan Lintner, Felix Špaček a František Matyáš. Na základě jejich iniciativy vzniklo družstvo, které bylo složeno z těchto hráčů: Kocourek, Římsa, Beran, Krátký, Vávra, Tikal, Líkař, Kracík, Kodada, Lískovec, Povolný, Novák, Meduna, Komárek. Tito muži tvořili první období házené v Soběslavi. V roce 1922 odehrálo družstvo házenkářů Sokol Soběslav celkem 7 zápasů. Soupeřili s týmy z okolních měst – Tábora, Třeboně a Chlumu.³⁵

Založení oddílu házené v Soběslavi se přiřazuje k datu prvního odehraného zápasu, a to k 7. květnu 1922. Soběslavští zápasy povětšinou vyhrávali. O rok později se družstvo stalo členem Svazu házené a poté, co se stalo mistrem jihočeské župy, bojovalo ve finále na mistrovství Čech. Bohužel však soběslavští muži finálový zápas s AFK Union Žižkov prohráli. Úspěšným se ale psal i rok 1924, kdy družstvo dosáhlo na titul mistra jihočeské župy. Odehráno bylo i několik mezižupních utkání, ale jména soupeřů nemáme dochována. Tento rok znamenal pro soběslavské házenkáře vrchol, avšak objevily se i počátky následné krize, která přišla v roce 1925. Úpadek nastal důsledkem nedostatku hráčů, protože velkou část týmu tvořili studenti, část odcházela za studii, část na vojnu. Tohoto roku muži odehráli osm zápasů a již potřetí v řadě získali titul mistra jihočeské župy. Družstvo opět postoupilo do finále, kde odehrálo finálový zápas s Mladou Boleslaví, který bohužel opět skončil porážkou.³⁶

V roce 1925 vzniká na jihu Čech několik členských okrsků, jeden z nich má sídlo v Táboře. Soběslavská házená změnila prostory a přestěhovala se na sokolské cvičiště.

³³ Vlasák, M. (1961). *40 let kopané v Soběslavi*. Stráž: Vydavatelství Stráž, s. 20 – 21.

³⁴ *50 let házené v Soběslavi*. (1972). Tábor: JČT 5, s. 9.

³⁵ Tamtéž, s. 9 – 10.

³⁶ *50 let házené v Soběslavi*. (1972). Tábor: JČT 5, s. 12.

V záznamech jsou vedeny zmínky i o ženských zápasech, bohužel ale bez výsledků.³⁷ V tomto roce začíná oddíl silně upadat a slábnout. Tím skončila první éra soběslavské házené a nastala další, která trvala od roku 1926 do roku 1942. Házená už se neprovozovala organizovaně, ale hrála se pouze přátelská utkání pod záštitou Sokola. Oddíl už nebyl členem Svazu házené a o výchovu mladých hráčů se už nikdo nestaral. Hrál se v jiných oddílech, které na sebe alespoň z části navazovaly, a v případě potřeby se hráči mezi oddíly půjčovali. Více než na sokolském cvičišti se házená hrála na louce před nádražím, kde se nyní rozkládá park.³⁸

O pár let později nechala DTJ Soběslav vybudovat nové hřiště, jež se nacházelo blízko dnešního letiště. Tam se dlouho hrála házená DTJ, která se pak také stala následovníkem sokolské házené. Házená se hrála i na hřišti fotbalistů SK Soběslav, kde jsou dnes vystavěné garáže.³⁹ Hráči v DTJ byli bratři Hodinové, Matyášové, Šleřové, Maškové a dále B. Orel, K. Pexa, S. Hradil, J. Škoda, J. Vašta, K. Zaviačič, R. Chovančík a K. Klika. Ti hráli v prostorách dnešního parku před nádražím. Posléze přišlo období zápasů hraných na novém hřišti DTJ u dnešního letiště. Zde hráli Čížek, Vránek, Jílek, Hron, Chudomilka, Záruba, Kryštof, Veselý, Kovář, Vrchota, Měchura, Zaviačič, bratři Plívové a Šleřové. Zde se hrály zejména zápasy mistrovského charakteru a utkání svazu DTJ. Jednalo se o 44. okrsek DTJ - jihočeský. V těchto utkáních se na předních pozicích držely DTJ Soběslav, DTJ Suché Vrbné či DTJ Hluboká. Mezi vzájemnými domácími zápasy mezi soběslavským Sokolem a DTJ býval Sokol často porážen. Bohužel se nám z tohoto období nedochovaly žádné informace o házené žen, známá jsou pouze jména hráček. Mezi ně patřily Suchanová, Marešová, Málková, Kvostová, Valertová, Šleřová, Mikušková, Kuželová, Chovančíková, Hofmanová, Martinová, Picková-Šleřová, Matějová, Faktorová a Žahourová.⁴⁰

V období kolem roku 1938 vzniklo nadějně studentské družstvo, které bylo složeno jak z hráčů místních, tak i mimoměstských. Na vzniku tohoto mužstva se významně podíleli profesori Bláha, Voborský a Vaňouček. Mužstvo hrálo ve složení Vošta, Jiška, Kovář, Rejlek, Matějů, Houfek, Pokorný a další. V tomto slabém období soběslavské házené DTJ začalo družstvo ve městě tomuto sportu vládnout. Došlo opět k obnově házené při Sokolu, kde jako brankář působil Šebrle, o obranu se starali Novák, Hruška a Kočí a útočili Vošta, Hořický a

³⁷ *50 let házené v Soběslavi.* (1972). Tábor: JČT 5, s. 16.

³⁸ Tamtéž, s. 18.

³⁹ *50 let házené v Soběslavi.* (1972). Tábor: JČT 5, s. 21.

⁴⁰ Tamtéž, s. 21 – 22.

Novák. V tomto složení později muži vyhráli mistrovství Sokola tábořské župy. Tímto úspěchem se soběslavští házenkáři dostali po dlouhé době zase do Prahy, kde sehráli zápas se Sokolem Smíchov, který pro ně končil porážkou. Na základě této prohry se oddíl rozhodl pro posilu a omlazení družstva. Objevují se noví hráči Šmat, Vránek, Faltus, Krátký a Gabriel.⁴¹

Za druhé světové války došlo ke krátkému odmlčení. Pozice vedoucího a jednatele se ujal Gabriel a Vošta na sebe vzal funkci hrajícího trenéra. Družstvo se snažilo vychovávat především mladé hráče. Zviditelnila se i házená žen, které se probjovaly do 1. třídy. Kolem Miluše Voštové se seskupila skupina budoucích výborných hráček LTC Soběslav, mezi které patřily Koubová, Chovančíková, Matějová, Kročáková, Šunová, Trávnícká a Housková. Muži suverénně vyhráli 1. Třidu, a kvalifikovali se tak do turnaje o postup do divize, který též ovládli.⁴²

Třetí období házené v Soběslavi můžeme datovat do let 1940 – 1952. V rozmezí těchto let zažívá házená v Soběslavi druhý vrchol a přechází na házenou mezinárodní. Věnovala se zde také velká pozornost výchově mladých hráčů. V důsledku toho vzniklo několik nových družstev. V letech 1942 – 1945 měla místní házená dvě družstva mužů, dvě družstva žen, několik družstev dorosteneckých, dvě družstva dorostenek a několik družstev žákovských obou pohlaví. Na trénování mládeže se podíleli všichni starší hráči, jak současní, tak bývalí. V této době se házené v Soběslavi velmi silně rozrostla členská základna. Házené se ujali Nápravník, Procházka, vedoucím dorosteneckého a mužského družstva se stal Novák a jako funkcionáři působili Musil, Škoda a Grafneter.⁴³ Sokolská házená se rozpadla, až když Sokol rozpustili okupanti. Asi po roční pauze začala být házená díky Gabrielovi a Voštovi opět organizovaná. Základ nového družstva byl položen 15. března 1942 v restauraci U Voštů. Tam se tenkrát sešli všichni zájemci a příznivci tohoto sportu. Nové družstvo se hned přihlásilo do Jihočeské župy házené a do roku 1944 hrálo ve druhé třídě, kde v konečném pořadí obsadilo druhou příčku. Do roku 1947 hrálo mužstvo pod názvem LTC Soběslav, později se opět přejmenovává na Sokol Soběslav.⁴⁴

4.5 Šachy

Jak se píše v soběslavské šachové kronice, první zmínky o šachu v Táboře se datují k roku 1872. Z toho usuzujeme, že v Soběslavi se v té době šachy hrály taktéž. Mezi první zakladatele tohoto sportu v Soběslavi patřil zejména František Ctibor. Ten za hrou dojížděl na kroužek, který

⁴¹ *50 let házené v Soběslavi.* (1972). Tábor: JČT 5, s. 22 – 23.

⁴² Tamtéž, s. 27.

⁴³ *50 let házené v Soběslavi.* (1972). Tábor: JČT 5, s. 27 – 28.

⁴⁴ Tamtéž, s. 28.

byl veden panem Fialou a probíhal v tábořské kavárně „U Nových“. Ctibor se později seznámil s Jaroslavem Ferrou, jenž se nejvíce podílel na vzniku prvního šachového spolku v Táboře, který se nazýval Fiala a vznikl v červnu roku 1922.⁴⁵

Přátelský a zároveň propagační zápas mezi Tábořem a Soběslaví se konal v Soběslavi 20. srpna 1922. Zápas skončil překvapivě výhrou domácích, a tak byli soběslavští šachisté motivováni k založení Spolku šachistů v Soběslavi. Jako přesné datum vzniku spolku se uvádí 22. říjen 1922. Osmičlenný výbor se o chod spolku staral ve složení Karel Rejda, Josef Pelech, František Ctibor, Rudolf Váňa, Josef Němec, Josef Bartoš a Josef Pick. Hráči se scházeli každé pondělí a čtvrtek v hotelu U České lípy. Probíhaly zde i kurzy pro začátečníky, které vedli Rejda společně se Ctiborem. Ještě téhož roku byl spolek přijat do jihočeské župy Ústřední jednoty československých šachistů. V roce nadcházejícím prohráli soběslavští šachisté odvetu s tábořskými hráči a dále prohráli i zápasy s Pískem a Českými Budějovicemi. Tato série neúspěchů hráče namotivovala k uskutečňování pravidelných organizovaných tréninků, které opět vedli Rejda a Ctibor. I po tomto neúspěšném roce se ale základna členů stále rozrůstala a spolek měl už 51 členů, z nichž 34 byli aktivní. V té době oddíl vlastnil deset šachových souprav, pokladničku a nástěnnou zavěšovací šachovnici s figurami.⁴⁶

Od roku 1926 se začal zvyšovat počet meziměstských zápasů a soběslavští muži se vydávali například do dnešního Veselí nad Lužnicí. Tam se snažili napomoci k založení nového šachového klubu, jejich snažení však bylo neúspěšné. Šachový oddíl byl také nucen přestěhovat se do hostince Zvon. Na valné schůzi v roce 1927 byl za záslužnou práci odměněn F. Ctibor a spolek se pak přejmenoval na Spolek šachistů Ctibor.⁴⁷ Další rok se opět konal propagační zájezd, tentokrát do Jindřichova Hradce, který byl úspěšný, a Soběslav se tak zasloužila o vznik šachového oddílu v Jindřichově Hradci. Roku 1929 vstoupila do oddílu první žena, paní Kundrátová. Téhož roku ale také zemřel dosavadní oddílový starosta Rejda a musel být zvolen starosta nový. Tím se stal Rudolf Váňa. V tomto období se šachisté opět účastnili meziměstských přeborů, ale nově také přátelských zápasů s okolními městy. Roku 1932 přišlo do oddílu několik nových členů, zejména zásluhou uspořádaných kurzů pro začátečníky. Roku 1933 zviditelnil soběslavský oddíl jeden z nejlepších hráčů Soběslavi Novák, jenž v Táboře remizoval

⁴⁵ *Kronika soběslavského šachu*. (1987). Soběslav: Spartak Soběslav, s. 7 – 8.

⁴⁶ Tamtéž, s. 9 – 10.

⁴⁷ *Kronika soběslavského šachu*. (1987). Soběslav: Spartak Soběslav, s. 10.

v simultánci Dr. Alechina, který byl v té době mistrem světa.⁴⁸

Za druhé světové války se klub sice snažil udržet si svou činnost, ale snižujícím se počtu členů v oddílu zabránit nedokázal. V tomto období klub nevykonával téměř žádnou sportovní činnost.⁴⁹

4.6 Lední hokej

Krátce po skončení 1. světové války pronikla tato hra i do Soběslavi. Tenkrát se bruslilo na bažinách, které se nazývaly Soliny. Ty se nacházely v místech, kde stojí dnes celý sportovní areál. Ze začátku se hrály spíše různé hry. Mezi nejčastější patřila rotyka. Tato hra spočívala v tom, že se hráči chytali a měli jasně daná pravidla. Byla velice prospěšná pro zlepšení kvality bruslení, jak se píše v almanachu, který byl vydán k 45. výročí v Soběslavi.⁵⁰

Když se začal v Soběslavi hokej hrát, pravidla hry vlastně nikdo neznal. Postupně ale začal hokej převládat nad honičkami. Hokejky si hráči vyráběli převážně z větví, zejména z olší. Bruslilo se na tzv. kolombuskách, neboli šlajfkách. Vznikalo mnoho part, které si v této hře našly zálibu a docházelo k velkým bojům na třech hlavních kluzištích, tedy „Pod vortnerkou“, „Na severní točně“ a „Pod břízovnou“.⁵¹

Hlavním iniciátorem byl Jan Vodrážka, který pro soběslavské hochy sehnal pravidla. Ti nejlepší ze všech part pak sestavili tým ve složení Josef Vránek, V. Hrazdíra, B. Stárek, K. Brodský, J. Vodrážka, Fr. Vašta a V. Jirous. Současně s nimi začali mít o hokej zájem i členové tehdejšího výboru SK Soběslav A. Chmelař, Fr. Horký, K. Lafar i předseda V. Cypra. První zápas, který se sehrál, byl s muži z Tábora a skončil remízou 2:2. To bylo rozhodujícím okamžikem pro založení oddílu ledního hokeje při SK Soběslav, jenž byl založen v roce 1929. Kvůli tomuto prvnímu utkání bylo zřízeno hřiště, které bylo ohrazeno nízkými prkny. Kostry branek vyrobili zaměstnanci závodu Lada. Branky si hráči vypletli sami. Protože si hokejovou výzbroj klub nemohl dovézt, byla tvořena provizorně z fotbalových chráničů, trenýrek a dresu. Ostatní výzbroj si hráči museli opatřit sami. Brankář na tom byl podobně, chrániče na tělo neměl žádné. Na další sezonu se už ale podařilo sehnat chrániče na tělo i nohy. Ty byly ušité podle vzoru a jejich povrch byl tvořen hrubým vláknem. Hráčům se nakoupily hole, svetry a rukavice.

⁴⁸ *Kronika soběslavského šachu*. (1987). Soběslav: Spartak Soběslav, s. 10 – 11.

⁴⁹ Tamtéž, s. 16.

⁵⁰ Cypra, M. (1974). *Hokej Spartak Soběslav*. Soběslav: Spartak Soběslav, s. 7.

⁵¹ Tamtéž, s. 8.

Družstvo se různě doplňovalo a přišlo i několik nových hráčů – Josef a Karel Šlefrovi, Karel Mašek, J. Meduna, L. Kohout, J. Neuman, Josef Kovář, K. Hodinář, Josef Pánek a brankář A. Mašek. Úroveň hry se tak začala velmi rychle zvyšovat.⁵²

Obrázek 11. Utkání soběslavských hokejistů kolem roku 1930. Z osobního archivu Petra Lintnera.

V sezoně 1934 – 1935, kdy hráli Soběslavští především s oddíly DSK Tábor, Skauti Třeboň, VBK Jindřichův Hradec a dalšími, se Soběslav řadila k nejlepším týmům Jihočeského kraje. Oddíl neměl žádného trenéra ani správce, a tak si hráči upravovali hřiště samostatně za pomoci dalších příznivců oddílu. Kromě svého hřiště udržoval sportovní klub také veřejné kluziště. Později se správcem klubu stal K. Vodrážka společně s Horským a ti v budoucnu na přezouvání, která byla vytápěná, vařili i čaj.⁵³ Mužstvo bylo opět posíleno dalšími hráči – bratry Brožkovými, Jiřím Voštou i brankáři Josefem Vedralem a J. Kubalem. Po dlouhou dobu pak jako brankář působil Jiří Taudy. Roku 1937 bylo na tehdejším soběslavském učitelském ústavu stanoveno i hokejové družstvo, které se účastnilo středoškolských her. To bylo pro rozvoj soběslavského hokeje velkým přínosem. Tito hráči pak doplňovali i mužstvo SK Soběslav, patřili mezi ně především Rejlek, Černý, Semrád, Kameník a další. Za nejlepšího střelce byl v té době

⁵² Cypra, M. (1974). *Hokej Spartak Soběslav*. Soběslav: Spartak Soběslav, s. 8 – 9.

⁵³ Tamtéž, s. 9.

považován L. Halada a společně s Josefem Kovářem a Karlem Hodinářem vytvořili vůbec nejlepší útočnou trojici hokeje v Soběslavi.⁵⁴

Během těchto deseti let někteří hráči své činnosti zanechali, anebo odcházeli do nových působišť. Někteří z nich přestoupili do jiných oddílů, například do Slavie Praha, kam odešel František Vašta nebo do DSK Tábor, kam se uchýlil K. Hodinář.⁵⁵

Obrázek 12. Soběslavský hokejista Jiří Vošta. Z osobního archivu Petra Lintnera.

Ani válečná léta hokej v Soběslavi nezastavila, ale značně ztěžovala podmínky. Sestava hrála ve složení Cypra, Trčka, Sinat, Kovář, Vratislav, Máca, Faltus, Židlický, Vojta, Brožek, Vošta s brankářem Taudym. Ke konci první republiky se začaly Soliny zavážet.⁵⁶

Po konci války byla zavážka tak velká, že vybudování kluziště zde prakticky nebylo možné, a tak se hokejisté museli přestěhovat „Na špici“. Zde měli na soutoku Černovického potoka a Lužnice studenti učitelského ústavu letní hřiště. Toto místo bylo místními nazýváno jako tzv. „Plivátko“.⁵⁷

⁵⁴ Cypra, M. (1974). *Hokej Spartak Soběslav*. Soběslav: Spartak Soběslav, s. 9.

⁵⁵ Tamrěz, s. 9.

⁵⁶ Cypra, M. (1974). *Hokej Spartak Soběslav*. Soběslav: Spartak Soběslav, s. 9.

⁵⁷ Tamtéž, s. 10.

Obrázek 13. Soběslavští hokejisté na tzv. „Plivátku”. Z osobního archivu Petra Lintnera.

5 Historie tělesné výchovy a sportu v Soběslavi v období 1945 – 1989

5.1 Tělocvičná jednota Sokol

Po skončení války se jednota soustředila na rekonstrukci myslivny v Dráchově, kterou chtěla využít jako zotavovnu pro mladé sokoly. Obnovena byla i vzdělávací činnost, a tak jednota začala opět fungovat v plném rozsahu. Toto fungování ale bohužel vydrželo pouze do roku 1948.⁵⁸

Obrázek 14. Slavnostní průvod soběslavských sokolů po osvobození Československa v roce 1945. Z osobního archivu Heleny Zvánovcové.

Další všesokolský slet, který proběhl v roce 1948, se stal sokolskou manifestací proti nastolené komunistické diktatuře a jeho následkem byla následná likvidace Sokola a sokolských idejí. Sokol byl tedy znovu zakázán. Sokolské myšlenky byly nahrazeny idejemi komunistů o „proletářské“ tělovýchově. Po převratu v únoru roku 1948 došlo ke sloučení tělovýchovy pod taktovkou komunistického režimu. Ze začátku i nadále existovala tělocvičná organizace pod názvem Sokol, avšak její původní orgány společně se stanovami ČOS byly zrušeny.⁵⁹

Nový zákon o tělesné výchově a sportu byl přijat v prosinci roku 1952. Tento zákon ustanovil jako řídicí orgán tělesné výchovy a sportu tzv. Státní výbor pro TVS, který spravoval i

⁵⁸ Osobní archiv Heleny Zvánovcové (narozena 8. 8. 1924), místostarosta TJ Sokol Soběslav.

⁵⁹ Historie Sokola, [online]. [cit. 2015 – 12 – 12]. Dostupné z: <http://www.sokol.eu/osah/5405/historicka-obdobi>.

řízení dobrovolných sportovních organizací. Tento systém, kopírující vzor podle SSSR, se neuvedl jako adekvátní a dobrovolná tělesná výchova a sport začala pomalu upadat. I z toho důvodu byl v březnu roku 1957 zřízen tzv. Československý svaz tělesné výchovy a sportu, který ve své podobě fungoval až do roku 1990. Po tomto dění pokračovali někteří činovníci bývalé organizace Sokol v oboru ZRTV, který i nadále připravoval cvičence na spartakiády, jež byly považovány za pokračovatele všesokolských sletů. Tento oddíl ZRTV měl v této době v Soběslavi největší počet členů ze všech ostatních sportovních oddílů a jeho funkcí bylo kromě již zmíněné přípravy na spartakiádní vystoupení i seznamování se se základními pohybovými návyky a cvičení zdravotní tělesné výchovy. V tomto oddíle byli sdružováni cvičenci všech věkových kategorií i pohlaví.⁶⁰

Obrázek 15. Spartakiáda v roce 1975 na stadionu Emila Zátopka v Soběslavi. Z osobního archivu Petra Lintnera.

V této době stáli za vedením spartakiád bývalí členové Sokola, podle čehož se dá soudit, že se jednalo o jakési pokračování v tradici všesokolských sletů, avšak tyto spartakiády byly značně zidealizovány komunistickým režimem. K pokusu o obnovení organizace Sokol došlo na jaře roku 1968 v kontextu tehdejších událostí označovaných jako tzv. Pražské jaro. Tento pokus byl však neúspěšný. Co se týká informací o pokračování sokolských tradic v Soběslavi, z této

⁶⁰ Historie Sokola, [online]. [cit. 2015 – 12 – 12]. Dostupné z: <http://www.sokol.eu/osah/5405/historicka-obdobi>.

doby nejsou dochovány žádné informace.⁶¹

5.2 Fotbal

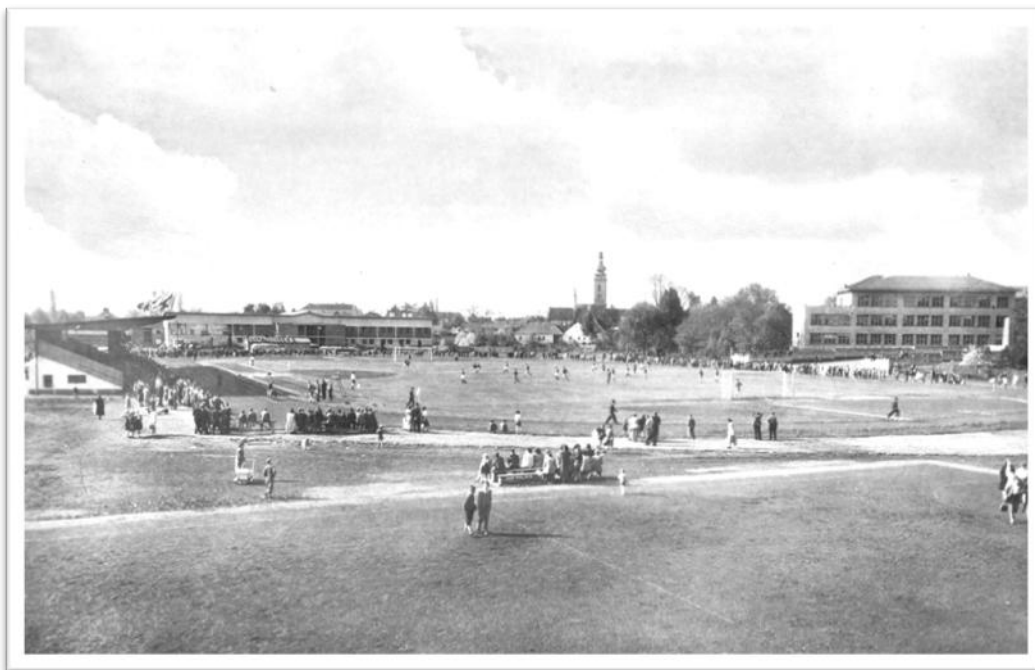
Na začátku roku 1947 se změnila sestava vedení. Fotbalovým předsedou se stal L. Kohout a členy výboru byli Friček, Trčka, Horský a další. Soběslavská kopaná v tomto období trpěla silným nedostatkem hráčů, a tak byli do družstva zařazováni i hráči mladí a nezkušení. Mladí hráči ale nebyli tak výkonní, a tak se fotbalisté umísťovali stále na spodních příčkách tabulky. V roce 1948 sestoupili do II. třídy. K velkému ochuzení hracího týmu došlo na zápase v Pacově, kde se těžce zranili Berka a Trčka. Vyskytly se i finanční problémy, a tak hráči, kteří nebyli přímo ze Soběslavi, začali z klubu odcházet. Chvíli to vypadalo, že se fotbalový oddíl rozpustí, ale vedení nakonec rozhodlo, že bude ve své činnosti fungovat dál, i když jen s domácími hráči. Také se rozhodlo o výstavbě nového stadionu na Solinách. Tuto sezonu Soběslavští končí na 4. místě ve II. třídě a na jaře se fotbalistům opět moc nedařilo. V říjnu roku 1948 se sloučil SK Sokol se závodem Lada Soběslav a vznikl tak nový název – Sokol Lada Soběslav. Předsedou byl stále L. Kohout, náčelníkem Berka a funkcionáři byli zvoleni Pech, Vodrážka, Kvost, Horký, Šíma a další. V této době hrálo I. mužstvo ve složení: Berka, Machů, Mengler, Trčka, Holšán, Kodým, bratři Zárubové, Žákovský, Chmelík a Kaizler. Hráli ve II. třídě a celkem odehráli 27 zápasů, ze kterých jich 16 bylo mistrovských. Dorostenci odehráli zápasů 9.⁶²

V roce 1949 se bojovalo stále ve II. třídě a výsledky byly střídavé. Výbor tvořili členové Vodrážka, Dupal, Fric, Kvost, Berka, Jedlička a další. Téhož roku došlo k reorganizaci v tělovýchovné oblasti a kopaná byla začleněna pod Spartak. Došlo tak opět ke změně názvu na Spartak Soběslav a byla zahájena výstavba sportovního střediska. Roku 1952 proběhla další reorganizace soutěže. Soběslavské družstvo působilo v relativně silné skupině, ale i přes to skončilo v podzimní části na 5. místě. Roku 1954 došlo k vytvoření I. B třídy. Do této soutěže bylo zařazeno i soběslavské družstvo. V této době se soutěž hrála systémem skládajícím se z jarní části, po které následovala část podzimní. Po první části se soběslavské družstvo nacházelo na posledním místě tabulky. Avšak výraznou změnou byl příchod nového trenéra Vlasáka, který nastartoval družstvo k vítěznému tažení po zimní části soutěže a tím přispěl k udržení družstva v této soutěži. Zároveň byly domácí zápasy v podzimní části soutěže hrány na novém stadionu

⁶¹ Historie Sokola, [online]. [cit. 2015 – 12 – 12]. Dostupné z: <http://www.sokol.eu/osah/5405/historicka-obdobi>.

⁶² Vlasák, M. (1961). *40 let kopané v Soběslavi*. Stráž: Vydavatelství Stráž, s. 22.

pojmenovaném po Emilu Zátopkovi. Družstvo v této době tvořili například Himpán, Stefan, Janoušek, Hofman, Skůra a Záruba. V sezoně roku 1955 mužstvo pokračovalo v dobré výkonnosti. Po jarní části soutěže se drželo na čtvrté příčce, avšak během podzimní části kleslo o dvě místa a skončilo celkově na 6. místě.⁶³

Obrázek 16. Stadion Emila Zátopka v Soběslavi, na kterém hrají svá domácí utkání soběslavští fotbalisté.
Z osobního archivu Petra Lintnera.

V sezoně roku 1956 bylo družstvo posíleno o hráče Mareše, Bělohlava, Lálu a Rejthara. Tato sezona byla ve znamení souboje soběslavského družstva s týmem Lokomotiva Veselí nad Lužnicí o postup do I. A třídy. Bohužel pro soběslavský fotbal postoupilo výše družstvo Lokomotivy. V roce 1957 došlo k další reorganizaci soutěže. Hlavní změnou byla změna hracího systému, kdy herní formát byl rozdělen nejprve na podzimní část, po které následovala část jarní. Soběslavské družstvo patřilo k velkým favoritům na postup do vyšší soutěže. Mezi její největší soupeře patřila například družstva Igla České Budějovice, Tatran Větřní a Lišov. Soběslavi se v této sezoně nakonec postup zdařil a po jedenácti letech se vrátila opět do I. A třídy. První sezona po postupu byla pro soběslavské družstvo poměrně zdařilá, když obsadilo konečné 6. místo. V sezoně 1959 – 1960 došlo k omlazení mužstva díky příchodu hráčů Sládka a Horkého. Družstvu se ale v této sezoně příliš nedařilo, avšak příslušnost v I. A třídě uhájilo, když skončilo na třetím místě od konce tabulky. Další sezona byla ovlivněna novým územním rozdělením krajů,

⁶³ Vlasák, M. (1961). *40 let kopané v Soběslavi*. Stráž: Vydavatelství Stráž, s. 22 – 23.

kteře mělo vliv na reorganizaci soutěže. Soběslavi se v této sezoně dařilo a jednu chvíli dokonce bojovala o postup do krajského přeboru. Avšak tato snaha nebyla naplněna.⁶⁴

Roku 1961 slavila Soběslavská kopaná 40. výročí vzniku. V rámci oslav probíhala řada besed a k exhibičnímu utkání byla pozvána pražská Slavia s fenomenálním brankářem Františkem Pláničkou. Toto utkání skončilo vítězstvím Slavie 11:1, ale výsledek v tomto případě nehrál podstatnou roli. V roce 1962 došlo ke změnám ve výboru, jehož novými členy se stali Šetka, Machů a Samohejl. Družstvo mužů, které v této době vedl trenér Vlasák, mělo mimořádnou výkonnost a podařilo se mu vybojovat postup do krajského přeboru, což bylo považováno za ohromný úspěch.⁶⁵

První sezona v krajském přeboru byla pro Soběslav velmi úspěšná, když mužstvo obsadilo konečné 6. místo. Výrazný podíl na tom měl útočník Slezák, který se stal nejlepším střelcem družstva. Výrazných úspěchů dosáhlo i družstvo dorostu. Mezi opory tohoto družstva patřili například hráči Hájič, Vránek a zejména brankář Vácha, který byl posléze dlouholetou oporou i družstva mužů. V sezoně 1963 – 1964 se družstvu mužů příliš nedařilo a po neúspěšném turnaji v Alpenburgu došlo k odstoupení trenéra Vlasáka. Novým trenérem se stal Žákovský, jemuž vypomáhal i trenér Slezák a družstvo mužů se omladilo o řadu dorostenců. V roce 1966 došlo i k rozšíření výboru o řadu dalších členů. Významnou událostí v tomto roce byl dvojzápas s rakouským týmem ATSV Vorwärts Steyer. První utkání, které bylo odehráno v Rakousku, skončilo prohrou Soběslavi 4:1 a odvěta na domácí půdě skončilo prohrou 2:1. V roce 1967 se družstvu mužů příliš nedařilo, došlo k reorganizaci mužstva a novým trenérem se stal Nekola, který přišel se Sezimova Ústí. I přes to v následující sezoně roku 1967 – 1968 došlo k sestupu mužstva zpět do I. A třídy. Během sezony 1968 – 1969 došlo k obměně ve výboru. Novými členy se stali Vališ, Lála, Štolf a Slezák. Družstvo mužů bojovalo o postup zpět do krajského přeboru. Avšak nakonec obsadilo první nepostupové místo za Třeboní, a tak zůstalo v I. A třídě. Postup do krajského přeboru se zdařil až v následující sezoně.⁶⁶

Sezona 1970 – 1971, ve které se družstvo účastnilo opět soutěže krajského přeboru, byla velmi zdařilá a Soběslav skončila na velmi pěkném 6. místě. Během 70. a 80. let došlo k dobudování stadionu včetně nových kabin a sociálního zařízení. Zároveň bylo zřízeno i nové škvárové hřiště, které sloužilo zejména v zimních měsících. Velký podíl na tom všem měli noví

⁶⁴ *70 let kopané.* (1991). Soběslav: Výbor oddílu kopané, s. 20.

⁶⁵ *Tamtéž,* s. 21 – 22.

⁶⁶ *80 let kopané v Soběslavi.* (2001). Soběslav: Reklamní ateliér, s. 9.

funkcionáři, jako byli Macháček, Kříž, Kopačka, Janoušek, Šťastný, Fíša, Pazdera a Tůma.⁶⁷

Obrázek 17. Stadion Emila Zátopka v Soběslavi na počátku 70. let 20. století. Z osobního archivu Petra Lintnera.

Družstvo hrálo v této době střídavě krajský přebor a I. A třídu. Významnou osobností tohoto období byl hráč Hanzal, který působil zároveň jako asistent trenéra. Během tohoto období došlo k výměně hlavního trenéra, kdy byl Nekola nahrazen Žákovským. Mezi další opory mužstva patřili hráči Dvořák, Lojer, Trepka, Šeda, Moc, Jílek, Kohout a již zmiňovaný brankář Vácha. Na konci 80. let výkonnost družstva klesla a družstvo mužů spadlo do I. B třídy. Poté došlo k reorganizaci mužstva. Novými trenéry se stali Klímt a Štosek, kteří začali budovat nové družstvo. Toto družstvo bylo tvořeno hráči Příbylem, Chalupským, Drsem, Štefanem, Vojtou, Lintnerem, Píchou, Mocem, Šetkou, Eremiášem, Havlíčkem, Dvořákem a Šolcem. Družstvu v tomto složení se však zdařil postup do I. A třídy až v roce 1991.⁶⁸

Během 70. a 80. let se dařilo mládežnickým družstvům. Dorost v těchto dobách pravidelně hrával krajský přebor nebo I. A třídu. Toto družstvo vedli trenéři Vránek, Dvořák a později Bučinský. Významnou událostí byl příchod trenéra a metodika mládežnických reprezentací, jímž byl Karel Poustecký, od jehož příchodu v roce 1986 došlo k významnému

⁶⁷ 70 let kopané. (1991). Soběslav: Výbor oddílu kopané, s. 24 – 25.

⁶⁸ Tamtéž, s. 25.

pozvednutí úrovně celé mládežnické kopané v Soběslavi.⁶⁹

Obrázek 18. Soběslavské dorostenecké družstvo v roce 1973. Z osobního archivu Petra Lintnera.

5.3 Házená

Sloučením tábořských družstev Slavie a KDMT Tábor došlo roku 1945 k uvolnění místa soutěži první třídy. Toto místo bylo následně obsazeno družstvem Soběslavi. Hned v prvním roce se soběslavským házenkářům podařilo tuto soutěž vyhrát a v následující baráži o postup do divize skončilo toto družstvo na druhém místě hned za Sokolem Smíchov, a tak se Soběslavi podařilo postoupit. Soběslav působila v divizi až do reorganizace soutěže v letech 1950 – 1952, kdy zároveň došlo k úpravě pravidel a k přechodu od tzv. české házené na házenou mezinárodní. Soběslavské družstvo poté hrálo nejvyšší krajskou soutěž, ze které se jí podařilo hned v prvním roce po reorganizaci postoupit opět do divize. Družstvo žen hrávalo v této době první třídu a známé byly zejména jejich souboje se Slavií Tábor.⁷⁰

Mládežnická házená v Soběslavi byla také v popředí. O házenou byl veliký zájem a v Soběslavi se podařilo sestavit řadu mládežnických družstev. Mezi největší úspěchy patřilo druhé místo z Hájkova memoriálu v Plzni, kterého se účastnilo 16 nejlepších družstev z celých Čech. Toto družstvo excelovalo i v krajském mistrovství, které pravidelně vyhrávalo. V Soběslavi

⁶⁹ 70 let kopané. (1991). Soběslav: Výbor oddílu kopané, s. 26.

⁷⁰ 50 let házené v Soběslavi. (1972). Tábor: JČT 5, s. 27.

existovala i ženská mládežnická družstva, avšak v této době neexistovala žádná ucelená soutěž pro tyto výběry, a tak hrávaly pouze přátelská utkání nebo jenom mezi sebou. V roce 1952 došlo také ke změně názvu družstva Soběslavi. Z původního názvu Sokol Lada Soběslav se přešlo k názvu Spartak Soběslav. Tomuto družstvu se podařilo v roce 1954 probojovat se z divize až do celostátního přeboru, když v baráži o tuto soutěž porazilo družstvo Gottwaldova. Bohužel hned v první sezoně celostátního přeboru družstvo sestoupilo do nově vzniklé soutěže druhé ligy, kde působilo až do roku 1958. V tomto roce došlo k sestupu družstva zpět do krajského přeboru.⁷¹ Návrat zpět do druhé ligy se zdařil až v roce 1962. V tomto roce došlo zároveň i k vytvoření „B“ družstva mužů, které hrálo krajský přebor. Avšak obě tato družstva skončila hned v první sezoně na posledních místech svých soutěží. „A“ družstvo mužů sestoupilo opět do krajského přeboru a „B“ družstvo bylo zrušeno.⁷²

V této době se dařilo soběslavským mládežnickým družstvům. Dorostenci a žáci hráli pravidelně krajský přebor a dařilo se jim umísťovat se na předních místech tabulky. Velkým úspěchem byl postup dorostenců do ligové soutěže. Zároveň se také podařilo družstvu mužů postoupit opět z krajského přeboru do druhé ligy. V sezoně 1964 – 1965 skončilo družstvo mužů v druhé lize na osmém místě. Dorostenecké družstvo skončilo v lize na pátém místě.⁷³

Roku 1966 slavila své jubileum jedna z hlavních postav soběslavské házené. Touto personou byl František Frajt, který působil jako brankář v soběslavském družstvu již 20 let. Dorostencům se v této sezoně podařilo zvítězit v turnaji Krajský pilon KVČSTV a zároveň skončili na šestém místě ligy dorostenců. V následující sezoně bylo družstvo mužů posíláno dorostenci. Tomuto družstvu se však nepodařilo udržet se ve druhé lize. To samé se nepodařilo ani družstvu dorostenců, které sestoupilo z ligy dorostu. Družstvu mužů se v krajském přeboru podařilo hned první sezonu zvítězit v celé soutěži, a tak se navrátilo zpět do druhé ligy. Zároveň se soběslavský hráč Jan Frajt stal v tomto roce nejlepším střelcem soutěže. Významnou událostí roku 1968 bylo přátelské utkání soběslavského družstva s družstvem Loko Berlín.⁷⁴

Vedení soběslavské házené bylo v této době v rukou výboru se složení Frajt, Procházka, Novák, Grafnetter, Hoffman a Nápravník. Zároveň bylo velmi dbáno na mládež a téměř všichni příslušníci družstva mužů byli po dlouhá léta z řad odchovanců. Na vývoj těchto hráčů dohlíželi

⁷¹ 50 let házené v Soběslavi. (1972). Tábor: JČT 5, s. 35.

⁷² Tamtéž, s. 35 – 36.

⁷³ 50 let házené v Soběslavi. (1972). Tábor: JČT 5, s. 36.

⁷⁴ Tamtéž, s. 40.

trenéři Pícek, Nápravník, Komárek a Pecháček. V roce 1969 se předsedou klubu stal Miroslav Škoda. Jeho zástupcem se stal místopředseda Luboš Novotný. Družstvu mužů se v této sezoně nepodařilo udržet příslušnost v druhé lize a sestoupilo do nově vzniklé divize. Družstvo dorostenců skončilo na druhém místě krajského přeboru za prvním Spartakem Strakonice. V následující sezoně skončilo družstvo mužů na devátém místě v divizní soutěži. Zároveň bylo v tomto roce opět obnoveno družstvo dorostenek, a to hlavně z iniciativy trenérů Frajta a Velicha. Roku 1971 se dorostencům podařilo opět postoupit do dorostenecké ligy, avšak hned po první sezoně sestoupili zpět do krajského přeboru, když se jim nepodařilo v lize dorostu získat ani bod. V této době se však velmi dařilo družstvu dorostenek, kterým se podařilo postoupit do dorostenecké ligy. Ve stejném roce dochází k založení oddílu žaček, na čemž měl značný podíl právě úspěch dorostenek.⁷⁵

Obrázek 19. Družstvo soběslavských dorostenek v roce 1973. Z osobního archivu Petra Lintnera.

V tomto období došlo i k modernizaci házenkářského stadionu. Stadion byl osvětlen a byl vytvořen i nový povrch hrací plochy. Celý areál byl zároveň oplocen. Družstvu mužů se poměrně

⁷⁵ 50 let házené v Soběslavi. (1972). Tábor: JČT 5, s. 46 – 47.

dařilo a pravidelně končilo na předních místech divize. Významnou událostí pro soběslavskou házenou bylo roku 1974 přátelské utkání družstva mužů proti národnímu výběru Kuby. Během tohoto roku došlo také k výstavbě nové kryté tribuny, která byla dostavěna v roce 1975. V sezoně 1975 – 1976 došlo k řadě velmi důležitých událostí pro soběslavskou házenou. Mezi tyto události patřilo odehrání přátelského utkání družstva mužů s národním výběrem Kuvajtu, pověření národního svazu házené zorganizovat celostátní přebor žákyň a také organizace prvního ročníku turnaje žáků pojmenovaném „Memoriál Ladislava Čížka“. Družstvu žen se v této sezoně podařilo vyhrát dva turnaje, a to „Léto pod Boubínem“ a „O štít primátora Prahy“.⁷⁶

Obrázek 20. Házenkářské hřiště v roce 1973. Z osobního archivu Petra Lintnera.

Sezona 1976 – 1977 byla pro soběslavskou házenou také poměrně úspěšná. Družstvo mužů i žen skončilo v divizi na čtvrtém místě a dařilo se i mládežnickým celkům, které se pohybovaly na předních místech svých soutěží. Za zmínku zde stojí i sehrání dalšího významného přátelského utkání družstva mužů s národním výběrem Kanady.⁷⁷

⁷⁶ *Pamětní list soběslavské házené.* (1993). Soběslav: Spartak Soběslav.

⁷⁷ Tamtéž.

Bohužel v sezoně 1977 – 1978 došlo k rozpadu družstva žen. Tuto špatnou zprávu alespoň částečně odčinily dorostenky, které obsadily druhé místo v lize. Družstvo žen se podařilo znovu obnovit v roce 1981. Družstvo mužů v této době pravidelně obsazovalo místa kolem středu tabulky. Dařilo se mládežnickým družstvům. Žačky se staly vítěžkami krajského přeboru a dorostenci skončili ve stejné soutěži druzí. Roku 1982 byl proveden úspěšný nábor mladých hráčů, který navýšil počet členů házenkářského oddílu na 152, což bylo nejvíce v celé historii soběslavské házené. Tento nábor měl za následek zlepšení výsledků mládeže. Dařilo se také ženám, které v roce 1984 vyhrály turnaj v Třešti. Následující sezony byly pro soběslavskou házenou spíše průměrné. Družstvo mužů nadále hrálo divizní soutěž, kde se pravidelně drželo ve středu tabulky, a ostatní družstva hrála krajské přebory. Roku 1987 byl proveden další úspěšný nábor mládeže. Vznikly tak nové kategorie minižáků a minižákyň. Tyto kategorie vedla trenérka Prchlíková, která u soběslavské mládežnické házené působí až do současnosti.⁷⁸

Obrázek 21. Slavnostní zahájení utkání Josefem Hanzalem při otevření házenkářského hřiště v roce 1973.
Z osobního archivu Petra Lintnera.

⁷⁸ *Pamětní list soběslavské házené.* (1993). Soběslav: Spartak Soběslav.

5.4 Šachy

Po konci války oddíl procitl a začal opět fungovat. Zvolen byl nový výbor v čele s Turzíkem. Oddíl se v této době zúčastnil juniorského župního přeboru, kde skončil na stříbrné pozici, jak se uvádí v kronice šachu v Soběslavi. Úspěchu se Soběslavi dostalo i přeboru tábořského okrsku, kdy se družstvo umístilo na třetí pozici. K dalšímu nárůstu členské základny došlo v roce 1949, kdy se Soběslav stala okresním městem a přistěhovalo se sem velké množství nových obyvatel. Oživena byla také činnost šachového spolku Ctibor. Činnost občanského spolku Ctibor byla ukončena při 30. výročí svého založení a svou činnost ihned zahájil závodní klub ROH Jitona. Nový klub nakoupil při podpoře závodu Jitona nový hrací materiál a literaturu. Většinou členů jsou zaměstnanci Jitony, dále zaměstnanci Lady, ale i členové ze zaniklého spolku. Kurz pro nové zájemce o hru vedl v Jitoně František Ctibor. Klub pořádal jak turnaje, tak i volné partie, simultánky nebo přednášky.⁷⁹

V roce 1953 se soběslavský šachový oddíl zúčastnil okresního přeboru tábořského okrsku. V témže byl totiž kraj rozdělený do čtyř okrsků. V průběhu této soutěže vstoupila v platnost nová reorganizace sportu, která zařazovala jednotlivé šachové oddíly do dobrovolných sportovních organizací, jak je psáno v kronice. Soběslavský šachový oddíl s novým názvem DSO Tatran Soběslav svou soutěž vyhrál. V tomto roce také zasáhla oddíl nemilá zpráva o smrti zakladatele šachového oddílu Františka Ctibora, a tak soběslavští šachisté začínají pořádat turnaj nesoucí název Ctiborův memoriál. Tréninky probíhaly vždy ve čtvrtek a v neděli v Besedě - samostatné místnosti Národního domu. Nové a příjemné prostředí pro trénování mělo velký vliv na narůstající tréninkovou docházku, jak je psáno v kronice. Na sportovní výsledky to ale značný vliv nemělo. V roce 1954 soběslavští šachisté prohrávali přátelská utkání se Spartakem Sezimovo Ústí, ale i s nově vzniklým oddílem z Plané nad Lužnicí. Tým v tu dobu vlastnil pouhých šest třetích výkonnostních tříd.⁸⁰

Ovšem o rok později, tedy v roce 1955, soběslavský oddíl vyhrál postupový zápas do krajské soutěže se Spartakem Milevsko. Průběh krajské soutěže ale ukázal, že těm nejlepším hráčům se soběslavští šachisté ještě nerovnaj. Z řad dorostenců se dařilo Řehulovi, který obsadil páté místo v berounském dorosteneckém semifinále. V roce 1956 byl oddíl opět přejmenován po tělovýchovné organizaci Spartak. Byl zvolen nový výbor, v jehož čele stál Jaroslav Hervíř, který

⁷⁹ *Kronika soběslavského šachu*. (1987). Soběslav: Spartak Soběslav, s. 14.

⁸⁰ Tamtéž, s. 20.

se o rok později zasloužil o vznik šachu v sousedním Veselí nad Lužnicí. Téhož roku se dařilo také mládeži a do krajského přeboru byli vysláni J. Hervíř ml. a Jan Slípka, který zde obsadil druhou pozici.⁸¹

Po tragické smrti J. Hervíře se v roce 1959 stal novým předsedou Emil Řepka. Ten se později značně zasloužil o propagaci šachové hry na základních školách, jak mi řekl Vlastimil Šlajs, dlouholetý soběslavský šachista. Ještě téhož roku proběhlo opět přesídlení klubovny z Besedy do hotelu Zvon. V roce 1960 došlo k ukončení okresní sekce v Soběslavi, protože byl zrušen okres Soběslav, a město Soběslav tak náleželo Táboru. Po delší odmlce se oddíl začal úspěšně zúčastňovat okresních přeborů družstev. Ve finále porazilo Bechyni a zajistilo si postup do dvoudenní krajské soutěže. Díky tomuto úspěchu se hrála přátelská utkání žáků s Tábořem a také byla sehrána simultánní partie šachového mistra Rejthle.⁸²

Tato uspořádaná akce měla, jak se uvádí v kronice, velký propagační význam pro hru šachů v Soběslavi. Ještě téhož roku se šachový oddíl přestěhoval zpátky do Národního domu, kde byl vítanější než v letech minulých. S následující sezonou se začal prosazovat velmi nadějný šachový hráč Rudolf Truc, který si po dvě sezony držel druhé až třetí místo v krajském přeboru. Následně mu pak byla udělena 1. výkonnostní třída a v roce 1963 v krajském přeboru dorostu získal zlatou medaili. V roce 1968 došlo opět ke ztrátám prostoru v Národním domě, a hrát se tak muselo v přilehlé restauraci, což mělo samozřejmě vliv na snižující se úroveň důležitých zápasů, především oddílových turnajů.⁸³

Tohoto roku se také přestává hrát okresní přebor, ale hrál se přebor oblastní, a to II. Třídy. Soběslavští hráči se sem ale bohužel kvůli nastalé situaci nemohli přihlásit. Rozřešení situace nastává na podzim roku 1968, kdy byla oddílu přidělena v Národním domě nová klubovna. Vzhledem k tomu, že doposud oddíl pořádal pouze oddílové turnaje a ostatních soutěží se spíše neúčastnil, se šachisté rozhodli, že se v příštích letech budou účastnit okresního přeboru družstev. Tři roky soběslavské družstvo vyhrálo okresní přebor, a to roku 1973, rok poté a v roce 1976. Jeho soupeři byly Planá, Spartak Sezimovo Ústí, Chýnov a Bechyně. Do krajského přeboru II. se hráčům však postoupit nepodařilo. To už ale byl oddíl nucen přestěhovat se do jiné klubovny, a to do restaurace Lada. Hráči byli nuceni rozpustit své tradiční středeční večery a mohli hrát

⁸¹ *Kronika soběslavského šachu*. (1987). Soběslav: Spartak Soběslav, s. 21 – 22.

⁸² *Tamtéž*, s. 23.

⁸³ *Kronika soběslavského šachu*. (1987). Soběslav: Spartak Soběslav, s. 25 – 26.

pouze o nedělích v dopoledních hodinách.⁸⁴

Velký nárůst nových členů a zvýšení zájmu o šachy přinesly v roce 1972 oslavy k padesátiletému výročí. Ke zvýšenému zájmu veřejnosti o šachy ale přispěl také mistrovský zápas mezi Spaským a Fischerem, který vyhrál Fischer a stal se tak po dlouhé nadvládě ruských hráčů mistrem světa, jak mi řekl tehdejší hráč pan Šlajs. Tato nenásilná propagace hry přispěla hlavně ke zvýšenému zájmu žáků v šachových kroužcích při základních školách. Mezi vedoucí těchto kroužků patřili Čížek, Jelínek a Tůma. V roce 1972 získal jako první kvalifikaci trenéra III. třídy Jelínek a po nějaký čas se stal jediným kvalifikovaným trenérem v oddíle. Následovali ho Kovář, Mrňa a Čížek. Soběslav dosáhla na zlato v okresním přeboru opět v roce 1978, a dokonce postoupila do krajského přeboru II. Oddíl měl v té době složené i další družstvo, které ovšem hrálo pouze okresní přebor. V tomtéž roce byl čerstvým držitelem I. výkonnostní třídy hráč Mrňa, který si ji zasloužil skvělými výsledky v okresním přeboru. Dařilo se mu i v dalších letech, a to hlavně roku 1983, 1984 a 1986, kdy se stal vítězem okresního přeboru. Soběslavským hráčům se první rok v krajském přeboru II. velice dařilo. Umístili se na stříbrné pozici a následující rok toto místo obhájili. Dařilo se i jednotlivcům, na druhém místě se umístil v okresním přeboru J. Kovář. Další stěhování oddílu nastalo v roce 1979, kdy se oddíl přemístil do místnosti v jižní tribuně hokejového stadionu.⁸⁵

Obrázek 22. Soběslavští šachisté na konci 70. let 20. století. Z osobního archivu Petra Lintnera.

⁸⁴ *Kronika soběslavského šachu.* (1987). Soběslav: Spartak Soběslav, s 26.

⁸⁵ Tamtéž, s. 45.

Soběslavskému A týmu se nejvíce dařilo v roce 1981, kdy se tým stal vítězem krajského přeboru II. V roce 1982 se účastnil krajského přeboru I., kde skončil ve středu tabulky, tedy na 6. místě. Rok 1983 byl významným hlavně pro mládež. Mládežnický kroužek, který měl do té doby sídlo v domě dětí a mládeže – v „Domečku“, se přesunul do prostoru oddílové klubovny a po zářijové propagaci se počet členů zvýšil na 20. Téměř polovina byla tvořena dívkami. V roce 1988 se podařil velký úspěch soběslavskému šachistovi Vlastimilu Šlajsovi, kterému se podařilo docílit 2100 v "Elo" bodech a stal se kandidátem na pozici mistra.⁸⁶

5.5 Lední hokej

Po skončení druhé světové války vznikl v Soběslavi již samostatný oddíl ledního hokeje. Mezi funkcionáře v této době patřili Meduna, Hanzal, Lutovský, Michal a Šůna. Družstvo mužů bylo v této době tvořeno hráči Faltus, Brožek, Vošta, Šmat, Taudy, Máca, Trčka, Židlický, Burda, Bělohav, Sokol, Holšán, Pufř, Dvořák, Záruba, Houška a Frček. V první sezoně po skončení války hrálo soběslavské družstvo 1. A třídu. Lední hokej se v Soběslavi dostal velmi rychle do popředí. Díky velkému zájmu o tento sport začala postupně vznikat jednotlivá mládežnická družstva. Prvním velkým úspěchem bylo druhé místo na mistrovství Šumavské župy v roce 1948. V tomto roce se zároveň konal i dorostenecký turnaj v Českých Budějovicích. Soběslavští dorostenci se zde probojovali až do finále, kde poté porazili AC Stadion České Budějovice 5:3.⁸⁷

Družstvu mužů se v sezoně 1948 – 1949 podařilo probojovat až do divize. Toto družstvo tvořili Houška, Sokol, Machů, Kazda, Bělohav, Brožek, Šmat, Trčka, Burda, Krčma, Vošta, Máca, Židlický a trenérem byl Lutovský. V divizní soutěži bojovala Soběslav proti družstvům, jako byly Rovnost České Budějovice, Uhříněves, Říčany, ČSSZ Tábor, Velké Popovice, Osek, Zlív, Vysoké Mýto, SK Plzeň a SKP České Budějovice II.⁸⁸

⁸⁶*Kronika soběslavského šachu.* (1987). Soběslav: Spartak Soběslav, s. 50.

⁸⁷Cypra, M. (1974). *Hokej Spartak Soběslav.* Soběslav: Spartak Soběslav, s. 10.

⁸⁸Tamtéž, s. 10 – 11.

Obrázek 23. Jan Trčka na tzv. „Plivátku“ na konci 40. let 20. století. Z osobního archivu Petra Lintnera.

Divizní zápasy se staly velmi oblíbenými a chodilo je pravidelně sledovat přes 800 diváků. V roce 1950 vznikl v Soběslavi nový zimní stadion, na jehož výstavbě se podíleli sportovci i široká veřejnost. Tento stadion byl slavnostně otevřen 22. prosince přátelským utkáním soběslavského družstva s SKP České Budějovice, který v té době patřil k nejlepším celkům první ligy. Toto utkání skončilo výhrou SKP 5:4. Předsedou oddílu byl v této době Lutovský.⁸⁹

Díky reorganizaci soutěže hrálo družstvo Soběslavi opět krajský přebor. Soběslavští se zde prezentovali velmi slušnými výsledky. V sezoně 1954 – 1955 získalo 13 vítězství, pět porážek a dvě remízy a jejich celkové skóre činilo 181:77. Na tom všem se výrazně podílel nejlepší střelec mužstva Mareš. Následující sezona byla ještě úspěšnější. Družstvo mužů vyhrálo krajský přebor a v baráži o postup do divize neztratilo ani jediný bod, a tak zcela zaslouženě postoupilo. V té době si vedla dobře i mládežnická družstva, která byla tvořena dvěma družstvy dorostu a žáků. Družstvo mužů zároveň obdrželo ocenění za nejslušnější klub Jihočeského kraje. Jako odměna bylo v Soběslavi sehráno přátelské utkání proti výběru Jihočeského kraje. Toto

⁸⁹ Cypra, M. (1974). *Hokej Spartak Soběslav*. Soběslav: Spartak Soběslav, s. 13.

utkáni skončilo prohrou domácích 3:5. Družstvo Spartaku Soběslav patřilo v této době k nejlepším družstvům v kraji. Hráčský kádr byl v této době tvořen hráči Štěchem, Holšánem, Trčkou, Márou, Sejkem, Machů, Marešem, Mácou, Voštou, Bělohlavem, Kazdou, Klečatským, Žákovským, Mikou, Lamačem a Padourkem. Toto družstvo dokázalo roku 1958 postoupit do druhé ligy, když v baráži porazilo Sokol Toušeň. Spartak Soběslav poté ve druhé lize soutěžil s mužstvy Tatra Smíchov, Motorlet Praha, Spartak HK, Lokomotiva Liberec, Dukla Litoměřice, Litvínov, Mladá Boleslav, Havlíčkův Brod, Spartak Kolín a Spartak Ruzyně. Avšak tato družstva měla oproti Soběslavi pro trénování daleko lepší možnosti. Soběslavští nemohli dostatečně trénovat zejména kvůli svým pracovním povinnostem. Celkově se ukázalo, že Soběslav nebyla pro tuto soutěž dostatečně připravena. Nakonec získala pouhých 7 bodů a po skončení sezony druhou ligu opustila.⁹⁰

Následující rok hrál Spartak Soběslav opět divizi. Došlo také k rozšíření výboru. Předsedou byl v této době František Hanzal a místopředsedou František Ondřej. V sezoně 1961 – 1962 došlo k reorganizaci soutěže, která znamenala pro Soběslav návrat zpět do krajského přeboru. V této soutěži působil Spartak Soběslav po několik dalších let. Soupeřil zde například s Pískem, Včelnou, Vimperkem, Slavojem České Budějovice II, Dynamem České Budějovice, Strakonice, Lišovem nebo Hlubokou nad Vltavou. V sezoně 1963 – 1964 obsadila Soběslav třetí místo v krajském přeboru. Soběslav v této době jezdila trénovat i do Českých Budějovic, kde se nacházel tehdy jediný krytý stadion s umělou plochou v kraji. Avšak díky mírným zimám docházelo ke stále většímu přetlaku mužstev na tomto stadionu. Z toho důvodu začal hokej v kraji výkonnostně kolísat. Družstvo mužů bylo postupně doplněno dorostenci Hájičem, Pánkem, Chmelem, Bílým, Peškem, Camrdou, Chalupským a Koblásou. Dále byl kádr doplněn i o Jackwertha a Pešu, což byli táborští vojáci. Toto mužstvo vedl jako hrající trenér Stašek. Svými výsledky se pohybovalo kolem středu tabulky krajského přeboru. Významnou událostí pro soběslavský hokej bylo přátelské utkání na půdě družstva ASV Salzburg. Utkání však skončilo vysokou prohrou 1:11. V roce 1967 zanechal své kariéry brankář Josef Machů, který byl více jak dvacet let oporou soběslavského družstva. V roce 1968 bylo soběslavské družstvo jako nejlepší tým okresu vysláno do olympijského města Innsbrucku. Zde družstvo mužů sehrálo dva přátelské duely s rakouskými prvoligovými družstvy Ehrwaldem a EK Zell am See. Obě utkání však

⁹⁰ Cypra, M. (1974). *Hokej Spartak Soběslav*. Soběslav: Spartak Soběslav, s. 18 – 19.

skončila prohrou Soběslavi v poměru 2:6 a 1:5.⁹¹

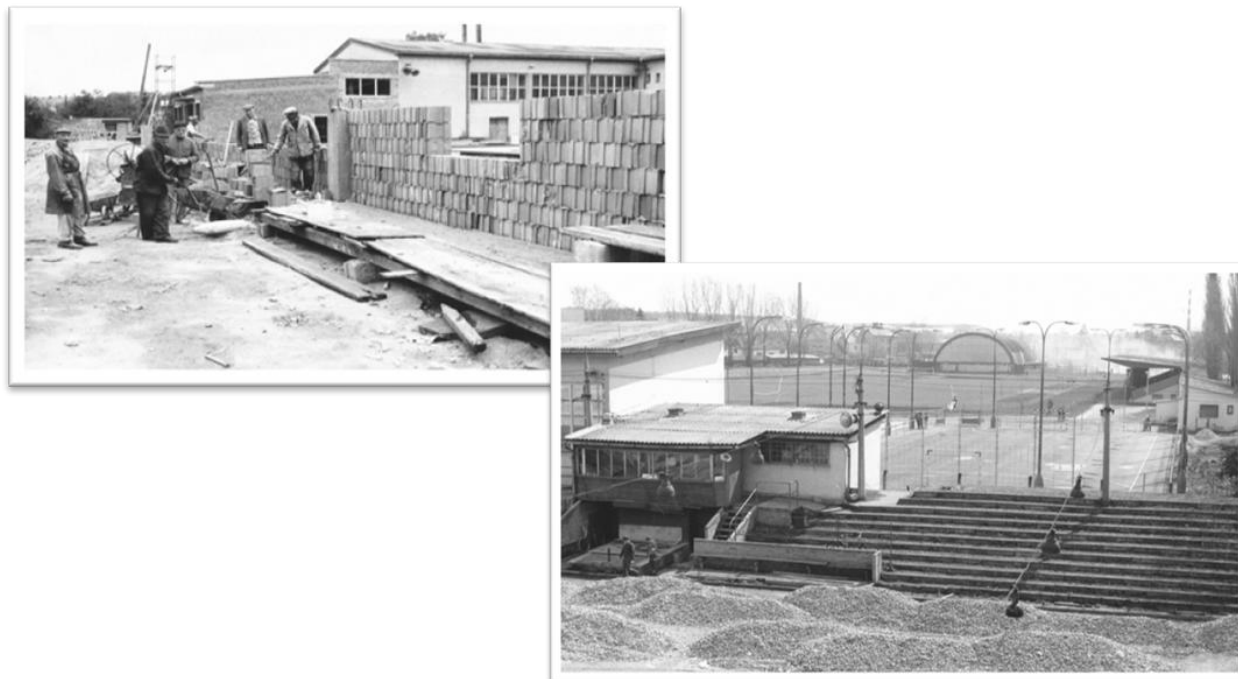
Od sezony 1969 – 1970 byla znovu obnovena divize. Spartak Soběslav byl začleněn do této soutěže, protože se v předcházející sezoně umístil mezi pěti prvními družstvy krajského přeboru. Družstvo mužů trénovalo kromě vlastního stadionu také na krytých stadionech s umělou plochou v Českých Budějovicích, Písku a Vlašimi. Cestování za trénováním bylo velmi náročné, zvláště když všichni hráči museli zároveň plnit své pracovní povinnosti. Během této sezony ukončil své působení v roli předsedy oddílu František Hanzal, který v soběslavském hokeji působil od skončení druhé světové války. Za jeho zásluhy mu byl udělen titul čestného předsedy. Novým předsedou byl zvolen Josef Boháč. Členy výboru byli: Podojil, Flíček, Černý, Cypra, Drachovský, Kolář, Holšán, Lessler, Zeman, Stašek, Faltus, Himpán, Pánek, Šandera a Švepeš. Do další sezony vstoupili soběslavští hráči po velmi tvrdé přípravě, která doposud neměla v Soběslavi obdoby. Zkvalitnění výkonu bylo vidět v průběhu sezony zejména tím, že družstvo bylo schopné konkurovat silným oddílům divize, které byly posíleny o hráče z vyšších soutěží. Od roku 1971 začal soběslavský hokejový oddíl využívat k trénování nově vzniklý krytý stadion v Táboře, což přineslo zkvalitnění tréninkového procesu ve všech kategoriích. Avšak v sezoně 1971 – 1972 se nedařilo družstvu mužů, které nakonec sestoupilo z divize do krajského přeboru.⁹²

Hned v další sezoně si ale družstvo počínalo suverénně a krajský přebor zcela ovládlo. V následné baráži porazilo Škodu Ostrov nad Ohří 9:3 a postoupilo zpět do divize. Zároveň nejlepším střelcem celého přeboru byl soběslavský hráč Josef Hájič, který zaznamenal 23 branek. V této sezoně excelovalo i družstvo žáků, které vybojovalo postup do žakovské ligy. V následující sezoně hrálo toto družstvo s týmy Motor České Budějovice, KDMP České Budějovice, VS Tábor, ZVVZ Milevsko, Jitex Písek, a Vimperk. V této konkurenci obsadilo třetí pozici, což byl veliký úspěch. Družstvo mužů obsadilo v první sezoně po návratu zpět do divize čtvrté místo. Josef Hájič se stal nejlepším střelcem soutěže, když nastřílel celkem 22 branek. Soběslavské družstvo v této sezoně odehrálo téměř všechna svá utkání na zimním stadionu v Táboře. Návštěvnost zápasů byla ovšem i tak velmi vysoká, zejména díky spoustě fanoušků, kteří pravidelně za utkáními svého týmu do Tábora dojížděli. Potřeba domácího stadionu, který by umožňoval hráčům trénovat i za nepříznivého počasí, byla stále větší. Roku 1972 začala výstavba

⁹¹ Cypra, M. (1974). *Hokej Spartak Soběslav*. Soběslav: Spartak Soběslav, s. 27 – 28.

⁹² Tamtéž, s. 33.

nového stadionu v Soběslavi. Na výstavbě se podílela široká veřejnost svou dobrovolnou výpomocí. Nejvíce se zapojili členové oddílu hokeje, a to současní i bývalí hráči a funkcionáři.⁹³

Obrázek 24. Fotografie z výstavby nového zimního stadionu v Soběslavi. Z osobního archivu Petra Lintnera.

Celá stavba trvala rok a půl a výrazný podíl na její organizaci měl tehdejší vedoucí tělovýchovných zařízení Jan Trčka, který byl i zároveň bývalým hokejovým hráčem Soběslavi. Nový stadion byl slavnostně otevřen v říjnu 1974 přátelským utkáním proti celku Sparta Praha, které sledovalo 2500 diváků. Domácí družstvo nakonec prohrálo 2:14.⁹⁴

V sezoně 1976 – 1977 družstvo mužů jednoznačně opanovalo divizní soutěž a postoupilo přímo do druhé ligy. Veliký vliv na tento postup byl přisuzován právě vzniku nového stadionu, který výrazně zlepšil tréninkové možnosti mužstva. Avšak druhá liga v této době byla nad finanční i kvalitativní možnosti Soběslavi, a tak družstvo po sezoně tuto soutěž opět opustilo. Velmi dobré výsledky v této době zaznamenávalo i družstvo dorostu, které hrálo dorosteneckou ligu. Avšak reorganizace soutěže, která rozdělila dorost na mladší a starší výběr, znamenala přechod zpět do krajského přeboru, protože družstvo nebylo schopné postavit pro ligu tyto dva výběry. Družstvo mužů hrálo během 80. a 90. let opět krajský přebor, ve kterém se pravidelně umísťovalo na předních pozicích tabulky. Postup do vyšší soutěže se jim však nedařil.⁹⁵

⁹³ Cypra, M. (1974). *Hokej Spartak Soběslav*. Soběslav: Spartak Soběslav, s. 34 – 35.

⁹⁴ Tamtéž, s. 36.

⁹⁵ *75 let hokeje v Soběslavi*. (2004). Soběslav: Spartak Soběslav, s. 15.

5.6 Atletika

Atletický oddíl byl v Soběslavi založen již po skončení druhé světové války. Cvičit se chodilo na hřiště bývalé dělnické tělovýchovné jednoty, které se nacházelo v areálu soběslavského letiště. Oddíl nebyl nijak organizován a atleti si vedli tréninky samostatně.⁹⁶

Atleti se v rámci Jihočeského kraje účastnili soutěží pouze v mužských kategoriích, a to buď jednotlivě, nebo v soutěžích družstev. Už od počátku se začínal prosazovat zejména výškař Ladislav Sokol, který později působil jako vedoucí katedry TV v Hradci Králové. Mezi další atlety, kteří podávali dobré výsledky, patřili například Chalaš v běhu na 1500m a Svátek s Pánem ve skoku dalekém a běhu na 1500m. Soběslavské družstvo, které závodilo v krajském přeboru s Tábořem, Veselím, Milevskem, Sezimovým Ústím a několika dalšími oddíly se umísťovalo zhruba v polovině tabulky. Na tréninky, které probíhaly dvakrát týdně, se scházelo průměrně asi deset atletů. I přes to, že v roce 1954 vznikl v Soběslavi nový stadion, oddíl přestal provozovat svou činnost kvůli nedostatku trenérů.⁹⁷

Atletika byla v Soběslavi znovu obnovena roku 1961 a o její obnovu se zasloužil trenér Novotný, který až do roku 1965 vedl družstva mládeže. Poté se ale atletika řadu let znovu neprovozovala. Na počátku osmdesátých let obnovili tradici soběslavské atletiky pod hlavičkou ZRTV manželé Fialovi. Oddíl se začal postupně rozrůstat a v roce 1983 měl asi 90 členů ve všech věkových kategoriích. Do oddílu přišli i dospělí atleti, kteří předtím závodili v oddílech VS Tábor a Spartak Sezimovo Ústí. Soběslavští odchovanci v kategoriích dorostenek, starších dorostenců a následně i mužů a žen startovali v soutěžích družstev za družstva tábořských vodních staveb a sezimovoústeckého Spartaku. Vzhledem k tomu, že soběslavský oddíl na takto rozsáhlé soutěže neměl dostatečnou členskou základnu, docházelo mezi družstvy VS Tábor a Spartak Sezimovo Ústí ve starších věkových skupinách k velmi významné vzájemné spolupráci. Avšak v soutěži jednotlivců a družstev žactva tomu bylo naopak. V těchto kategoriích byli soběslavští atleti velmi silným soupeřem dominantního oddílu VS Tábor.⁹⁸

Postupem času si oddíl vybudoval slušné vedení v čele s předsedou oddílu Petrem Skřípským a Danou a Miroslavem Fialovými. Vybudoval si také dobrou základnu rozhodčích a trenérů. Starší dorostenci absolvovali kurzy trenérů a rozhodčích a tím pomáhali při organizaci

⁹⁶ Osobní archiv Stanislava Svátka (narozen 22. 3. 1933), bývalý člen oddílu atletiky TJ Spartak Soběslav.

⁹⁷ Tamtéž.

⁹⁸ Osobní archiv Stanislava Svátka (narozen 22. 3. 1933), bývalý člen oddílu atletiky TJ Spartak Soběslav.

soutěží, ale i tréninků. Soběslavští rozhodčí rozhodovali na stadionech Jihočeského kraje (Tábor, České Budějovice, Jindřichův Hradec a Nová Včelnice). Mezi trenéry patřili: Miroslav Fiala, Dana Fialová st., Dana Fialová ml., Petr Skřípský, Otta Bárta, Jiří Hřebík, Jaroslav Šmíd. Mezi rozhodčí se řadili všichni jmenovaní trenéři dále s Lubomírem Soukupem, Naděždou Skřípskou a Jaroslavem Bártou. Oddíl měl podle tehdejší kvalifikační stupnice osm trenérů. Rozhodčí byli kvalifikováni pro 2. a 3. třídu. Rozhodčí 2. třídy měl oprávnění vykonávat vrchního rozhodčího soutěžní disciplíny (např. skok do dálky) ve vyšších soutěžích.⁹⁹

Oddíl se neustále rozrůstal a zúčastňoval se krajských soutěží mladších žáků a žákyň, starších žáků a žákyň, mladších i starších dorostenců a dorostenek. V krajských soutěžích byla s postupem času všechna oddílová družstva. Družstva žactva končila soutěže na úrovni finále krajských přeborů. Družstva starších žákyň se finálových soutěží účastnila pravidelně, starší žáci měli tuto možnost pouze několikrát. Starší dorostenky se v roce 1987 probojovaly až do finále Mistrovství ČR v Kroměříži. Na medaili sice nedosáhly, avšak významným úspěchem oddílu se stala jen samotná účast. Velkých úspěchů dosáhly zejména Marcela a Naďa Tomšovy, Jan Skřípský a Petra Nechutová, kteří dosáhli na medailové pozice na mistrovství republiky. Medailistů z krajských soutěží bylo mnoho. Od poloviny 80. let dosahovala úspěchů hlavně Naďa Tomšová, a to jak na republikových, tak na mezinárodních mistrovstvích.¹⁰⁰

5.7 Tenis

Počátky tenisu v Soběslavi se datují už ke čtyřicátým létům. Hrát se začínalo v místech dnešní moštárny na antukovém dvorci. O založení klubu se zasloužili hlavně Felix Špaček, Bohuslav Hruška, Jaroslav Meduna, Jaroslav Vilím, Zdeněk Židlický, Karel Havlík, Antonín Novák, Zdeněk Jungr, Vladimír Kramář a později hráli i Štěpánek a Tomeček. Po únoru roku 1948 se tenisu moc nedařilo a bylo jím spíše opovrhováno. I přes toto nepřející období si hráči vybudovali nové tenisové dvorce a klubovnu se šatnami.¹⁰¹

Roku 1956 se tak otevřely dva nové dvorce, které jsou součástí dnešního areálu. Zároveň se připravily prostory pro třetí dvorec, který byl slavnostně otevřen při tzv. Elitexiádě n. p. Lada Soběslav na konci šedesátých let. I přes neorganizovanou tréninkovou činnost klubu začali tenis hrát i mladí hráči. Mezi ty patřili: Bohuslav Slípka, Zdeněk Šůna, Zdeněk Židlický ml., Karel

⁹⁹ Osobní archiv Stanislava Svátka (narozen 22. 3. 1933), bývalý člen oddílu atletiky TJ Spartak Soběslav.

¹⁰⁰ Tamtéž.

¹⁰¹ Osobní archiv Jiřího Štolfy (narozen 13. 4. 1976), člen Tenisového klubu Soběslav.

Hoffmann, Jiří Toufar a později ještě Petr Kutil. Pravidelnou soutěž na úrovni krajského přeboru ale hráli pouze dospělí. Mládež byla tvořena převážně dětmi členů oddílu. Pravidelné tréninky mládeže ale neprobíhaly. Mládeži se věnoval pouze Felix Špaček. Tým mládeže začal hrát střídavě v okresním nebo krajském přeboru. Významná jsou pro soběslavský tenis hlavně sedmdesátá léta. Rozvoji oddílu přispěl hlavně příchod manželů Kinkorových v roce 1970. Pan Kinkor byl nositelem licence trenéra 1. třídy a trénovat začala i jeho žena. Tým začala dlouho chybějící pravidelná tréninková činnost. Každá z mládežnických kategorií měla na trénink pevně stanovený den a hodinu. V zimních měsících se k trénování využívala tělocvična. Proběhl také nábor žactva, který byl velice úspěšný. Všechna družstva se pravidelně zúčastňovala okresních soutěží. V sedmdesátých letech se tenis odštěpil od Spartaku a vznikl tak samostatný tenisový klub.¹⁰²

V roce 1975 se uskutečnil zápas s Pískem, jehož vítěz si zajistil účast na mistrovství republiky. V tomto klání však bohužel podlehl soběslavské žactvo tomu píseckému 5:6. Tento úspěšný tým se skládal z Petra Kutila, Petra Sejka, Vladimíra Drachovského, Jaroslava Palase, Evy Příběnské a Jany Komárkové. V následujících letech se mladí hráči pravidelně účastnili celostátních turnajů a byli kvalifikováni v žebříčcích na republikové úrovni. V sedmdesátých letech, kdy byl předsedou Vladimír Kramář, zažil soběslavský tenis další významnou událost. Tato hra se totiž po několika úspěších daviscupového týmu, ale také Jana Kodeše, stala díky televizním přenosům uznávaným sportem po celé republice. To se projevilo hlavně nárůstem zájmu o ni. Od této chvíle mohli také sportoviště využívat i jiní sportovci z ostatních oddílů. Museli být však členy TJ Spartak Soběslav a mít zaplacené členské příspěvky. Kurt byl též pronajímán veřejnosti.¹⁰³

V sedmdesátých letech hráli dospělí na úrovni krajského přeboru. Jejich soupeři byli Tábor, Třeboň, Sezimovo Ústí a vybrané týmy Českých Budějovic. Hráli: Slípka, Kutil, Novák a Špaček. Z žen to byly Košnerová, Komárková a Kinkorová. V roce 1978 těžce onemocněl pan Kinkor a Soběslav zažívala těžké období. Kinkorovu práci pak přebrali Kramář s Kinkorovou. V roce 1979 Kinkor zemřel. Karel Kramář byl tak nucen kontaktovat Cílka a další z řad bývalých hráčů. Novým jednatelem oddílu se stal František Cílek a mladým hráčům se začali věnovat Novák, Pitra a Drachovský, který jim vypomáhal. Tito pánové trénovali žactvo a přípravku.

¹⁰² Osobní archiv Jiřího Štolfy (narozen 13. 4. 1976), člen Tenisového klubu Soběslav.

¹⁰³ Tamtéž.

Uskutečnil se další úspěšný nábor. Na konci sedmdesátých let a na počátku let osmdesátých se začaly pravidelně pořádat dva turnaje a soutěž „Hledáme nového Kodeše a Sukovou“. Tato soutěž se zasloužila i na objevení pozdějších hvězd tehdejšího tenisu Mandíkové, Mečíře a Lendla. Soutěž probíhala ve všech kategoriích. Následně začali v žactvu hrát Jiří a Daniel Dudovi, kteří se posléze stali přeborníky okresu. Dále hráli Svátková, Tomeček a Brych.¹⁰⁴

V období mezi roky 1980 – 1988 hráli dospělí soutěž krajského přeboru a pravidelně obsazovali druhé nebo třetí pozice. Dvě dorostenecká družstva hrála soutěž okresní a po postupu krajskou. Žáci hráli soutěž na okresní úrovni. V této době bylo v Soběslavi velkou touhou uspořádání celostátního turnaje na domácí půdě. Tato touha byla naplněna a od roku 1984 do roku 1990 Soběslav pravidelně pořádala třídní turnaj pro ženy i muže, a to jak v singlech, tak ve čtyřhrách. Turnaje se časem účastnil celý kraj Jihočeský, Praha, Plzeň, Jihlava a další.¹⁰⁵

5.8 Basketbal

Oddíl basketbalu vznikl na počátku 50. let a podobně, jako tomu v té době bylo u většiny oddílů, neměl svého vlastního trenéra. Hrávalo se v tělocvičně Základní školy E. Beneše. Mezi zakládající členy patřili Burda, Krčma a Kopšík. Ze začátku se v Soběslavi hrál krajský přebor, ale po odchodu velké části mužstva za studiem mimo město ztratil basketbal v Soběslavi svou úroveň. To mělo na konci 50. let za následek rozpad týmu.¹⁰⁶

Roku 1965 byl basketbalový oddíl opět obnoven díky oddílu házené. Mezi znovuzakladatele basketbalu patřili Mikuška, Dřevo, Týle a Čáp. Basketbal se v tu dobu hrál v rámci zimní přípravy házenkářského oddílu, a tak i velkou část mužstva tvořili právě házenkáři.¹⁰⁷

V té době se hrály se pouze okresní soutěže. Zpočátku se trénovalo v sokolovně Spartaku a po výstavbě nové haly, která byla dokončena v roce 1988, se začalo trénovat právě zde. Na počátku osmdesátých let ale oddíl opět zanikl.¹⁰⁸

¹⁰⁴ Osobní archiv Jiřího Štolfy (narozen 13. 4. 1976), člen Tenisového klubu Soběslav.

¹⁰⁵ Tamtéž.

¹⁰⁶ Bouška, V. (1999). *Kronika města Soběslavi XI*. Soběslav: Městský národní výbor, s. 62.

¹⁰⁷ Tamtéž, s. 62.

¹⁰⁸ Bouška, V. (1999). *Kronika města Soběslavi XI*. Soběslav: Městský národní výbor, s. 62.

Obrázek 25. Nová hala Spartaku Soběslav po svém dokončení v roce 1988. Z osobního archivu Petra Lintnera.

5.9 Volejbal

Podobně jako basketbal vznikl volejbalový oddíl v Soběslavi na počátku 50. let. Hrávalo se hlavně v letních měsících především tam, kde je nyní hřiště házené, a na nynějším tréninkovém hřišti místních fotbalistů. Z počátku se hrál krajský přebor II, ale když do oddílu přistoupili hráči Závorka (z plzeňského Slovanu) a smečář Krčma, oddíl postoupil do krajského přeboru I, kde soutěžil například s družstvem Písku, Bechyně, Sezimova Ústí, Tábora, Jindřichova Hradce nebo Dačic. Oddíl si vedl velmi slušně a vždy se držel na předních pozicích tabulky. Ženský tým ve složení Svátková, Drachovská, Fricová, Zemanová, Pazderová a další hrál krajský přebor. Sestup družstva mužů do krajského přeboru II nastal v roce 1968. V tomto období hráli v této sestavě: Pech V. st., Krčma V. st., Kouba, Svátek, Čapek B. st., Závorka a hráči z jiných oddílů soběslavského Spartaku. Dále se do týmu připojili Lipman, Bouška a Čížek.¹⁰⁹

O rok dříve vzniklo také dorostenecké družstvo, které hrálo v sestavě: Pech D., Pech V. ml., Mládek, Čapek B. ml., Cílek, Havlík J., Havlík K. a Krčma V. ml. Od samého počátku, tedy od roku 1967, byl trenérem družstva Pech st., a o dva roky později přebírá na dva roky trénování Závorka, který v té době hrál i v A týmu. Družstvo hrálo okresní soutěž. V družstvu mužů došlo

¹⁰⁹ Osobní archiv Jana Schönfeldera (narozen 14. 7. 1947), bývalý člen oddílu volejbalu TJ Sparta Soběslav.

roku 1972 ke změnám. Nastala zde generační výměna. Z dorosteneckého družstva přešel do družstva mužů Pech a po něm se postupně přidali další hráči dorostu, kteří postupně nahradili věkově starší hráče. Družstvo mužů v této době nadále působilo v soutěži krajského přeboru II a svá utkání hrálo na antukových kurtech v areálu TJ Spartak Soběslav. Změny nastaly i v družstvu žen. Do družstva se postupně začlenily hráčky z místního gymnázia a střední pedagogické školy, jako byly například Trešlová, Jindrová a Hornátová. Ženám se v této době dařilo a pravidelně se umísťovaly v horní polovině tabulky.¹¹⁰

V mládežnických oddílech došlo k vytvoření nového družstva dorostenců, jelikož byla většina hráčů původního dorostu posunuta do družstva mužů. Tohoto družstva se ujal jako trenér pan Náhlovský, který ho trénoval až do 80. let, kdy došlo k rozpadu družstva. Družstvo hrálo pravidelně okresní přebor, což byla nejnižší soutěž. V sezoně 1979 – 1980 vzniklo družstvo soběslavských dorostenek, jež začalo hrát krajský přebor. Družstvo bylo tvořené převážně hráčkami z místního gymnázia a střední pedagogické školy. V období od roku 1977 do roku 1990 se družstvo mužů pravidelně umísťovalo na předních místech krajského přeboru II a v některých sezonách se mu dokonce podařilo postoupit i do krajského přeboru I. Kvalitních výsledků v této době dosahovalo i družstvo žen, které hrálo o přední pozice v krajském přeboru. Toto družstvo se však na konci osmdesátých let zcela rozpadlo. Družstvo mužů zaznamenalo svůj největší úspěch v závěru osmdesátých let, kdy obsadilo druhé místo v krajském přeboru I, a tak jim jen těsně unikl postup do druhé ligy.¹¹¹

5.10 Sportovní gymnastika

Gymnastika se v Soběslavi začala cvičit krátce po založení sokolské jednoty v rámci sokolské gymnastiky. Soběslavský Sokol vychoval několik skvělých gymnastů. Mezi ty nejúspěšnější patří Ladislav Tikal, který později závodil za pražský Sokol Vinohrady a který byl také úspěšným olympionikem.¹¹²

Přesný datum založení samostatného oddílu sportovní gymnastiky se nepodařilo sehnat, ale s jistotou víme, že se jedná o první polovinu šedesátých let dvacátého století. Prvními cvičiteli byli Libor Špaček, Věra Mrázová a Naděžda Pánková, kteří byli později podporováni pomocníky

¹¹⁰ Osobní archiv Jana Schönfeldera (narozen 14. 7. 1947), bývalý člen oddílu volejbalu TJ Spartak Soběslav.

¹¹¹ Tamtéž.

¹¹² Osobní archiv Naděždy Pánkové (narozena 25. 7. 1944), bývalá členka oddílu sportovní gymnastiky TJ Spartak Soběslav.

z řad bývalých aktivních gymnastek. Je třeba upřesnit, že v Soběslavi se po celou dobu existence oddílu sportovní gymnastice věnovaly pouze dívky. Soběslavští muži se pro tento sport nikdy nenadchli a ani dospělé kategorie se v Soběslavi nikdy necvičily. Po celá léta šedesátá se počet členek tohoto oddílu pohyboval okolo čtyřiceti, a byl tedy v tomto období velmi navštěvován. Cvičenky byly rozděleny do kategorií od přípravek, přes mladší a starší žákyně až po dorostenky. Pro kategorii těch nejmladších se každý rok pořádaly oddílové náborové akce ve školkách a prvních třídách základních škol. Tréninky probíhaly minimálně čtyřikrát v týdnu v malém nebo velkém sále Spartaku Soběslav. Krátce po vzniku začal tento oddíl spolupracovat se Spartakem Sezimovo Ústí a jezdily na společné závody, trenéři si navzájem vypomáhali apod. V teplých měsících společně organizovali letní soustředění na různých místech po celé republice. Gymnastky se účastnily jak okresních, tak krajských, ale i celostátních soutěží. Žádného výrazného výsledku se soběslavským gymnastkám ale nedostalo.¹¹³

V červenci 1966 probíhalo v Soběslavi soustředění výběru československých gymnastek, mezi které patřila i tehdejší hvězda tohoto sportu Věra Čáslavská, jež se zde připravovala na mistrovství světa v německém Dortmundu.¹¹⁴

V sedmdesátých letech nastává krize oddílu, která je provázena postupným úbytkem jednotlivých členek. Doprovázel ji odchod i řady významných trenérů, jako byla Věra Mrázková nebo Libor Špaček. V osmdesátých letech přišla do oddílu trenérka Eva Příběnská, která trénovala cvičenky ve věkovém rozmezí 6 – 12 let. Ty byly v té době jedinými členkami oddílu. Tréninkový proces se snížil na pouhé dva tréninky týdně, což mělo značný vliv na výkonnost jednotlivých členek. I z toho důvodu se oddíl účastnil pouze nižších závodů, jako byly například Pohár MDŽ nebo Pohár osvobození.¹¹⁵

5.11 Kuželky

Počátky této hry se datují k roku 1945 a jsou úzce spjaty s kuželkářstvím v Táboře. Právě tam se tento sport po osvobození Československa začal rozmáhat. Do té doby se kuželky v Soběslavi hrály pouze příležitostně v několika kuželnách v místních restauracích. Hrály se hry jako například: šňůra, honér, labynet, válečná nebo alegorování. Na pevnou sportovní základnu

¹¹³ Osobní archiv Naděždy Pánkové (narozena 25. 7. 1944), bývalá členka oddílu sportovní gymnastiky TJ Spartak Soběslav.

¹¹⁴ Káš, J. (1967). *Kronika města Soběslavi IV*. Soběslav: Městský národní výbor, s. 130.

¹¹⁵ Bouška, V. (1999). *Kronika města Soběslavi VIII*. Soběslav: Městský národní výbor, s. 121.

přechází tato hra až po roce 1945. V Táboře se začalo hrát v jednodráhové kuželně v hotelu Znamenáček a ze Soběslavi tam jezdili hrát hráči jako například Laburda nebo Kříž. Vzhledem k tomu, že zájemců o tuto hru bylo mnoho, začínalo se uvažovat o výstavbě nového kuželníku. Po neúspěšném jednání o herně na zahradě Masarykova domu v Táboře byla uzavřena nájemní smlouva s tábořským právovárečným pivovarem. Tato smlouva pojednávala o pronájmu střelničky a místa pro postavení závodního dvouplánu na Střelnici. Tak mohla v roce 1948 vzniknout první kuželna v okrese Tábor, kam dojížděli i někteří hráči ze Soběslavi.¹¹⁶

V šedesátých letech se v Soběslavi začaly objevovat hlasy, které volaly po založení vlastní kuželny, a tak v roce 1965 v Soběslavi vznikl registrovaný oddíl kuželek pod záštitou Spartaku Soběslav. Prvním předsedou oddílu se stal Laburda, který se v roce 1969 zasloužil společně s ostatními zájemci o kuželky o vznik nové dvoudráhové kuželny, která byla v té době pátou kuželnou v tábořském okrese.¹¹⁷

Od poloviny sedmdesátých let byl předsedou oddílu kuželek v Soběslavi Karel Kříž, který tuto funkci vykonával až do roku 1992. V tu dobu se začala v celém okrese modernizace kuželen s automatickým stavěčem. První kuželnou, která toto realizovala, byla kuželna Sokola Chotoviny, a to v roce 1975. K tomuto vylepšení dochází v Soběslavi až v roce 1982. Tento krok v Soběslavi zvýšil zájem o kuželky a tak rostla základna, což se projevilo i na zlepšení výkonů hráčů. S automatickým stavěčem byl v kuželně nově proveden i saduritový povrch drah.¹¹⁸

5.12 Stolní tenis

Počátky stolního tenisu v Soběslavi se objevují v 70. letech dvacátého století. V této době patřil oddíl pod Spartak Soběslav. V tomto období zde působili hráči, jako byli například Příplata, Uhlíř, Bicera, Cvach a Slípka. Těmto hráčům se povedlo probojovat se až do krajské soutěže. V této době zde začínal i hráč Sechovec, který dnes působí jako jeden z předních hráčů oddílu TJ Spartak Sezimovo Ústí.¹¹⁹

V osmdesátých letech hájili soběslavskou příslušnost hráči jako například Štaubr, Hložek, Cvach, Uhlíř a Peterka. V této době byl proveden i nábor mladých hráčů, a to zejména ze soběslavských základních škol. Tento tah se ukázal jako velmi prospěšný a soběslavští žáci začali

¹¹⁶ Springer, J. (2004). *55 let kuželkářského sportu v tábořském okrese*. Tábor: Okresní kuželkářský svaz, s. 11.

¹¹⁷ Tamtéž, s. 12.

¹¹⁸ Springer, J. (2004). *55 let kuželkářského sportu v tábořském okrese*. Tábor: Okresní kuželkářský svaz, s. 14.

¹¹⁹ Osobní archiv Pavla Hložka (narozen 11. 11. 1956), předseda oddílu stolního tenisu DDM Soběslav.

postupně sklízet úspěchy. V období mezi lety 1983 – 1987 se řadili mezi nejlepší žakovské oddíly v okrese i kraji. Mezi tyto mladé nadějně hráče patřili například Novák, Uhlíř ml., Pánek, Holub, Bednář, Prokeš a Mojžíš. V ženském žakovském oddíle působily hráčky, jako například Pechová, Pánková a Bednářová. Dařilo se i družstvu mužů, které se ve složení Štaubr, Peterka, Hložek, Cvach, Uhlíř a Novák úspěšně probojovalo do krajského přeboru, kde se řadu let drželo na předních pozicích tabulky.¹²⁰

Po tomto období nastala v oddíle menší krize, kdy někteří hráči s lepší výkonností, jako byli Štaubr a Novák, odešli hrát vyšší soutěž, a to jihočeskou divizi. Zároveň řada dalších hráčů skončila svoji aktivní kariéru.¹²¹

5.13 Kanoistika

Historie novodobé kanoistiky v Soběslavi začíná v roce 1973. V tu dobu vzniká v Soběslavi nový „Dům pionýrů“. Tento dům existoval už od roku 1968 a nacházel se jen několik metrů od toho současného. Pracoval však ve velmi provizorních podmínkách, a to v dřevěné boudě, která na místě zbyla po výstavě jižních Čech v roce padesát. Tehdy byli k založení sportovních (pionýrských) kroužků v tomto domě osloveni hlavně učitelé a činovníci z různých sportovních odvětví.¹²²

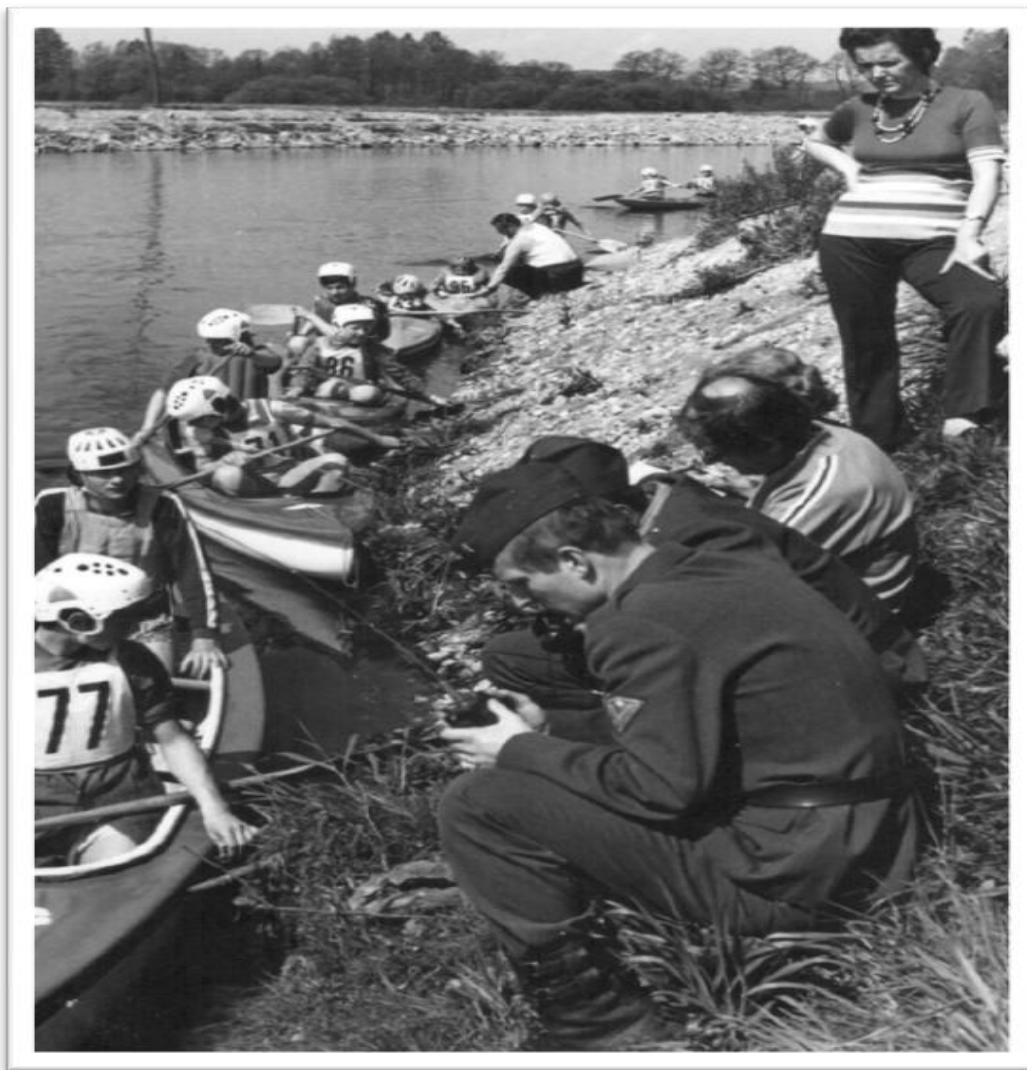
Prvním člověkem, který propagoval myšlenku založit oddíl kanoistiky, byl Vladimír Štěpánek. V roce 1973, krátce po vzniku vodáckého oddílu pro vodní turistiku, tak se tehdy nově vzniklý oddíl nazýval, opustili kanoisté "Nohejlův mlýn". Vlastními silami si vytvořili loděnici v kotelně DDM. Na počátku vlastnili kanoisté pouze dvě turistické pramice, ale během dvou let si dokoupili nové kanoe a kajaky. V té době měl oddíl zhruba 30 členů ve věku 10 až 12 let. Mladí členové začali vyhrávat tzv. „turistické závody zdatnosti“ a oddíl se řadil mezi jeden z nejlepších turistických oddílů v republice. V oddíle bylo již asi pět chlapců a tři dívky, kteří jezdili na kajaku, ostatní jezdili na „deblu“. Závodní oddíl kanoistiky se z oddílu stal už v roce 1975. Musíme ale upřesnit, že kategorie byly pouze mládežnické, a to žáci a dorost. Věkovou strukturou se oddíl řadil mezi nejmladší v ČSSR. Díky velké podpoře města se oddíl stal nejbohatším oddílem Soběslavi a mohl si dovolit nákup nového vybavení.¹²³

¹²⁰ Osobní archiv Pavla Hložka (narozen 11. 11. 1956), předseda oddílu stolního tenisu DDM Soběslav.

¹²¹ Tamtéž.

¹²² Lágnerová, J. (2007). *Kronika oddílu kanoistiky*. Soběslav: Reklamní ateliér, s. 12.

¹²³ Tamtéž, s. 13.

Obrázek 26. Fotografie mladých soběslavských kanoistů v roce 1975. Z osobního archivu Jany Lágnerové.

Od roku 1975 do roku 1981 se začalo pořádat soustředění na Váhu, kam se jezdili kanoisté každé léto. Od roku 1981 se také začalo závodit pod záštitou Spartaku Soběslav, což mělo za následek další přísun financí. Soběslavští kanoisté se účastnili závodů pouze ve slalomu, nikoli ve sjezdu. Úspěchů dosahovali jak mladší, tak i starší dorostenci, kteří se umisťovali na předních pozicích v krajských přeborech, část z nich i v celorepublikových závodech.¹²⁴

¹²⁴ Lágnerová, J. (2007). *Kronika oddílu kanoistiky*. Soběslav: Reklamní ateliér, s. 13 – 14.

Obrázek 27. Soběslavští kanoisté na soutoku řeky Lužnice a Černovického potoku kolem roku 1980. Z osobního archivu Jany Lágnerové.

Roku 1983 v oddíle přestali působit Štěpánek, Veřtát a K. Kleňha a oddíl se ujali Jan Pokorný, Jaroslav Pavlát a později Jana Čáповá. Vedení se měnilo také v DDM Soběslav, když do čela nastoupila Danuše Macháčková, která činnost soběslavských kanoistů značně podpořila. V těchto letech proběhly náborové nově členů a členská základna se tak začala pomalu rozrůstat. Oddíl nebyl tak finančně dotován, jak tomu bylo v minulých letech, a tím dochází k utlumení závodní činnosti. Postupně se oddíl zaměřoval hlavně na vodní turistiku a výuku základů pádlování.¹²⁵

5.14 Cyklistika

Cyklistika se v Soběslavi stala velmi častým rekreačním sportem. Díky tomu, že zde neexistuje městská hromadná doprava, si návštěvník města může na první pohled všimnout velkého využití bicyklů. Na kole se ve městě pohybují občané všech věkových kategorií. V době komunismu sloužil k propagaci závodní cyklistiky tzv. „Závod míru“. Tento etapový silniční závod byl velmi populární a jeho trasa několikrát procházela i městem Soběslav.¹²⁶

Vznik organizovaného cyklosportu v Soběslavi se datuje asi třicet let zpátky. Mladší žáci

¹²⁵ Lágnerová, J. (2007). *Kronika oddílu kanoistiky*. Soběslav: Reklamní ateliér, s. 30.

¹²⁶ Bouška, V. (1999). *Kronika města Soběslavi XI*. Soběslav: Městský národní výbor, s. 64.

tenkrát soutěžili pod záštitou DDM Soběslav a starší žáci se zúčastňovali závodů, které zaštiťovala ČSAD Tábor. O trénování se zasloužili pánové Mikula, Paleček a Kuchař. Závodníci se účastnili zejména silničních závodů.¹²⁷

Ze závodníků stojí za zmínku zejména Martin Švec, který na konci 80. let vyhrál seriál závodů v silniční cyklistice kolem jižních Čech. Dále se pak zúčastňoval i závodů v zahraničí a mezi jeho největší úspěchy se řadí 3. místo v časovce jednotlivců na mezinárodních závodech v Minsku a 3. místo v závodu družstev v témže závodě. Činnost cyklistického oddílu se ale v roce 1989 přerušila a až do roku 1998 se v Soběslavi závodní cyklistika neprovozovala.¹²⁸

5.15 Softbal

Oddíl softbalu vznikl v Soběslavi až kolem roku 1985. Objevoval se zde už dříve, ale jen v improvizované formě. Hrál se většinou na školách, a to například násadami od krumpáčů a míčky, které byly vyrobeny z izolační pásky. Dlouhá léta byl tento sport tehdejším režimem považován za americký, a tudíž nepřipustný. Situace se ale změnila po úspěších Kuby a softbal se začal rozrůstat i v ČSSR. Od roku 1985 se softbal začal pravidelněji hrát ve školách. Jeho hlavním propagátorem byl učitel na tehdejším SOU Soběslav Vladimír Trešl. Téhož roku byla SOU Soběslav přidělena potřebná výbava a softbal se v Soběslavi začal oficiálně hrát. V prvních dvou letech se hrály hlavně zápasy mezi školami SOU Sezimovo Ústí, SOU Tábor apod. V roce 1987 vznikl pod záštitou Softbalové asociace při ČSTV v Praze krajský přebor, kterého se účastnilo kromě družstev z Tábora, Českých Budějovic, Sezimova Ústí, Velešína a Jindřichova Hradce také družstvo ze Soběslavi. V této soutěži působila Soběslav až do roku 1997, kdy oddíl zanikl.¹²⁹

¹²⁷ Osobní archiv Martina Švece (narozen 4. 11. 1972), předseda Švec Cykloteamu Soběslav.

¹²⁸ Tamtéž.

¹²⁹ Osobní archiv Vladimíra Trešla (narozen 27. 6. 1956), bývalý člen oddílu softbalu TJ Spartak Soběslav.

6 Historie tělesné výchovy a sportu v Soběslavi v období 1989 – 2015

6.1 Tělocvičná jednota Sokol

Po politickém převratu v roce 1989 došlo ke znovuobnovení organizace Sokol. V roce 1990 byl pořádán sokolský sjezd v Praze na výstavišti, kterého se účastnilo přes tři tisíce lidí. Postupně se začaly obnovovat jednotlivé jednoty krajské župy. Soběslavská sokolská jednota byla obnovena v roce 1990. Starostou této jednoty byl pan Fleischmann a v rámci ní byl zřízen odbor všestrannosti, který se skládal z rodičů a dětí, žáků, dorostu a žen. Cvičení probíhala v budově sokolovny Spartaku Soběslav a v tělocvičnách ZŠ E. Beneše a bývalé zvláštní školy. Soběslavská jednota začala v této době pořádat i řadu netělovýchovných akcí, mezi které patřila například výstava fotografií dokumentujících historii soběslavské organizace, výlet do rakouského města Oetzu, kde zemřel Miroslav Tyrš, zakladatel celé organizace Sokol, nebo vysazení tzv. „Sletové lípy“, která se dodnes nachází v nádražním parku.¹³⁰

Obrázek 28. Shromáždění soběslavských sokolů před tzv. „Sletovou lípou“ na počátku 21. století. Z osobního archivu Heleny Zvánovcové.

V roce 1993 se soběslavská jednota účastnila prvního sokolského sletu od pádu

¹³⁰ Bouška, V. (1995). *Kronika města Soběslavi X*. Soběslav: Městský národní výbor, s. 12.

komunistického režimu. Roku 1995 oslavila soběslavská jednota 110. výročí od svého založení. V rámci oslav si všechny složky soběslavské organizace připravily vystoupení, která byla prezentována na sokolském vystoupení v Plzni. Poté však v soběslavské jednotě nastává stále větší úbytek členů. Postupně byly zrušeny všechny její složky a zůstala zachována pouze tzv. „věrná garda“ cvičenců. Novou náčelnicí jednoty se stala Věra Medunová. Za tohoto stavu se jednota zúčastnila čtrnáctého všesokolského sletu v Praze v roce 2006.¹³¹

V současné době se soběslavská jednota zaměřuje především na organizaci různých společenských akcí, pořádání výletů, účastní se jednotlivých seminářů České obce sokolské a také nacvičuje tělocvičné sestavy pro vystoupení na všesokolských sletech. Náčelnicí soběslavské jednoty je stále paní Medunová. A zajímavostí je, že jednota je dnes tvořena výhradně ženami.¹³²

Obrázek 29. Současná soběslavská sokolská jednota. Z osobního archivu Heleny Zvánovcové.

6.2 Fotbal

Po listopadovém převratu v roce 1989 nastaly ve fotbalovém oddíle problémy, a to zejména finančního rázu. Sportovní oddíly ztratily podporu ČSTV a socialistického režimu, což se promítlo i do soběslavského oddílu. Jediná cesta, jak se vypořádat s tímto problémem, bylo

¹³¹ Hláška, roč. 17, 2008, č. 7.

¹³² Tamtéž.

sponzorování od soukromých firem, které by byly schopné pokrýt náklady oddílu.¹³³

Během devadesátých let byl výbor fotbalového oddílu tvořen předsedou Fialou, místopředsedou Štoskem a činovníky Cílkem a Soukupem. Tomuto výboru se podařilo zachovat všechny mládežnické kategorie od přípravek až po dorost, které sloužily k výchově nových talentovaných hráčů. Významnou událostí bylo v roce 1994 sehrání přípravného duelu proti výběru hráčů, kteří v roce 1976 vybojovali pro tehdejší Československo evropský titul. Toto utkání skončilo prohrou domácích 3:8.¹³⁴

Obrázek 30. Vývoj loga soběslavského oddílu fotbalu v průběhu času. Z osobního archivu Petra Lintnera.

Družstvu mužů se v roce 1995 podařilo vybojovat postup z 1. A třídy do krajského přeboru. V první sezoně krajského přeboru v letech 1995 – 1996 skončilo toto družstvo na dvanáctém místě a následující sezonu se jim podařilo umístit se na desáté pozici. V sezoně 1997 – 1998 došlo ke zlepšení formy a mužstvo skončilo na páté příčce tabulky. Podobné výsledky se jim dařilo držet i v následujících sezonách. Významným rokem pro soběslavský fotbal se stává rok 2000. V tomto roce se hlavním sponzorem oddílu stala firma Rašelina a.s., podle které byl změněn název na FK Rašelina Soběslav, který je platný až dodnes. V sezoně 2001 – 2002 obsadilo družstvo mužů čtrnácté místo. V této sezoně se však dařilo družstvům žáků, kteří postoupili do krajského přeboru.¹³⁵

¹³³ 80 let soběslavské kopané. (2001). Soběslav: Reklamní ateliér, s. 9.

¹³⁴ Tamtéž, s. 10.

¹³⁵ Bouška, V. (2003). *Kronika města Soběslavi XII*. Soběslav: Městský národní výbor, s. 147.

Obrázek 31. Soběslavské fotbalové družstvo v roce 2002. Z osobního archivu Petra Lintnera.

V následující sezoně došlo k přestavbě stadionu, který byl poničen povodněmi v roce 2002. Všechna družstva musela tedy hrát svá domácí utkání na hřištích v Táboře, Košicích nebo Kardašově Řečici. To vše se odráželo i na výsledcích jednotlivých kategorií. Družstvo mužů skončilo na dvanáctém místě v krajském přeboru a družstvo dorostenců dokonce spadlo z krajského přeboru do 1. A třídy.¹³⁶

V další sezoně potkal stejný osud jako dorostence i družstvo mužů, které skončilo na posledním místě krajského přeboru a také spadlo do 1. A třídy. Naopak družstvo dorostenců postoupilo zpět do krajského přeboru, když obsadilo druhé postupové místo v 1. A třídě. V sezoně 2004 – 2005 bojovalo družstvo mužů opět o postup zpět do krajského přeboru. Tato snaha byla ale marná. Stejně tomu bylo i v sezonách 2005 – 2006 a 2006 – 2007. Družstvu mužů se podařilo vybojovat opět postup do krajského přeboru až v sezoně 2010 – 2011, když vyhrálo skupinu „B“ 1. A třídy. V této soutěži působí klub až dodnes a nejlepším výsledkem mužstva bylo obsazení desátého místa v sezonách 2011 – 2012 a 2013 – 2014. Mládežnická družstva se pohybují střídavě mezi 1. A třídou a krajským přeborem. Roku 2016 oddíl oficiálně ukončil spolupráci s firmou Rašelina, a.s. a změnil svůj název na FK Spartak Soběslav.¹³⁷

¹³⁶ Klimešová, E. (2007). *Kronika města Soběslavi XIII*. Soběslav: Městský národní výbor, s. 102.

¹³⁷ Osobní archiv Radka Hajiče (narozen 30. 9. 1972), místopředseda FK Spartak Soběslav.

Obrázek 32. Současné fotbalové družstvo Soběslavi. Z osobního archivu Petra Lintnera.

6.3 Házená

Po politickém převratu, který nastal roku 1989, se soběslavský oddíl házené dostal do finančních potíží. Poté však klub získal od svých nových sponzorů finanční prostředky, díky kterým mohl nadále nastupovat k soutěžním utkáním krajského přeboru. Problémy se objevily i v mládežnických kategoriích, kde pro nedostatek hráčů mohla být složena pouze družstva dorostenců a přípravek.¹³⁸

Od roku 1994 hrálo družstvo mužů pravidelně divizi nebo třetí ligu. Ženské družstvo nehrálo žádnou soutěž a mládežnické celky, které však zcela neobsahovaly všechny kategorie, hrály soutěže pod Domem dětí a mládeže Soběslav a nazývaly se jako SK Domeček Soběslav. K oporám družstva mužů patřili v této době hráči Petr, Marek a Pavel Dřevovi. Dále také bratři Řezníčkovi, Šetkovi a Wortnerovi. V sezonách 1994 – 1995 a 1995 – 1996 obsadilo toto družstvo vždy osmou příčku ve třetí lize. Avšak v sezoně následující toto družstvo skončilo na posledním místě a sestoupilo do divize. V sezoně 1997 – 1998 družstvo mužů zvítězilo v divizi a postoupilo zpět do třetí ligy. V následující sezoně obsadilo toto družstvo ve třetí lize šesté místo. V této době trénoval mužstvo trenér Moc. V sezoně 1998 – 1999 družstvo Soběslavi skončilo dokonce na

¹³⁸ *Pamětní list soběslavské házené.* (1993). Soběslav: Spartak Soběslav.

pátém místě třetí ligy. Avšak v následujících sezonách se mu příliš nedařilo. Družstvo bojovalo pravidelně o setrvání v soutěži a v roce 2002 třetí ligu opustilo.¹³⁹

Mládežnické celky, které hrály jako SK Domeček Soběslav, hrály v této době soutěže na úrovni krajského přeboru. Roku 2002 slavil soběslavský oddíl házené osmdesát let od svého založení. V rámci oslav byl sehrán turnaj, kterého se účastnila družstva Allrisku Praha, které v té době hrálo nejvyšší českou soutěž, a Sezimova Ústí. Tento turnaj byl ještě doplněn přátelským utkáním soběslavských dorostenek s družstvem Jitka Jindřichův Hradec. Významnou osobností světového formátu, která byla pozvána na tyto oslavy, byl mistr světa z roku 1967 František Brůna. V tomto roce byla také Soběslav zasažena povodněmi, což mělo za následek přestavbu házenkářského hřiště, kde byl položen nový povrch. V sezoně 2003 – 2004 se družstvu mužů podařilo vyhrát krajský přebor. Toto vítězství však postup nepřineslo. Došlo totiž k reorganizaci soutěže, díky které Soběslav zůstala v krajském přeboru. Také došlo k rozpadu družstva dorostenek. Malou útechou byl alespoň přestup hráček Kohoutové a Ručkové do interligového družstva Jindřichova Hradce, což dokládalo kvalitu výchovy mladých talentů v Soběslavi.¹⁴⁰

Družstvu mužů se podařilo zopakovat vítězství v krajském přeboru i v sezonách 2005 – 2006 a 2006 – 2007. Postup do vyšší soutěže ale nenásledoval. V rámci oslav 85. výročí od založení házené v Soběslavi byl roku 2007 opět sehrán turnaj. Tohoto turnaje se účastnila družstva extraligového Jičína a druholigového Sezimova Ústí. Družstvo mužů hraje až do současnosti krajský přebor, kde se pravidelně umísťuje v horních patrech tabulky. Mládežnické kategorie stále hrají pod Domem dětí a mládeže Soběslav. Problémem je však malý počet hráčů v jednotlivých kategoriích, který dovoluje každoročně přihlásit do soutěží jen pár týmů. Za zmínku stojí ještě uvést významného odchovance soběslavské házené Skaláka, který úspěšně reprezentoval Českou republiku na mezinárodní úrovni.¹⁴¹

6.4 Šachy

Od politického převratu v roce 1989 hrál soběslavský šachový oddíl mužů krajský přebor II a přechodně se mu podařilo probojovat se i do krajského přeboru I. Přesné informace nejsou bohužel známy, protože šachový oddíl si již nevedl žádnou kroniku. V současné době je soběslavský šachový oddíl tvořen dvěma družstvy mužů. Mládežnická družstva již řadu let

¹³⁹ Osobní archiv Karla Hoffmanna (narozen 1. 6. 1953), bývalý člen oddílu házené TJ Spartak Soběslav.

¹⁴⁰ Tamtéž.

¹⁴¹ Osobní archiv Karla Hoffmanna (narozen 1. 6. 1953), bývalý člen oddílu házené TJ Spartak Soběslav.

nefungují. O tento sport je stále menší zájem. Družstvo mužů „A“ hraje v současné době divizi II a družstvo „B“ hraje divizi III. Kromě toho se obě družstva pravidelně zúčastňují různých šachových soutěží, jako je třeba soutěž Open Tábor. Oddíl působí pod hlavičkou TJ Spartak a sídlí v budově zimního stadionu, kde mohou jeho členové pravidelně trénovat. Předsedou oddílu a zároveň i kapitánem „A“ družstva je v současnosti Vlastimil Šlajs.¹⁴²

6.5 Lední hokej

V sezoně 1991 – 1992 se podařilo družstvu mužů zvítězit v krajském přeboru. Avšak v baráži o postup do druhé ligy družstvo prohrálo dvojutkání proti Botani Skuteč 0:8 a 3:9. Tehdy se podařilo zvítězit v krajském přeboru i družstvu mladšího dorostu. Toto mužstvo poté dokázalo v baráži porazit Nové Město nad Metují a postoupit do dorostenecké ligy. V této soutěži však družstvo setrvalo pouze jednu sezonu a opět sestoupilo do krajského přeboru. Družstvo mužů hrálo během zbytku devadesátých let krajský přebor, kde se pravidelně umísťovalo v horní polovině tabulky.¹⁴³

Od sezony 1999 – 2000 se změnil herní formát krajského přeboru. Hrála se základní část, po níž následovalo tzv. play-off. V tomto ročníku obsadilo družstvo Soběslavi osmé místo v základní části, kterým byla jako posledním zajištěna účast v play-off. Avšak hned v prvním kole družstvo vypadlo s Pelhřimovem. Stejný scénář se opakoval i v následující sezoně, když Soběslav znovu padla po prvním kole play-off opět s Pelhřimovem. V sezoně 2002 – 2003 se Soběslavi podařilo opanovat celou základní část a vstoupit do vyřazovací části z prvního místa. Avšak hned v prvním kole družstvo vypadlo s Vimperkem. V roce 2002 zasáhly Soběslav ničivé povodně, které ovlivnily průběh celé sezony a vynutily rekonstrukci stadionu.¹⁴⁴

V sezoně 2003 – 2004 obsadilo družstvo mužů čtvrté místo v základní části. V play-off ale přehrálo postupně Hlubokou nad Vltavou a Veselí nad Lužnicí. Ve finále poté Soběslav porazila Vimperk 2:1 na zápasy a vyhrála celý krajský přebor. V následné baráži družstvo porazilo Jičín, poté ale prohrálo s Valašským Meziříčím, a postup do druhé ligy tedy nevyšel. V této sezoně se dařilo i mládežnickým družstvům. Junioři skončili na druhém místě krajského přeboru a ostatní kategorie obsadily ve stejné soutěži pozice v horních patrech tabulky. V této sezoně došlo také ke spojení žakovské kategorie Soběslavi a Veselí nad Lužnicí. Toto družstvo se

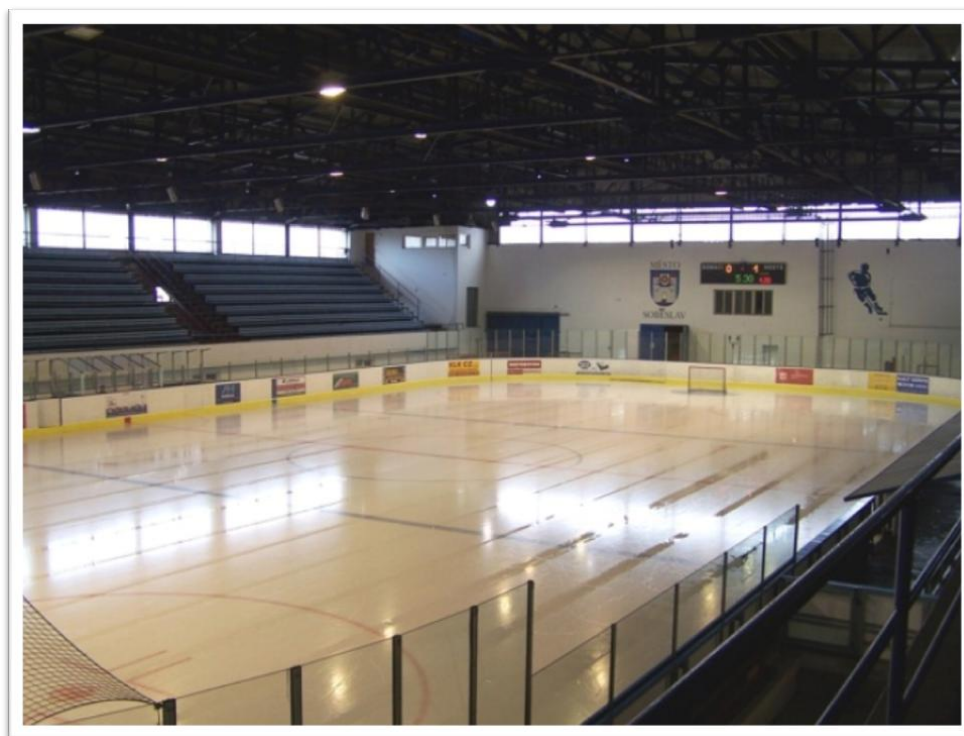
¹⁴² Osobní archiv Vlastimila Šlajse (narozen 31. 3. 1951), předseda šachového oddílu TJ Spartak Soběslav.

¹⁴³ *75 let hokeje v Soběslavi.* (2004). Soběslav: Spartak Soběslav, s. 14.

¹⁴⁴ Bouška, J. (1999). *70 let soběslavského hokeje.* Soběslav: Spartak Soběslav, s. 14.

začalo nazývat HC Lužnice a hrálo žákovskou ligu.¹⁴⁵

V sezoně 2004 – 2005 obsadilo družstvo mužů páté místo v základní části krajského přeboru. V play-off ale vypadlo hned v prvním kole s Vimperkem. Juniorské družstvo obsadilo celkově čtvrté místo. Dorost skončil ve stejné soutěži na sedmém místě. Žákovská družstva, hrající jako HC Lužnice, obsadila místa ve středu svých tabulek. V sezoně 2005 – 2006 se mužům podařilo probojovat se až do finále play-off, kde však podlehli Českému Krumlovu. V podobných výsledcích pokračuje družstvo mužů i v současnosti. Pravidelně hraje krajský přebor, kde se mu střídavě daří postoupit do vyřazovací části soutěže. Větších úspěchů však nedosahuje. Podobně je tomu i u mládežnických kategorií. Výjimkou jsou kategorie žáků, hrající jako HC Lužnice, kterým se střídavě daří hrát i v žákovské lize. Za zmínku stojí uvést úspěšné odchovance soběslavského ledního hokeje, kteří dokládají kvalitu výchovy mladých hokejistů v Soběslavi. Mezi největší hvězdy patří Radek Bělohav, Roman Božek a Jiří Lála, kteří úspěšně reprezentovali Československou a Českou republiku na mezinárodní úrovni.¹⁴⁶

Obrázek 33. Současná podoba soběslavského hokejového stadionu. Z osobního archivu Petra Lintnera.

¹⁴⁵ Klimešová, E. (2007). *Kronika města Soběslavi XIII*. Soběslav: Městský národní výbor, s. 112.

¹⁴⁶ *75 let hokeje v Soběslavi*. (2004). Soběslav: Spartak Soběslav, s. 18.

6.6 Atletika

Po roce 1989 nastaly v soběslavské atletice značné problémy. Postupně se začala rozpadat jednotlivá mládežnická družstva, začali odcházet kvalifikovaní trenéři a celkově došlo k utlumení celé činnosti oddílu. Významnou osobností soběslavské atletiky v této době byla Dana Fialová ml., která zde působí až do dnešní doby.¹⁴⁷

V polovině devadesátých let došlo k obnovení družstev mužů a žen pod hlavičkou TJ Spartak Soběslav. Tato družstva soutěžila v krajském přeboru atletiky. Zde se jim velmi dařilo a pravidelně obsazovala přední příčky tabulky. Družstvu mužů se dokonce povedlo v roce 1996 postoupit do druhé ligy, kde však setrvalo pouze jednu sezonu, z finančních důvodů ze soutěže odstoupilo a vrátilo se zpět do krajského přeboru. V této době soutěžilo v krajském přeboru také družstvo žaček, které jako jediné mládežnické družstvo nezaniklo a působilo v oddíle soběslavské atletiky neustále. Obnoveno bylo i družstvo dorostenek, které soutěžilo také v krajském přeboru. Ostatní kategorie soběslavský oddíl neměl. Avšak po povodních, které zasáhly Soběslav v roce 2002, došlo k úplnému rozpadu atletiky v Soběslavi a všechny kategorie byly zrušeny.¹⁴⁸

K částečné obnově atletiky došlo v roce 2006, kdy v Soběslavi začala trénovat družstva starších žáků a mladších zákyň pod vedením trenérky Dany Fialové. Avšak tito mladí atleti hájili v soutěžích barvy atletického oddílu Veselí nad Lužnicí. Mládežnická družstva trénují v Soběslavi až dodnes.¹⁴⁹

Obrázek 34. Zrekonstruovaný atletický areál po povodních v roce 2002. Z osobního archivu Petra Lintnera.

¹⁴⁷ Osobní archiv Stanislava Svátka (narozen 22. 3. 1933), bývalý člen oddílu atletiky TJ Spartak Soběslav.

¹⁴⁸ Osobní archiv Dany Fialové (narozena 6. 3. 1947), funkcionářka oddílu atletiky TJ Spartak Soběslav.

¹⁴⁹ Tamtéž.

6.7 Tenis

Další významné změny v tenisovém oddíle proběhly po roce 1990, kdy byl tenis v Soběslavi hojně podporován městem i řadou podnikatelů. Opravy se také dočkala klubovna a byly vystavěny nové moderní šatny. V roce 2002 zasáhla i tenisový oddíl povodeň. Vybavení bylo ale následně rychle opraveno. Pravidelně byly pořádány turnaje hráčů, kteří nebyli registrováni, a to ve čtyřhrách. Oddíl tvořila tři smíšená družstva dospělých. Jedno hrálo v krajském přeboru „C“ a další dvě hrála soutěž okresní. Tato dvě družstva byla složena převážně z podnikatelů. Žactvo se potýkalo s nedostatkem hráčů, především dívek. Proto hrají především jednotlivci, kteří hostovali například v Sezimově Ústí. Stejná situace vládla i v dorostenecké kategorii.¹⁵⁰

V současné době se z řad mládeže daří Filipu Vondruškovi. Do nedávné doby byla také funkční tzv. „Drachovského tenisová škola“, které pomáhal i Šonka, jenž byl bývalým hráčem. Nyní funguje tato škola pod vedením Šonky, Štolfy a Vondrušky. Od 90. let se ve velkém sále soběslavské sokolovny pořádají i halové turnaje. Roku 2001 byla v Soběslavi postavena tenisová hala. Ta nyní stojí na místě, kde měl původně stát plavecký stadion, který však nebyl nikdy dokončen a měl funkci skladu. Tenis se tak v Soběslavi mohl konečně stát celoročním sportem. Členové oddílu zde mají pevně dané dny a hodiny, kdy trénují, a to i v zimě.¹⁵¹

V areálu s tenisovými kurty byl před pár lety vytvořen nový kurt s umělým povrchem. V současné době se hraje smíšený krajský přebor III. V soutěžích hrají zpravidla dvě ženy a čtyři muži. V současné době podává kvalitní výsledky i žactvo, které funguje společně s oddílem ze Sezimova Ústí.¹⁵²

6.8 Basketbal

Roku 1995 došlo ke znovuoobnovení basketbalu v Soběslavi. Hlavním aktérem byl Pavel Snášel. Družstvo mužů začalo toho roku hrát okresní přebor, který hraje až dodnes. Tohoto roku byla také založena družstva žáků a žaček. Družstvo žáků vedl trenér Baloun a družstvo žaček trenér Forejt. Obě tato družstva hrála pod hlavičkou Domu dětí a mládeže Soběslav a nazývala se SK Domeček Soběslav. K tréninkům a zápasům byla využívána hala bývalé sokolovny, patřící TJ

¹⁵⁰ Osobní archiv Jiřího Štolfy (narozen 13. 4. 1976), člen Tenisového klubu Soběslav.

¹⁵¹ Tamtéž.

¹⁵² Klimešová, E. (2007). *Kronika města Soběslavi XIII*. Soběslav: Městský národní výbor, s. 125.

Spartak Soběslav. Tato družstva hrávala krajský přebor a pravidelně se umísťovala kolem středu tabulky. Avšak oddíl žáčků časem zanikl z důvodu nedostatku hráčků a družstvo žáků bylo roku 1997 sloučeno s družstvem Tábora, jež začal trénovat František Baloun, který do té doby vedl právě družstvo Soběslavi. Družstvo mužů má v současnosti celkem deset členů, kteří pravidelně trénují a hrají utkání okresního přeboru.¹⁵³

6.9 Volejbal

Počátkem devadesátých let přišel do soběslavského oddílu bývalý úspěšný druholigový hráč Ladislav Jelínek, který zde začal působit jako hráč i trenér zároveň. V sezoně 1991 – 1992 vyhrálo družstvo mužů krajský přebor a postoupilo do druhé ligy. K družstvu se přidal, jako nová posila, hráč Laubr, který přišel z tábořského oddílu. Avšak hned po první sezoně ve druhé lize družstvo opět sestoupilo do krajského přeboru. Díky Janu Schönfelderovi vzniklo v polovině devadesátých let družstvo dorostenců, které však mělo pouze krátké trvání a brzy se rozpadlo.¹⁵⁴

Družstvo mužů hrálo svá utkání na antukovém kurtu ve sportovním areálu Spartaku Soběslav. Tyto kurty byly však v roce 2002 zaplaveny povodní a poté bylo rozhodnuto, že se znovu neobnoví. Na jejich místě vyrostlo nové víceúčelové hřiště, které však nebylo schváleno pro soutěžní utkání. Soběslavské družstvo od té doby muselo hrát svá utkání v hale bývalé sokolovny, i když všichni jeho soupeři hráli svá domácí utkání na antukových kurtech.¹⁵⁵

Od sezony 2000 – 2001 hrálo družstvo mužů krajský přebor II. Celý oddíl se dostal do značných problémů. Důvodem byl nedostatek hráčů. Starší hráči postupně končili své aktivní kariéry, ale družstvo nemělo možnosti tyto hráče doplnit, protože mládežnická družstva v Soběslavi od rozpadu dorostenců neexistovala. Zanedlouho poté došlo k nevyhnutelnému a družstvo mužů se rozpadlo.¹⁵⁶

V současné době dochází v Soběslavi ke znovuobnovení volejbalu. Byla obnovena družstva žáků a žákyň, která jsou vedena trenérkou Jindrovou. Tato družstva hrají v okresním přeboru. Volejbal se v Soběslavi hojně udržuje i v rekreační oblasti. V poslední době je zájem zejména o plážový volejbal, který je velmi populární v letních měsících, a místní plážové kurty,

¹⁵³ Osobní archiv Václava Forejta (narozen 7. 11. 1964), bývalý člen basketbalového oddílu TJ Spartak Soběslav.

¹⁵⁴ Osobní archiv Jana Schönfeldera (narozen 14. 7. 1947), bývalý člen oddílu volejbalu TJ Spartak Soběslav.

¹⁵⁵ Tamtéž.

¹⁵⁶ Osobní archiv Jana Schönfeldera (narozen 14. 7. 1947), bývalý člen oddílu volejbalu TJ Spartak Soběslav.

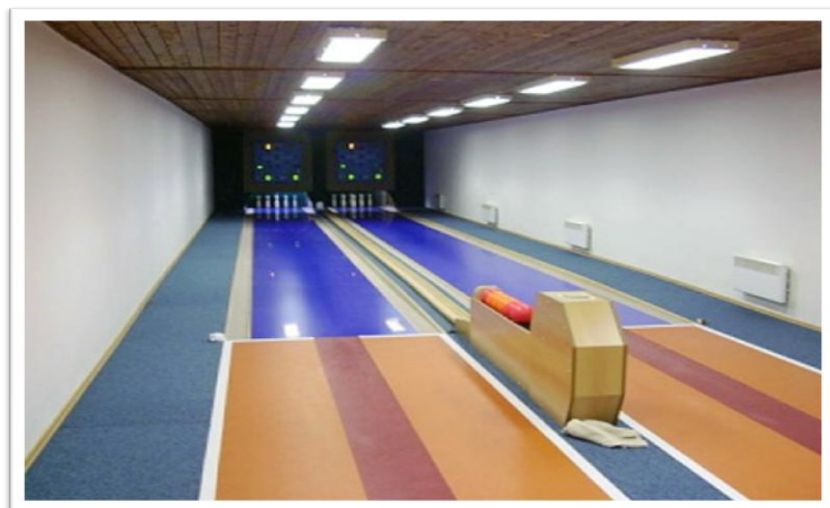
které byly nedávno vystavěny, jsou hojně využívány.¹⁵⁷

6.10 Sportovní gymnastika

Od roku 1989 docházelo v soběslavském oddíle sportovní gymnastiky k velikému úbytku jednotlivých členů. Tréninky probíhaly v „malém sále“ bývalé sokolovny, avšak už pouze jedenkrát týdně, kdy se tréninku zúčastňovali cvičenci všech věkových kategorií. Oddíl se úplně přestal zúčastňovat jakýchkoliv soutěží a celková úroveň oddílu klesala. Tato situace přetrvává bohužel až do dnešních let. Jedinou trenérkou v oddíle je Naděžda Pánková, která vede tréninky už řadu let. Hlavním cílem tréninku je vytváření základních pohybových návyků a dovedností. Počet členek se rok od roku mění. Celkově se počet členů pohybuje okolo deseti.¹⁵⁸

6.11 Kuželky

Kuželkářskému oddílu se v Soběslavi dařilo i po politickém převratu v roce 1989. Kuželkáři trénovali a hráli svá utkání v kuželkárně, která se nacházela vedle fotbalového stadionu. Avšak v roce 2002 byla tato kuželkárna vytopena ničivou povodní, která zasáhla celé město. Kuželkárna byla ale hned v tom samém roce obnovena a v provozu je až do dnešní doby.¹⁵⁹

Obrázek 35. Zrekonstruovaná soběslavská kuželkárna. Z osobního archivu Petra Lintnera.

¹⁵⁷ Osobní archiv Jana Schönfeldera (narozen 14. 7. 1947), bývalý člen oddílu volejbalu TJ Spartak Soběslav.

¹⁵⁸ Osobní archiv Naděždy Pánkové (narozena 25. 7. 1944), bývalá členka oddílu sportovní gymnastiky TJ Spartak Soběslav.

¹⁵⁹ Springer, J. (2004). *55 let kuželkářského sportu v tábořském okrese*. Tábor: Okresní kuželkářský svaz, s. 19.

Největších individuálních úspěchů dosáhl soběslavský oddíl v roce 2004, když se stala jeho členka Alena Dudová přebornicí okresu a poté i celého kraje. Díky tomu si vysloužila postup na republikové mistrovství. Dalším úspěchem bylo získání třetího místa v krajském přeboru, kterého dosáhl Pavel Němec.¹⁶⁰

V dnešní době fungují v oddílu pouze dvě družstva dospělých. Družstvo „A“ hraje krajský přebor II a družstvo „B“ hraje okresní přebor. Mezi nejúspěšnější členy oddílu patří Pavel Němec, Alena Dudová a Jaroslav Chalaš. Oddíl má v současnosti kolem dvaceti členů. Předsedou oddílu je pan Kopic. Vedoucím „A“ družstva je Pavel Němec a vedoucím „B“ družstva je Martina Votrubová.¹⁶¹

6.12 Stolní tenis

Roku 1990 se oddíl stolního tenisu ocital zase téměř v začátcích. Byly změněny podmínky za pronájem tělocvičny a TJ Spartak Soběslav za ně požadoval finanční úhradu. Stolní tenisté se tedy rozhodli přejít pod záštitu Domu dětí a mládeže Soběslav, který hráčům nabídl lepší tréninkové i herní podmínky. Postupně byla obnovena i činnost mládeže a mužů. Oddílu velice pomohl příchod nových hráčů, kterými byli Martin Novotný a Oldřich Vondruška. Znovu začali aktivně hrát i Holub a Pánek, později Barták. Dvě družstva mužů bylo tedy možné opět postavit až po roce 1996. Družstvo „A“ hrálo soutěže na krajské úrovni, družstvo „B“ hrálo okresní přebor. Bohužel se nenašlo mnoho talentovaných hráčů, kteří by skupinu motivovali, a tak z oddílu hráči odcházeli, což vedlo k postupnému snižování výkonnosti. Důsledkem toho byl sestup „A“ družstva z krajské soutěže v roce 2005. O uspokojivé výsledky období mezi lety 1996 – 2005 se tedy zasloužili hráči Vondruška, Pánek, Holub, Novotný, Barták, Hložek, Cvach, Peterka a Štaubr. Někteří hráči však v průběhu let odešli do jiných oddílů.¹⁶²

V roce 2005 zahájil soběslavský oddíl stolního tenisu novou etapu svého rozvoje. Oddíl začal vyjednávat o sloučení týmů s oddílem stolního tenisu ve Veselí nad Lužnicí. Veselí totiž v okresním přeboru vybojovalo postupové právo do krajské soutěže a mělo zde nahradit Soběslav, která byla na sestupu. Počet hráčů byl v tomto období velice nízký a spojením týmů by vznikla šance společně vytvořit jeden vyrovnaný tým. Tuto alternativu akceptoval i krajský a

¹⁶⁰ Springer, J. (2004). *55 let kuželkářského sportu v tábořském okrese*. Tábor: Okresní kuželkářský svaz, s. 23.

¹⁶¹ Klimešová, E. (2007). *Kronika města Soběslavi XIII*. Soběslav: Městský národní výbor, s. 72.

¹⁶² Osobní archiv Pavla Hložka (narozen 11. 11. 1956), předseda oddílu stolního tenisu DDM Soběslav.

okresní svaz, který se spojením těchto dvou oddílů souhlasil.¹⁶³

Nově vzniklý tým se zprvu nazýval DDM Soběslav/LOKO Veselí, od roku 2006 pak nesl název pouze DDM Soběslav. Družstvo „A“ tvořili tyto hráči: Novotný, Pánek, Hložek, Holub, Cvach, Barták, Leština, Krzywda a Janovský. V „B“ družstvu hráli: Krzywda, Hložek, Janovský, Barták, Matoušek a Leština a ve družstvu „C“ to byli Vondruška st., Vondruška ml., Šustr, Bučinský, Jírek, Petkov a Šklár. Z Veselí nad Lužnicí posílili soběslavský tým tehdy hráči Barták, Krzywda, Janovský, Matoušek a Leština.¹⁶⁴

Rostla i výkonnost žáků, a to především zásluhou trenéra Vondrušky, a tak Soběslavští nyní mohli dát dohromady „C“ družstvo, které by se mohlo účastnit okresní soutěže. Družstvo „A“ hrálo v roce 2005 stále soutěž na krajské úrovni a družstvo „B“ na okresní. Výbornými hráči okresu i kraje byli ve svých žákovských kategoriích Filip Vondruška a Václav Bučinský. „A“ družstvo se v sezoně 2007 – 2008 účastnilo Jihočeské divize, což byla soutěž, která se v Soběslavi v tomto sportu ještě nehrála. „B“ družstvo hrálo na krajské úrovni a družstvo „C“ si zajistilo postup do okresního přeboru. Novými posilami týmu se stali Pavel Forman, Arnošt Pražák a Václav Matějů. V těchto soutěžích působí soběslavská družstva i v současné době.¹⁶⁵

Obrázek 36. Soběslavské žákovské družstvo v sále DDM Soběslav. Z osobního archivu Pavla Hložka.

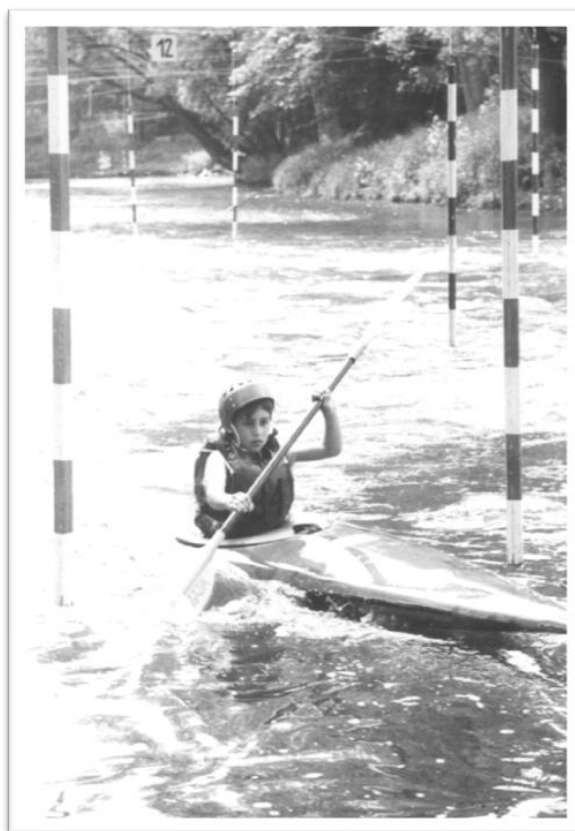
¹⁶³ Osobní archiv Pavla Hložka (narozen 11. 11. 1956), předseda oddílu stolního tenisu DDM Soběslav.

¹⁶⁴ Tamtéž.

¹⁶⁵ Osobní archiv Pavla Hložka (narozen 11. 11. 1956), předseda oddílu stolního tenisu DDM Soběslav.

6.13 Kanoistika

Významným rokem pro soběslavskou kanoistiku po tzv. „sametové revoluci“ se stal rok 1995. V tomto roce přišli do soběslavského oddílu noví členové Lágnerová, Pokorný a Pavlát, kteří se zasadili o to, že se oddíl začal účastnit slalomových a sjezdových soutěží. Závodilo se v kategorii K1 mužů i žen. Od roku 1996 začal oddíl závodit i v kategorii C2 mužů i žen. Tréninky probíhaly na Černovickém potoce, kde byly pověšeny slalomové branky. Jako zázemí byla vybudována loděnice v Domě dětí a mládeže Soběslav, která leží v těsné blízkosti Černovického potoka a řeky Lužnice. Roku 1996 se Janě Lágnerové podařilo získat prvenství na MČR v kategorii veteránů. Dařilo se i ostatním členům rodiny Lágnerových. Syn a dcera Jany Lágnerové, Václav a Lenka, úspěšně reprezentovali soběslavský oddíl a podařilo se jim dostat až do juniorské reprezentace.¹⁶⁶

Obrázek 37. Lenka Lágnerová na počátku své sportovní kariéry. Z osobního archivu Jany Lágnerové.

Dále se dařilo i bratrům Stefanovým, kteří pravidelně dosahovali kvalitních výsledků v Českém poháru. Od roku 2000 byl tréninkový proces soběslavských kanoistů obohacen i o

¹⁶⁶ Lágnerová, J. (2007). *Kronika oddílu kanoistiky*. Soběslav: Reklamní ateliér, s. 31.

trénování tzv. „eskymáků“, které probíhá v zimních měsících v jindřichohradeckém bazénu až do dnešní doby. Do té doby probíhala zimní příprava pouze „na suchu“ v tělocvičně sokolovny, kde docházelo ke zvyšování kondičních schopností.¹⁶⁷

V dnešní době má kanoistický oddíl okolo patnácti členů zejména v mládežnických kategoriích. Tito členové se nadále účastní řady soutěží krajského charakteru, které probíhají v Bechyni, Táboře, Sušici, Českých Budějovicích a Strakonících. Odsud je poté možné kvalifikovat se do závodu Českého poháru. Hlavní trenérkou oddílu je Jana Lágnerová, která nadále závodí ve veteránských kategoriích. Výrazného úspěchu dosáhla v roce 2006, kdy získala veteránský titul mistryně světa ve sjezdu. Daří se i její dceři Lence, která však už hájí barvy Olomouce. Ta se pravidelně účastní mezinárodních soutěží, a to zejména v raftingu, kde sbírá řadu úspěchů.¹⁶⁸

Obrázek 38. Soběslavští kanoisté na řece Lužnici během 90. let 20. století. Z osobního archivu Jany Lágnerové.

6.14 Cyklistika

Roku 1998 došlo v Soběslavi ke znovuoživení cyklistického oddílu. Hlavní zásluhu na tom měli cyklisté Švec, Fric, Zelenka, Kasanda, Bříza, Bárta a Mikula. Vznikl tzv. „Cykloteam Švec“. Členové tohoto týmu se začali postupně účastnit soutěží od okresní úrovně až po

¹⁶⁷ Lágnerová, J. (2007). *Kronika oddílu kanoistiky*. Soběslav: Reklamní ateliér, s. 31.

¹⁶⁸ Osobní archiv Jany Lágnerové (narozena 7. 6. 1959), členka oddílu kanoistiky DDM Soběslav.

celorepublikovou.¹⁶⁹

V roce 2000 vznikl mládežnický oddíl cyklistiky, na jehož rozvoj byl kladen velký důraz. Celá soběslavská cyklistika se postupně začala orientovat pouze na mládež. Došlo k poměrně velkému nárůstu členů oddílu, který dosahoval až čtyřiceti závodníků. K nejlepším závodníkům patřil například cyklista Jakub Skála, který se v roce 2005 stal jihočeským mistrem v závodech na horských kolech a dařilo se mu i v silniční cyklistice. V dnešní době úspěšně závodí na mezinárodní scéně v cyklokrosu, avšak hájí už barvy ČEZ Cykloteamu Tábor.¹⁷⁰

Soběslavský oddíl také od roku 2002 pravidelně pořádá závod Českého poháru v silniční cyklistice tzv. „Huškův memoriál“. Od roku 2005 začal soběslavský oddíl také s pořádáním dalšího závodu, tentokrát ale v kategorii MTB. Tento závod se nazývá „Cyklomaraton Soběslav“ a jezdí se pod organizací Anlen Galaxy Maraton Series. Oba dva cyklistické závody jsou každoročně hojně navštěvovány. V současné době se oddíl věnuje silniční cyklistice, závodům MTB a také cyklokrosu. Od roku 2002 také pravidelně pořádá letní i zimní soustředění na Šumavě.¹⁷¹

Obrázek 39. Start závodu „Cyklomaraton Soběslav“ v centru města Soběslav. Z osobního archivu Martina Švece.

¹⁶⁹ Osobní archiv Martina Švece (narozen 4. 11. 1972), předseda Švec Cykloteamu Soběslav.

¹⁷⁰ Tamtéž.

¹⁷¹ Osobní archiv Martina Švece (narozen 4. 11. 1972), předseda Švec Cykloteamu Soběslav.

6.15 Softbal

Sezona 1991 – 1992 byla nejúspěšnější sezonou soběslavského softbalového oddílu, kdy družstvo mužů skončilo na druhém místě krajského přeboru. Výraznými oporami týmu byli nadhazovači Sládek a Kotrba, kteří se značně na tomto úspěchu podíleli. V této sezoně vedl družstvo trenér Trešl. V následující sezoně vedl družstvo nový trenér Koloušek, který byl však po jednom roce nahrazen Sládkem, jenž u družstva působil jako hrající trenér. Od sezony 1994 – 1995 patřil softbalový oddíl pod hlavičku DDM Soběslav a nesl název SK Domeček Soběslav. Po této sezoně nastala reorganizace soutěží softballu, díky které vznikla nová soutěž divize. Ta se stala mezní úrovní mezi krajským přeborem a celostátní ligou. Snaha soběslavského oddílu hrát v této nové soutěži skončila nezdarem. Hlavním důvodem byla časová náročnost soutěže, kdy se hrálo turnajovým systémem téměř každý víkend, což bylo vzhledem k tomu, že většina hráčů mužstva musela plnit své pracovní povinnosti i o víkendech, zcela nereálné. Místo postupu do divize následoval úbytek hráčů, až oddíl roku 1997 zcela zanikl, což znamenalo úplný konec softballu v Soběslavi.¹⁷²

6.16 Aikido

Oddíl aikida vznikl v Soběslavi v roce 1999. Tento oddíl byl přijat do České asociace aikida a specializoval se na cvičení systému „Ikeda“. Zakladatelem oddílu byl Lukáš Kulhavý. Tréninky od vzniku oddílu probíhaly pravidelně dvakrát týdně v „malém sále“ sokolovny, která již patřila Spartaku Soběslav. Členové oddílu začali objíždět odborné semináře po celé republice, a tak se úroveň oddílu neustále zvyšovala.¹⁷³

V roce 2001 vznikl také oddíl mládeže. Aikido se stalo v řadách mladých lidí velmi oblíbené a počet členů oddílu vzrostl na více než dvacet cvičenců. Chod oddílu nezastavila ani ničivá povodeň, která Soběslav zasáhla v roce 2002. Tréninky se v této době přesunuly do tělocvičny bývalé základní školy „Chanoska“, jež byla spravována sdružením Rolníčka, které se specializuje na pomoc mentálně postiženým jedincům. Od roku 2004 se také v oddílu začali školit místní policisté, kteří využívali zkušenosti aikidistů ke zlepšení prvků sebeobrany. Od tohoto roku pořádá oddíl pravidelně zimní a letní soustředění. V zimě jezdí členové oddílu do

¹⁷² Osobní archiv Vladimíra Trešla (narozen 27. 6. 1956), bývalý člen oddílu softbalu TJ Spartak Soběslav.

¹⁷³ Osobní archiv Lukáše Kulhavého (narozen 13. 10. 1977), zakladatel oddílu aikida TJ Spartak Soběslav.

Krkonoš a v létě do Itálie.¹⁷⁴

V současné době má oddíl aikida kolem třiceti členů. Hlavním představitelem oddílu je stále jeho zakladatel Lukáš Kulhavý, který pořádá také řadu odborných seminářů, a také školí místní členy městské policie v sebeobraně.¹⁷⁵

Obrázek 40. Trénink soběslavských aikidistů v sále bývalé sokolovny. Z osobního archivu Lukáše Kulhavého.

6.17 Florbal

Florbal byl v Soběslavi hrán už během devadesátých let, a to zejména v rámci tělesné výchovy na jednotlivých základních a středních školách. Florbal se hrál v provizorních podmínkách a bez dostatečného materiálního zajištění v halách Spartaku Soběslav. Poté bylo pro tuto hru nakoupeno potřebné vybavení a v roce 2005 vznikl samostatný florbalový oddíl pod hlavičkou TJ Spartak Soběslav.¹⁷⁶

¹⁷⁴ Osobní archiv Lukáše Kulhavého (narozen 13. 10. 1977), zakladatel oddílu aikida TJ Spartak Soběslav.

¹⁷⁵ Tamtéž.

¹⁷⁶ Osobní archiv Martina Bělohlava (narozen 24. 10. 1981), člen florbalového klubu Banes Florbal Soběslav.

Obrázek 41. Logo soběslavského florbalového oddílu. Z osobního archivu Martina Bělohlava.

První soběslavské florbalové družstvo bylo tvořeno hráči Krejčou, Bělohlavem, Novákem, Fialou, Pumprem, Blažkem, Valentou, Doležalem, Pivcem, Rosou a Bartošem. Toto družstvo se přihlásilo do soutěže ČFbU. V rámci přípravy na první soutěžní sezonu v letech 2005 – 2006 sehrálo družstvo přátelská utkání s mužstvy Pacova a 1. FBK Tábor. Hned první sezona, ve které hrála Soběslav krajský přebor, skončila úspěchem. Družstvo soutěž vyhrálo se skórem 182:72 a vyhrálo dvacet utkání z dvaadvaceti. Mezi hlavní opory mužstva patřil nejproduktivnější hráč Martin Bělohlav a nejlepší střelec Tomáš Doležal.¹⁷⁷

V sezoně 2006 – 2007 hrálo družstvo mužů Jihočeskou ligu. V této soutěži skončilo mužstvo na šestém místě a jen těsně jim unikl postup do nadstavbové části pro prvních pět celků soutěže. Po sezoně bylo družstvo posíleno brankářem Mannem a hráčem Stoklasou. Zajímavostí byla účast tohoto družstva na turnaji „Orel cup“ ve Rtyni v Podkrkonoší v létě roku 2007, kde Soběslav obsadila osmé místo. V rámci přípravy na sezonu 2007 – 2008 vyhráli soběslavští florbalisté turnaj v Písku, kde ve finále porazili FBC Strakonice 2:0 po samostatných nájezdech. V této sezoně nastala reorganizace soutěže, díky které vznikla soutěž s názvem 3. liga divize V, ve které proti sobě hrála družstva z Jihočeského kraje a kraje Vysočina. Soutěže se zúčastňovalo i družstvo Soběslavi. V tomto ročníku obsadilo družstvo Spartaku Soběslav konečné čtvrté místo.¹⁷⁸

V roce 2007 vzniklo také družstvo žen, které ale spadalo pod hlavičku Domu dětí a mládeže Soběslav. Družstvo začalo hrát v sezoně 2008 – 2009 2. ligu divizi V, kde obsadilo osmé místo. V této sezoně se ale bohužel nedařilo družstvu mužů, které obsadilo ve své soutěži poslední místo a sestoupilo tak do Jihočeské ligy. Postup zpět do 3. ligy divize V se družstvu

¹⁷⁷ Historie oddílu, [online]. [cit. 2016 – 2 – 2]. Dostupné z: <http://www.florbal-sobeslav.net/klub/>.

¹⁷⁸ Tamtéž.

povedl v sezoně 2010 – 2011. Avšak hned v další sezoně toto družstvo opět sestoupilo zpět do Jihočeské ligy, kde působí až do dnešní doby. V roce 2012 napodobilo družstvo mužů ženský oddíl a začalo hrát také pod hlavičkou Domu dětí a mládeže Soběslav. Obě družstva se začala nazývat SK Domeček Soběslav. Byla také vytvořena mládežnická družstva přípravek, mladších žáků, starších žáků a dorostenek, která spadala také pod DDM Soběslav. V následujícím roce získal soběslavský florbal významného sponzora, a to firmu Banes Soběslav. Od tohoto roku se změnil název družstva na Banes Florbal Soběslav.¹⁷⁹

Významného úspěchu dosáhlo družstvo žen, které neustále zvyšovalo svoji výkonnost. V sezoně 2012 – 2013 dokázalo družstvo vyhrát ve 2. lize, avšak nedokázalo vyhrát v baráži o 1. ligu. Vítězství ve 2. lize dokázalo družstvo zopakovat i v následující sezoně, a tentokrát bylo úspěšné i v baráži, a dokázalo tedy postoupit do 1. ligy, což je druhá nejvyšší tuzemská soutěž. V první prvoligové sezoně obsadilo družstvo žen osmé místo v základní části a postoupilo tak do play-off, kde však vypadlo v prvním kole s Litvínovem v poměru 0:2 na zápasy.¹⁸⁰

V současné době hraje družstvo žen stále 1. ligu a družstvo mužů Jihočeskou ligu. Od roku 2013 začalo v soutěžích ČFbU hrát také družstvo juniorek, které hraje 1. juniorskou ligu skupinu D. Od sezony 2015 – 2016 se k nim připojilo i družstvo starších žákyň, hrající soutěž Liga starších žákyň-skupina 5.¹⁸¹

Obrázek 42. Současné družstvo soběslavských florbalistek. Z osobního archivu Martina Bělohlava.

¹⁷⁹ Osobní archiv Martina Bělohlava (narozen 24. 10. 1981), člen florbalového klubu Banes Florbal Soběslav.

¹⁸⁰ Tamtéž.

¹⁸¹ Osobní archiv Martina Bělohlava (narozen 24. 10. 1981), člen florbalového klubu Banes Florbal Soběslav.

7 Závěr

Tělesná výchova a sport má v Soběslavi dlouholetou tradici. Již od počátku organizované tělovýchovy a sportu, která se datuje k roku 1885, kdy ve městě vznikla sokolská jednota, byl sport nedílnou součástí většiny obyvatel tohoto malého města. Postupný vývoj jednotlivých sportovních odvětví přinesl Soběslavi řadu úspěchů, a to v řadách jednotlivců i sportovních družstev.

Cílem této mé práce bylo seznámit širokou veřejnost s tímto tématem a dát do povědomí důležitost soběslavského sportu, který utváří podobu celého města i v dnešní době. Já sám jsem řadu let působil v místním fotbalovém a házenkářském oddíle jako hráč a trenér. Tyto dva sportovní oddíly, společně s oddílem ledního hokeje, tvoří hlavní páteř soběslavského sportu a také patří k nejstarším ve městě. Jejich historie je tedy obsáhlejší než dějiny jiných místních oddílů, které však nejde opomenout.

Zásadní stopu zde utváří sokolská jednota, která dala městu ucelenou tělovýchovu a sport jako takový. I když v dnešní době už není sokolská jednota tím, čím byla v minulosti, má stále podstatnou roli na utváření soběslavského sportovního života. Velký význam zde měla i Dělnická tělocvičná jednota, která však zanikla s příchodem nacismu během období Protektorátu Čechy a Morava. Další podstatnou roli v místním sportu má TJ Spartak Soběslav, který po druhé světové válce postupně převzal záštitu jednotlivých sportovních oddílů. Nelze opomenout ani Dům dětí a mládeže Soběslav, který vytvořením sportovního klubu „SK Domeček“ umožnil rozvoj řady sportovních odvětví. V neposlední řadě je potřeba zmínit i roli řady společností a firem, které umožnily provozování sportovních oddílů i po politickém převratu v roce 1989 a po rozpadu Československa v roce 1993, kdy by nebylo téměř možné v činnosti sportovních oddílů bez jejich sponzoringu dále pokračovat.

I když v dnešní době řada sportovních oddílů v Soběslavi zcela zanikla, nebo značně skomírá z důvodu nedostatku členů a zájmu společnosti, sport má stále velký podíl na sociálním rozvoji společnosti města a jeho vliv je patrný dodnes. Cítil jsem jako povinnost sepsat o soběslavském sportu alespoň tyto základní informace, i když během práce jsem narážel na řadu problémů. Ty byly spojeny zejména s nedostatkem potřebných materiálů, který byl zapříčiněn zničením většiny písemných záznamů během ničivé povodně v roce 2002. Věřím, že tato práce poslouží jako zdroj informací pro širokou veřejnost.

Seznam zkratek

AC – Athletic Club (Atletický klub)
AFK – Atletický fotbalový klub
ASV – Athletic Sport Verein (Atletický sportovní spolek)
ČFbU – Česká florbalová unie
ČOS – Česká obec sokolská
ČR – Česká republika
ČSAD – Československá autobusová doprava
ČSR – Československá republika
ČSSR – Československá socialistická republika
ČSTV – Československý svaz tělesné výchovy
DDM – Dům dětí a mládeže
DFC – Deutscher Fussball Club (Německý fotbalový klub)
DSK – Dělnický sportovní klub
DTJ – Dělnická tělovýchovná jednota
FBC – Floorball Club (florbalový klub)
FbK – Florbalový klub
HC – Hockey Club (hokejový klub)
HK – Hokejový klub
LTC – Lawn Tennis Club (Lehko-tenisový klub)
MDŽ – Mezinárodní den žen
n.p. – národní podnik
OLH – Oddíl ledního hokeje
ROH – Revoluční odborové hnutí
SK – Sportovní klub
SKP – Sportovní klub policie
SOU – Střední odborné učiliště
SSSR – Svaz sovětských socialistických republik
TJ – Tělocvičná (tělovýchovná) jednota
TV – Tělesná výchova
TVS – Tělesná výchova a sport
VS – Vodní stavby
ZRTV – Základní a rekreační tělesná výchova
ZŠ – Základní škola

Referenční seznam pramenů a literatury

Archivní fondy a sbírky

Okresní archiv Tábor, *Sokolský den* 24. 6. 1904.

Okresní archiv Tábor, *Staré i nové zvěsti ze Soběslavě a okolí*, č. X.

Osobní archiv Dany Fialové (narozena 6. 3. 1947), funkcionářka oddílu atletiky TJ Spartak Soběslav.

Osobní archiv Heleny Zvánovcové (narozena 8. 8. 1924), místostarosta TJ Sokol Soběslav.

Osobní archiv Jana Schönfeldera (narozen 14. 7. 1947), bývalý člen oddílu volejbalu TJ Spartak Soběslav.

Osobní archiv Jany Lágnerové (narozena 7. 6. 1959), členka oddílu kanoistiky DDM Soběslav.

Osobní archiv Jiřího Štolfy (narozen 13. 4. 1976), člen Tenisového klubu Soběslav.

Osobní archiv Karla Hoffmanna (narozen 1. 6. 1953), bývalý člen oddílu házené TJ Spartak Soběslav.

Osobní archiv Lukáše Kulhavého (narozen 13. 10. 1977), zakladatel oddílu aikida TJ Spartak Soběslav.

Osobní archiv Martina Bělohlava (narozen 24. 10. 1981), člen florbalového klubu Banes Florbal Soběslav.

Osobní archiv Martina Švece (narozen 4. 11. 1972), předseda Švec Cykloteamu Soběslav.

Osobní archiv Naděždy Pánkové (narozena 25. 7. 1944), bývalá členka oddílu sportovní gymnastiky TJ Spartak Soběslav.

Osobní archiv Pavla Hložka (narozen 11. 11. 1956), předseda oddílu stolního tenisu DDM Soběslav.

Osobní archiv Radka Hajiče (narozen 30. 9. 1972), místopředseda FK Spartak Soběslav.

Osobní archiv Stanislava Svátka (narozen 22. 3. 1933), bývalý člen oddílu atletiky TJ Spartak Soběslav.

Osobní archiv Václava Forejta (narozen 7. 11. 1964), bývalý člen basketbalového oddílu TJ Spartak Soběslav.

Osobní archiv Vladimíra Trešla (narozen 27. 6. 1956), bývalý člen oddílu softbalu TJ Spartak Soběslav.

Osobní archiv Vlastimila Šlajse (narozen 31. 3. 1951), předseda šachového oddílu TJ Spartak Soběslav.

Periodika

Hláska, roč. 17, 2008, č. 7.

Jihočeská pravda, roč. 1945 – 1968.

Táborský deník, roč. 2012 – 2016.

Literatura

Bouška, J. (1999). *70 let soběslavského hokeje*. Soběslav: Spartak Soběslav.

Bouška, V. (1990). *Soběslav 1390 – 1990*. Soběslav: Městský národní výbor.

Bouška, V. (1995). *Kronika města Soběslavi X*. Soběslav: Městský národní výbor.

Bouška, V. (1999). *Kronika města Soběslavi VIII*. Soběslav: Městský národní výbor.

Bouška, V. (1999). *Kronika města Soběslavi XI*. Soběslav: Městský národní výbor.

Bouška, V. (2003). *Kronika města Soběslavi XII*. Soběslav: Městský národní výbor.

Cypra, M. (1974). *Hokej Spartak Soběslav*. Soběslav: Spartak Soběslav.

Káš, J. (1967). *Kronika města Soběslavi IV*. Soběslav: Městský národní výbor.

Klimešová, E. (2007). *Kronika města Soběslavi XIII*. Soběslav: Městský národní výbor.

Lágnerová, J. (2007). *Kronika oddílu kanoistiky*. Soběslav: Reklamní ateliér.

Lintner, P. (2013). *Pohledy soběslavské, díl třetí*. České Budějovice: Tiskárna Jaroslav Karmášek.

Liška, F. (1935). *Památník k padesátiletí Tělocvičné jednoty Sokol Soběslav*. Soběslav: Tělocvičná jednota Sokol Soběslav.

Springer, J. (2004). *55 let kuželkářského sportu v táborském okrese*. Tábor: Okresní kuželkářský svaz.

Vlasák, M. (1961). *40 let kopané v Soběslavi*. Stráž: Vydavatelství Stráž.

Tištěné prameny

50 let házené v Soběslavi. (1972). Tábor: JČT 5.

70 let kopané. (1991). Soběslav: Výbor oddílu kopané.

75 let hokeje v Soběslavi. (2004). Soběslav: Spartak Soběslav.

80 let soběslavské kopané. (2001). Soběslav: Reklamní ateliér.

Kronika soběslavského šachu. (1987). Soběslav: Spartak Soběslav.

Pamětní list soběslavské házené. (1993). Soběslav: Spartak Soběslav.

Internet

<http://www.florbal-sobeslav.net/klub/>

<http://www.musobeslav.cz/infocentrum/o-sobeslavi>

<http://www.sokol.eu/osah/5405/historicka-obdobi>

<http://www.sokol.eu/osah/5405/zalozeni-sokola>